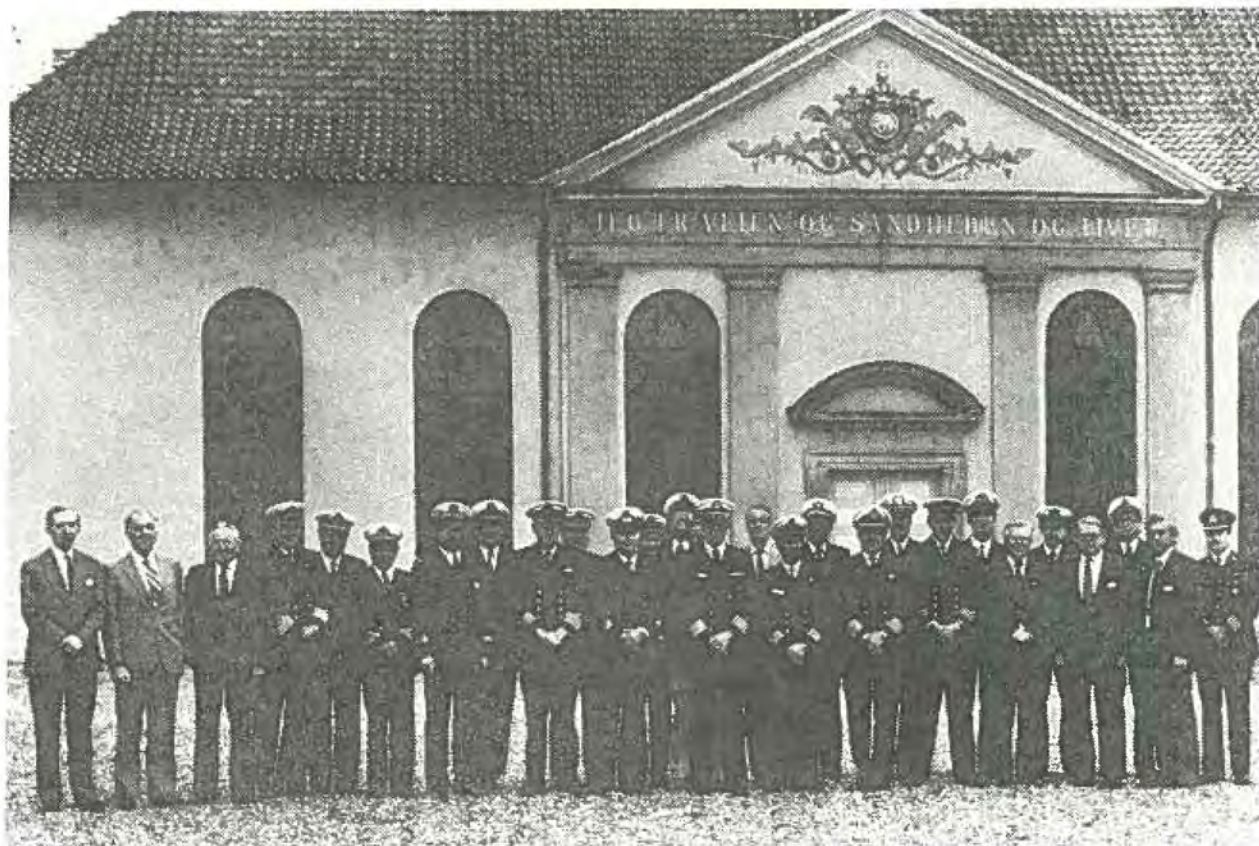

SØVÆRNS- ORIENTERING

Mødedeltagerne fotograferet foran kirken i Kastellet
(SVN FOT)

18. møde i NATOs militæroceanografiske Gruppe

Det 18. møde i NATOs militæroceanografiske Gruppe (MILOC) blev i dagene 2.-6. maj afholdt i København.

Tilslutningen til mødet var stor, idet samtlige NATO-nationer og -kommandoer med undtagelse af Belgien var repræsenteret. Som noget nyt havde Spanien sendt en observatør til mødet.

Som nævnt tidligere i Søværns-Orientering (nr. 4/83) har NATOs MILOC gruppe til opgave at rådgive og assistere den øverstkommanderende for de allierede flådestyrker i Atlanterhavs-området - SACLANT - med koordinationen af den militære oceanografi i NATO.

På mødet blev eksisterende policy og planer taget op til vurdering, ligesom ændringer til taktiske publikationer blev gennemgået.

Under mødet holdt hydrograf J.Smed fra International Council for the Exploration of the Sea (ICES), der har sæde i København, et foredrag om ICES organisation og opgaver. Foredraget blev med stor interesse modtaget af deltagerne, idet det belyste en international organisation, som ikke mange har kendskab til.

Mødet blev i øvrigt afviklet planmæssigt i de hyggelige lokalteter i Kastellet, og efter udsagn fra gruppens formand var alle tilfredse med mødets afvikling og de arrangementer, der var iværksat i forbindelse hermed.

Et planlægningsmøde vedrørende fremtidige militæroceanografiske opmålinger, der blev afholdt i Frederikshavn ugen før (25.-28. april), blev ligeledes afviklet til alles tilfredshed.

Oceanografiske opmålinger bliver foretaget lejlighedsvis i områder med sparsomme oplysninger og bliver ledet af SACLANTs forsøgscenter i La Spezia, idet man her har et oceanografisk skib, MARIA PAOLINA, specielt beregnet til sådanne opmålinger. Skibet er i øvrigt ved at være udtjent, hvorfor erstatningsbyggeri også blev diskuteret på mødet. Efter den nuværende tidsplan skal det nye MARIA PAOLINA være operativt i løbet af 1986.

(TAI)

Øvelse BLUE HARRIER afviklet i danske farvande

NATOs store årlige minerydningsøvelse med navnet BLUE HARRIER er i år blevet afholdt i danske farvande, nemlig i Kattegat og Storebælt i slutningen af april/begyndelsen af maj. Øvelsesprogrammet fastsættes af chefen for de allierede flådestyrker i den sydlige del af NATOs Nordregion - COMNAVBALTAP - og har i år været planlagt af Søværnets operative Kommando, der har forestået alle forberedelserne til øvelsen, herunder udlægningen af flere hundrede øvelsesminer.

Øvelsen har haft 65 deltagende skibe fordelt på 6 NATO-lande (England, Holland, Belgien, Norge, Tyskland og Danmark). Blandt deltagerne har også i år været NATOs stående minerydningsstyrke - STANAVFORCHAN - under kommando af den tyske kommandørkaptajn F. Jacobi.

Øvelsen fik i år en flyvende start. Den 19. april om morgenen lå minelæggeren FALSTER i Fredericia, hvor Forsvarsministeren og medlemmer af Folketingets Forsvarsudvalg gik om bord for at overvære en - i øvrigt vellykket - minelægning ud for Æbelø. Udvalget overførtes til minestrygerne VILSUND og ALSSUND og senere til minejagere fra STANAVFORCHAN. Her overværede deltagerne minestrygning og minejagt inden de gik om bord i korvetten NIELS JUEL, som førte dem til Kalundborg.

Een af de danske øvelsesdeltagere - minestrygeren ALSSUND (SVN FOT)

Derefter begyndte øvelsen, hvor BLÅ styrke fik til opgave at sikre nogle ruter igennem de udlagte minefelter, hvis udstrækning og sammensætning naturligvis var ukendt for minerydningsenhederne. En del transportskibe indsattes jævnligt under øvelsen for bl.a. at blive ledet gennem de etablerede ruter.

Øvelsen var overordentlig realistisk gennem den udstrakte anvendelse af øvelsesminer. Strygning af disse kan erkendes ved en markør, som kommer til overfladen og afgiver både lys og røg som tegn på, at minen ville have detoneret, såfremt den havde været en krigsmine. Signalet bruges altså ikke kun som tegn på vellykket minestrygning, men også på det modsatte. Viser signalet

sig således ved en skibspassage - f.eks. ved et af de konvoj-skibe, der indgår som et led i øvelsen - markerer det en mine-eksplosion og udtrykker manglende effektivitet i den udførte minerydning.

En af de danske minestrygere, der var med i øvelsen, var minestrygeren EGERNSUND, som deltog som mønstringsenhed med genindkaldte værnepligtige. Trods forskellige vanskeligheder, som dette skibs besætning stod overfor, ikke mindst af materielmæssig art, gennemførte den sin del af øvelsesprogrammet på udmærket vis.

(MSE)

Undervandsbådseskadrens torpedokonkurrenceskydning og rutinebesøg i Karlskrona

Undervandsbådseskadren afholdt i slutningen af marts måned den årlige konkurrenceskydning med torpedoer. I konkurrencen deltog undervandsbådene DELFINEN og SPÆKHUGGEREN. Minelæggeren SJÆLLAND deltog som depotskib, og helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste assisterede. Øvelsen fandt sted i farvandet omkring Bornholm med weekendophold i Karlskrona.

På trods af ugunstige vejrforhold lykkedes det at gennemføre hele konkurrencen som planlagt. De ugunstige vejrforhold - høj sø og dårlig sigt - giver ganske vist ingen begrænsning i ubådernes muligheder for at skyde og ramme, men sådanne forhold gør det vanskeligt at observere og bjærge de afskudte torpedoer.

Med svensk billigelse aflagde både undervandsbådene og SJÆLLAND besøg i Karlskrona i weekenden 19.-20. marts. Det var klart, at Karlskrona Orlogsbase var vant til at håndtere besøg af undervandsbåde. Under besøget var der den sædvanlige udveksling af besøg mellem de svenske og danske myndigheder og enheder, hvor gamle minder blev genopfrisket under hyggeligt samvær.

Chefen for Undervandsbådseskadren afholdt pressekonference for de lokale aviser, der gav besøget en omfattende omtale.

"Sydöstra Sveriges Dagblad" af 19. marts indledte sin historie med følgende:

Igår var det främmande ubåtar i Karlskrona igen!
Två stycken! I den tätta morgondimman tog de sig ända in
i örlogshamnen - så hemligt det möjligtvis kan vara.
Dessutom var det den här gången fråga om NATO-ubåtar.

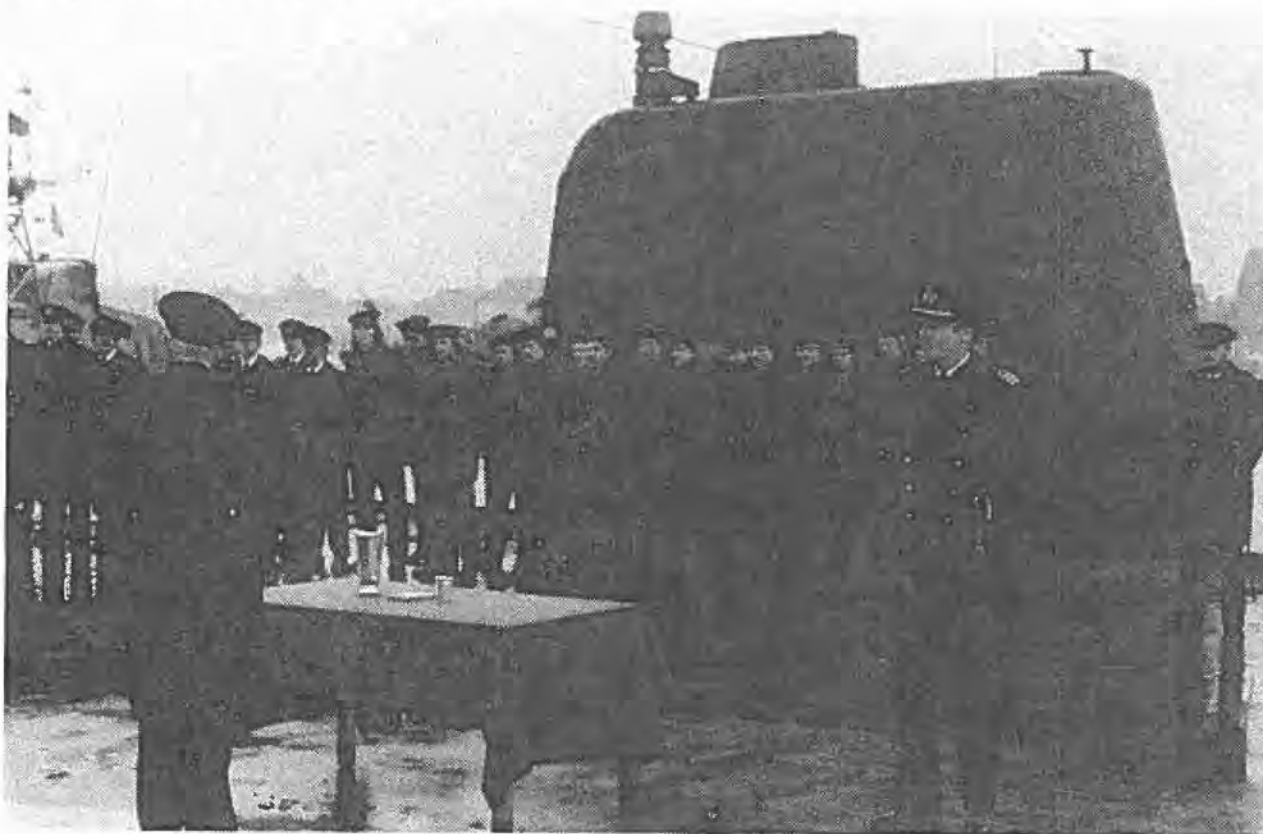
Efter flådebesøget i Karlskrona gik de danske enheder atter i søen med kurs mod farvandet ved Bornholm for at udføre de sidste skudserier i konkurrencen.

Resultatet af konkurrencen blev, at undervandsbåden DELFINEN vandt med 363 points mod SPÆKHUGGERENS 357.

Der er grund til den største tilfredshed med resultaterne. Ikke alene er de opnåede point meget høje, men de mange torpedoer, der er skudt under øvelsen, understregede, at undervandsbådernes våbensystem generelt er pålideligt og træfsikkert, samt at besætningerne er rutinerede i betjening af systemerne.

Trods de undertiden meget vanskelige vejrforhold blev alle afskudte torpedoer bjærget. Dette skyldes alene et velfungerende depotskib og godt udførte fartøjsmanøvrer.

Den 30. marts afholdt Undervandsbådseskadren parade, hvor Inspektøren for Søværnet overrakte præmier til vinderen af torpedokonkurrenceskydningen.

Fra præmieoverrækkelsen (SVN FOT)

Det er værd at bemærke, at DELFINEN - flådens dengang ældste ubåd - ved at vinde konkurrencen demonstrerede sin kampværdi lige til det sidste. Samme dag, som DELFINEN fik overrakt sin vinderpræmie, strøg båden kommando for sidste gang.

(UBE)

Mesterskaber i terrænsport ved Søværnets Eksercersskole

I weekenden 7.-8. maj afvikledes forsvarets mesterskaber i terrænsport ved Søværnets Eksercersskole.

Eksercerskolen har tidligere dannet ramme om disse mesterskaber, men det var første gang, at ansvaret for stævnets tilrettelæggelse og gennemførelse påhvilede skolen.

Disse mesterskaber, som er åbne for deltagelse ikke blot af forsvarets personel, men også af personel fra hjemmeværnet, kvindekorpsene og civilforsvaret samt af medlemmer fra civile orienteringsklubber, afvikles som holdkonkurrencer for henholdsvis kvinder og mænd, der efter alder er inddelt i 8 klasser. I alt deltog 114 hold med tilsammen 392 personer.

Lørdag eftermiddag konkurreredes i disciplinerne punktorientering, afstandsbedømmelse, håndgranatkast og førstehjælp, og om aftenen var der kammeratligt samvær på Eksercerskolen.

Om søndagen fortsatte konkurrencerne i Gribskov, hvor orienteringsløbet blev afviklet.

Fra præmieoverrækkelsen

Mesterskaberne, som var begunstiget af godt vejr, blev overværet af flere medlemmer af præsidiet, deriblandt Forsvarschefen, Inspektøren for Søværnet, Forsvarets Gymnastik- og Idrætsinspek-

tør, Korpschefen for Danske Kvinders Beredskab og Frederiksværks borgmester, som alle bistod ved overrækkelse af præmier til de vindende hold.

De mange deltagere fik et både idrætsligt og kammeratligt godt udbytte af mesterskaberne, som fik et vellykket forløb, som såvel Forsvarschefen som Inspektøren for Søværnet udtrykte påskønnelse af.

(SES)

Civil radiotelegrafistprøve på Søværnets Signalskole

I dagene fra 6. til 15. april afholdt Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus, Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenets telegrafistprøve, der sigter på erhvervelse af Generelt Certifikat som Radiotelegrafist.

Denne prøve, som alle 9 elever (8 overkonstabler og 1 konstabel af radiolinien i søværnet) bestod, var afslutningen på 26 ugers civiluddannelse for konstabler af radiolinien.

Endvidere var en elev fra et tidligere hold til efterprøve. Eleven bestod prøven og erhvervede hermed ligeledes certifikat.

Chefen for Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus med lærere og elever (SVN FOT)

Certifikaterne blev ved en højtidelighed på skolen overrakt de pågældende af Søværnets Taktikinspektør. Til stede var chefen for Søværnets Konstabelskole samt repræsentanter for Post- og Telegrafvæsenet og Søværnets Taktikskole.

(SIS)

Standerhejsning og navngivning på Søværnets Konstabelskole

I forbindelse med Søværnets Konstabelskoles/Søværnets Idrætsforenings årlige standerhejsning den 3. maj afvikledes et kontakarrangement for særligt indbudte, specielt de nærmeste naboer, såsom Amagerværket, Københavns Havnevæsen, Sundby Sejlklub, Sejlklubben Lynetten og andre.

Standerhejsningen blev i år særlig festlig, idet 3 nye folkebåde blev navngivet.

Inspektøren for Søværnet døbte båd sejlnr. 845, CASTOR, chefen for Søværnets Materielkommando døbte båd sejlnr. 846, DENEK, og formanden for Søværnets Idrætskomite døbte båd sejlnr. 847, MIRA.

Standerne hejses

tøj, også en nyanskaffet folkebåd, sejlnr. 848, SIF-ES.

Søværnets Idrætsforening vil senere navngive deres far-

Formanden for Søværnets Idrætskomite døver båd sejlnr. 847, MIRA

Disse fartøjer vil betyde, at uddannelsen i såvel praktisk sømandskab som egentlig sejlsport vil blive væsentlig forbedret.

Til illustration heraf er der således i det forgangne år, hovedsagelig ved frivillig deltagelse i aftenundervisning, udstedt 160 beviser til duelighedsprøve for lystsejlere.

(SKS)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 10. maj Flådestation Korsør og Store Bælts Marinedistrikt. Inspektionen omfattede om formiddagen orientering om og fremvisning af nogle af flådestationens og distriktets faciliteter.

Om eftermiddagen havde personelrepræsentanterne et møde med Inspektøren for Søværnet.

Inspektionen afsluttedes med forevisning af materieldepot Boeslunde.

---oo0oo---

Det er Danmarks tur til at holde det årlige nordiske kadetstævne, der har været en tradition siden 1948.

Kadetstævnet finder i år sted i Sønderborg i perioden 28.-31. juli.

---oo0oo---

F l å d e b e s ø g

En britisk styrke, bestående af amfibiekommandoskibet HMS FEARLESS og flådetankeren RFA PLUMLEAF, aflægger uofficielt besøg i Århus. HMS FEARLESS i perioden 26. maj til 6. juni og RFA PLUMLEAF i perioden 26.-31. maj. Chef for styrken vil være kommandør A.Trusselt. Samlet besætning: ca. 650 mand, heraf ca. 50 tilhørende RFA PLUMLEAF, og ca. 150 kadetter.

---oo0oo---

De vesttyske forsøgsskibe WALTHER VON LEDEBUR og FRIEDERICH VOGÉ er meddelt tilladelse til rutinebesøg med daglige anløb i Frederikshavn i perioden 26. maj til 9. juni. Chef for WALTHER VON LEDEBUR vil være skibsfører H.Bittermann. Samlet besætning:

30 civile. Chef for FRIEDERICH VOGÉ vil være skibsfører E.Kleefeldt. Samlet besætning: 13 civile.

---oo0oo---

Det vesttyske forsøgsskib WILHELM PULLWER aflægger rutinebesøg i Rønne i perioden 31. maj til 3. juni. Chef vil være skibsfører E.U.Lembke. Samlet besætning: 12 civile.

---oo0oo---

Den britiske fregat HMS APOLLO (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg 2.-6. juni. Chef vil være orlogskaptajn R.N.E.Payne. Samlet besætning: 250 mand,

---oo0oo---

Det svenske ubådsbjærgningsskib BELOS aflægger uofficielt besøg i Århus 26.-30. maj. Chef vil være orlogskaptajn B.Mohlin. Samlet besætning: 45 mand.

---oo0oo---

Den hollandske fregat JAN VAN BRAKEL (KORTENAER-klassen) aflægger sammen med den belgiske fregat WESTDIEP (WEILINGEN-klassen) rutinebesøg i København 3.-6. juni. Chef for JAN VAN BRAKEL vil være kaptajnløjtnant P.S.Damsma. Samlet besætning: 16 officerer, 37 andre befalingsmænd og 130 menige. Chef for WESTDIEP vil være kommandørkaptajn J.Barbieux. Samlet besætning: 14 officerer, 74 andre befalingsmænd og 72 menige.

---oo0oo---

Den belgiske ketch ZENOBE GRAMME aflægger rutinebesøg i Esbjerg 3.-6. juni og i Frederikshavn 10.-13. juni.

---oo0oo---

Udland kort

Det første HARPOON type 1B anti-skibsmissil, den avancerede version af det radarstyrede HARPOON-missil, er for nyligt blevet godkendt af den amerikanske flåde. Type 1B-versionen flyver mod sit mål i lavere højde end type 1 (den hidtil kendte), hvilket be-

virker, at detektion og forsvar for målskibet bliver yderligere vanskeliggjort.

HARPOON type 1, der indførtes i den amerikanske flåde i 1977, har vist en flyvepålidelighed på 97 % i forbindelse med prøveskydninger udført i produktionsperioden af dette missil. Opførelser fra den amerikanske flåde viser, at missilet har haft færre fejl og er lettere og hurtigere at reparere end noget andet større komplekst våbensystem, der for indværende er taget i brug.

Der kræves ingen ændringer i kontrol- og affyringssystemerne for at affyre type 1B fra skibe, som for indværende er udrustet med type 1.

Alsidighed og udbredt anvendelse bevirker, at missilet er særdeles tiltrækkende for den amerikanske flåde. Affyring kan udføres fra ASROC eller TARTAR affyringsramper eller fra særligt udformede faste affyringsrør - (som bl.a. anvendes i danske enheder, Red.). Flådens P-3C Orion og A-6 Intruder fly kan også anvende missilet. For øjeblikket anvendes HARPOON-systemer i 140 overfladeenheder i den amerikanske flåde samt derudover i ubåde og fly.

Udviklingen af type 1B blev hovedsageligt finansieret af England med henblik på en udvidelse af den engelske flådes ubåds-HARPOON-program, fordi den engelske flåde foretrak et missil, der var lavtflyvende (Sea-Skimming) i slutfasen.

Mindre modifikationer knyttet til udviklingen af det forbedrede anti-skibs-missil blev finansieret af den amerikanske flåde, skriver tidsskriftet "DEFENCE".

---ooOoo---

Den amerikanske kongres har godkendt Reagan-administrationsens anmodning om afgivelse af bestilling på yderligere to atomdrevne hangarskibe af NIMITZ-klassen i finansåret 1983. Den amerikanske flåde har som følge heraf undertegnet en kontrakt på 3.123 millioner dollars om konstruktion af CVN-72 (USS HYMAN G. RICKOVER) og CVN-73 (endnu ikke navngivet) med Newport News skibsværft, der har bygget og bygger alle de øvrige hangarskibe af NIMITZ-klassen. Kontrakten er den største skibsbygningskontrakt, den amerikanske flåde har fået godkendt inden for et enkelt finansår. De to hangarskibe er planlagt leveret til den amerikanske flåde i 1989 og 1991, skriver "NAVAL FORCES".

---ooOoo---

Firmaet British Aerospace (BA) og det tyske skibsværft Blohm og Voss har undertegnet en samarbejdsaftale om tekniske muligheder i Blohm og Voss' MEKO container system. Ifølge tidskriftet "MILITARY TECHNOLOGY" drejer aftalen sig om udvikling af en container-modul-version af BAs overflade-til-luft-missil-system SEAWOLF i dets lodretaffyrings-version. BA, der allerede har udført studier vedrørende anvendelse af standard containere (ISO) til letvægts SEAWOLF med henblik på at tilvejebringe selvforsvar for handels- og hjælpeskibe, er interesseret i at få adgang til Blohm og Voss' viden for så vidt angår indretning, tilpasning, etc. Til gengæld vil Blohm og Voss på grundlag af aftalen være i stand til at tilbyde SEAWOLF-systemet i containere indrettet til MEKO-fregatterne.

---ooOoo---

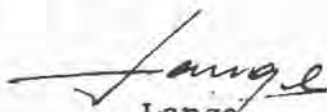
Det finske forsvarsministerium har placeret en ordre på tre kanonmissilbåde hos det finske Wärtsilä skibsværft. Prototypen for denne klasse, benævnt HELSINKI, blev leveret til den finske flåde i september 1981, og har siden været anvendt til evaluerings- og afprøvningsformål. HELSINKI-klassens enheder, som er de første missilfartøjer, der er bygget i Finland, har et displacement på 280 tons, er 45 meter lange og 9 meter brede, og maksimumsfarten angives til over 30 knob. Bevæbningen omfatter en 57 mm Boforskanon, en russisk 23 mm dobbeltsløbet pjece og fire anti-skibsmissiler af endnu ukendt type. De tegninger, der er frigivet fra Wärtsilä værftet, antyder, at der er tale om enten OTOMAT-missilet eller mere sandsynligt det nye svenske RBS-15. Det elektroniske system er også af svensk oprindelse (PHILIPS 9LV200 MK 2 system), skriver "MILITARY TECHNOLOGY".

---ooOoo---

12 af de 18 svenske SPICA-klasse motortorpedobåde (type 1 og 2) skal modificeres til motormissilbåde bevæbnet med RBS-15 anti-skibsmissiler samt torpedoer, hvorimod der foreløbig kun iværksættes bygning af 2 af den såkaldte type 3 SPICA-missilbåde (Type 90-klassen), der er planlagt bygget i et antal af 4.

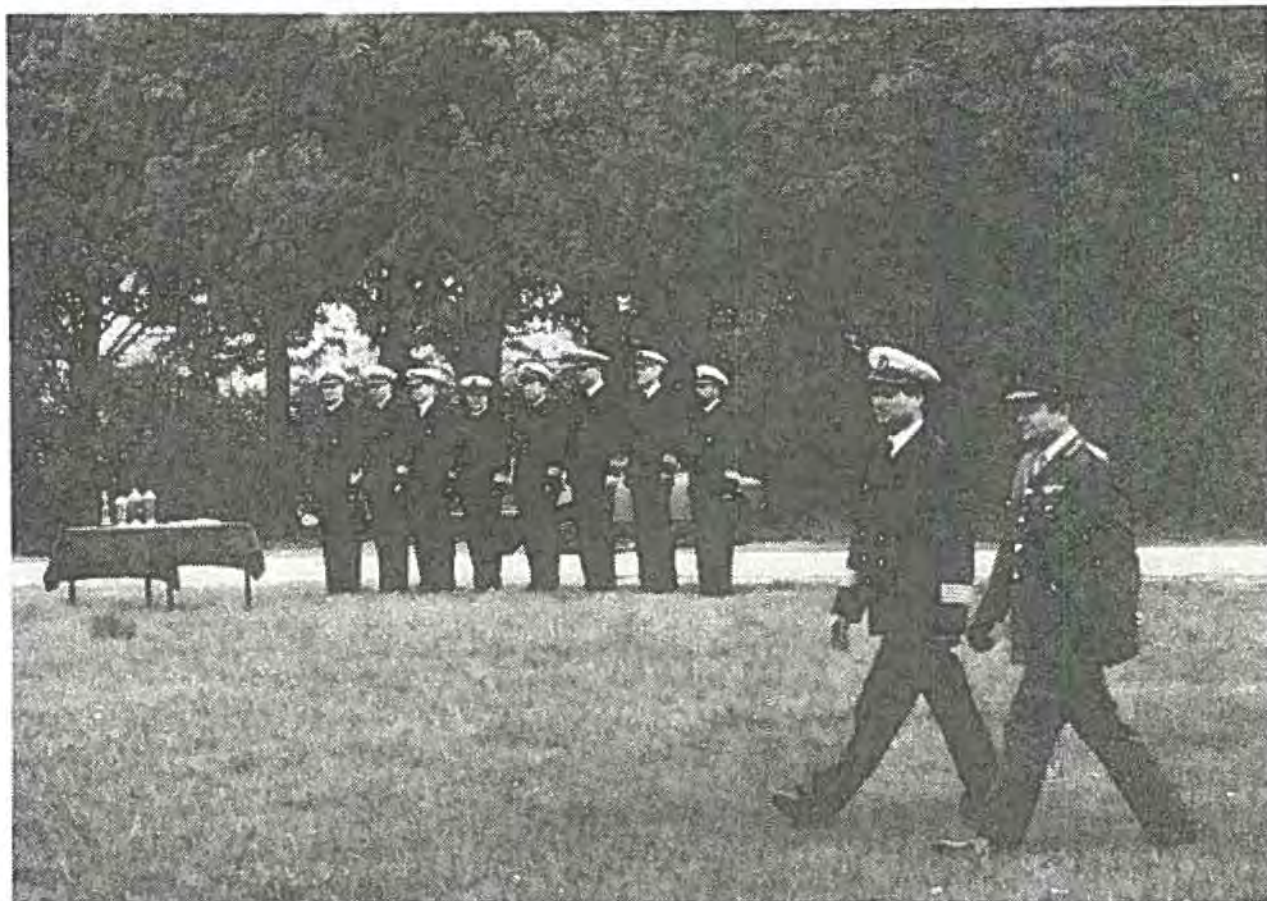
De modificerede SPICA-fartøjer vil normalt være udrustet med 4 RBS-15 missiler og 2 torpedoer, men kan også i stedet armeres med i alt 6 torpedoer. Modifikationen forventes afsluttet i 1984.

Den korrekte betegnelse på "SPICA 3" - et navn, der ikke benyttes i den svenske flåde - er STOCKHOLM-klasse missilbåde, skriver "NAVY INTERNATIONAL".

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Chefen for de allierede styrker i NATOs Nordregion, general Sir Richard Lawson, ledsaget af chefen for den vesttyske torpedobådsflotille, kommandør K.Schuur, under afslutningsparaden på Marsmarken (SVN FOT)

Torpedobådseskadren i øvelse BOLD GAME 83

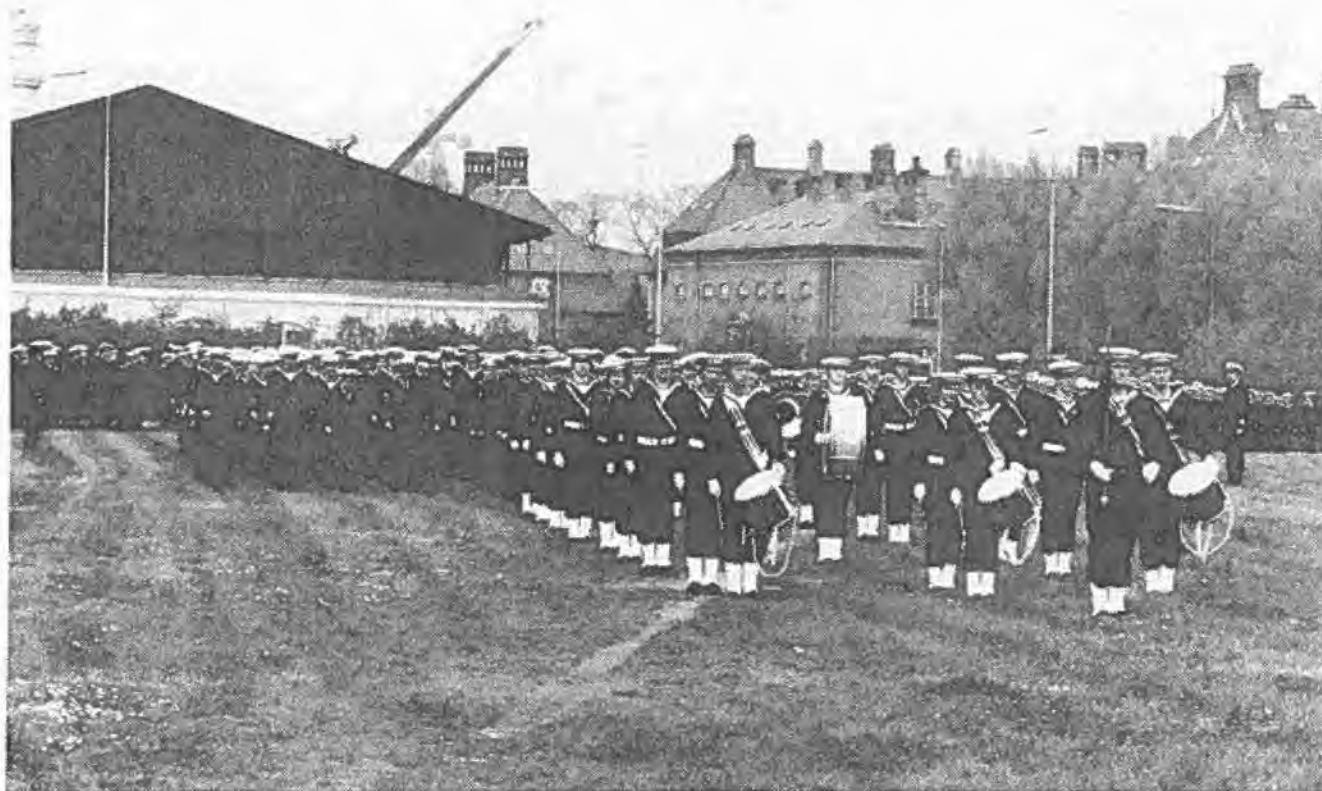
Torpedobådseskadren deltog 19. april til 10.maj i den årlige torpedobådsøvelse BOLD GAME sammen med norske og tyske torpedobåde og respektive depotskibe samt helikoptere fra England. Fra Danmark deltog 7 både af WILLEMOES-klassen, 3 af SØLØVEN-klassen, hvoraf 2 var mobiliseringsenheder, samt Torpedobådernes mobile Base, minelæggeren SJÆLLAND som depotskib og tankfartøjet SKINFAXE.

Øvelsen startede i norsk farvand, hvilket gav enhederne god træning i indenskærs torpedobådsoperationer, idet operationsområdet var farvandet mellem Stavanger og Kristianssand.

Weekendopholdet i havn var denne gang henlagt til Stavanger, og besøget var i alle henseender vellykket.

Derefter forlagde alle enheder sydpå for at udføre øvelser i Skagerak, Kattegat og bælterne, og i den efterfølgende weekend aflagdes det traditionelle besøg i tysk havn, denne gang i Flensborg.

I den sidste uge af BOLD GAME opererede styrken ligeledes i danske farvande, og togtet afsluttedes med en stor taktisk øvelse i Østersøen og Sundet.

Glimt fra paraden på Marsmarken (SVN FOT)

6. maj ankom BOLD GAME-styrken til Holmen, og 10. maj afsluttedes øvelsen officielt ved en parade på Marsmarken, hvor chefen for de fælles styrker i NATOs Nordregion, General Sir Richard Lawson, holdt tale og overrakte præmier til de vindende hold i årets sportskonkurrence mellem alle deltagende enheder.

De danske deltagere klarede sig fint, idet de besatte førstepladsen i fodbold, pistolskydning og tovtrækning. Svømning blev vundet af en tysk torpedobådsdivision.

Efter paraden afsejlede de udenlandske enheder, og dermed var endnu en begivenhedsrig BOLD GAME afviklet.

(TBE)

Mønstring i Torpedobådseskadren

Den årlige mønstring i Torpedobådseskadren omfattede denne gang torpedobådene SØHUNDEN og SØHESTEN. De to SØLØVEN-klasse torpedobåde begyndte tilrigning 18. april, hvor nogle af befalingsmændene mødte ved Flådestation Københavns Ekvipageafdeling. Tilrigningen består i at få bragt alt det løse udstyr fra magasiner og lagre om bord.

Den genindkaldte besætning mødte en uge senere på Søværnets Eksercerskole, mandag den 25. april. Her fik de udleveret uniformer og blev igen forvandlet fra civile til orlogsgaster. Så gik det med bus til torpedobådene på Holmen, hvor der blev højst kommando i 4. Torpedobådsdivision.

De to mønstringsenheder - SØHUNDEN og SØHESTEN
(SVN FOT)

Der var afgang fra Holmen nogle få timer senere for at indøve rullerne og det enkelte besætningsmedlems opgaver under havnemanøvre, klart skib og havari. Det gik langsomt og tøvende i starten, men snart var man inde i den gamle rutine igen, og alle

var overraskede over, hvor nemt det gik at omstille sig.

Efter de første dages øvelse, hvor alt blev afprøvet i den enkelte torpedobåd, sejlede man til Flådestation Frederikshavn, hvor man stødte til Torpedobådseskadren og nu indgik, som omtalt i foregående indlæg, sammen med danske, norske og vesttyske torpedobåde i øvelse BOLD GAME.

4. Torpedobådsdivision deltog i en større taktisk øvelse i Lille Bælt og var herefter på flådebesøg i Flensborg.

Den 1. maj deltog besætningerne i paraden i anledning af eskadrechefskifte i Torpedobådseskadren.

Om aftenen var der en navigationsøvelse gennem Als Sund og Svendborg Sund til Korsør.

Den næste morgen var der inspektion ved Inspektøren for Søværnet under sejlads fra Korsør til Hundested.

Inspektøren for Søværnet modtages om bord i SØHUNDEN af chefen og chefen for Torpedobådseskadren (SVN FOT)

Den sidste nat var afsat til torpedoskydninger i Kattegat, før man fralagde til Holmen for hjemsendelse og afrigning.

Mønstringen blev generelt set gennemført med et godt resultat, hvilket i høj grad skyldtes den genindkaldte besætnings glimrende indsats i hele perioden.

(TBE)

Korvetten OLFERT FISCHERs forældresejlad

Torsdag den 19. maj afholdt korvetten OLFERT FISCHER sin første forældresejlad.

På grund af korvettens specielle "nøglestatus" blev Holmen valgt som udgangspunkt.

Forældresejladsen, hvortil der var fremmødt ca. 75 gæster, begyndte kl. 0945 i planbygningen, hvor der blev givet en generel orientering om korvetterne, samt en instruktion i redningsmidler.

Korvetten afgik kl. 1005 og stod nord på i Sundet, medens gæsterne blev vist rundt i skibet.

Kl. 1130 blev der serveret røde pølser og varm cacao, et måltid, som blev modtaget med begejstring af næsten alle gæster.

Korvetten OLFERT FISCHER under gang (SVN FOT)

Herefter blev en redningsflåde kastet over bord og udløst. Et af besætningsmedlemmerne, iført overlevelsesdragt og redningsvest, sprang i vandet og gik om bord i flåden. En af søværnets nye LYNX-helikoptere, som i mellemtiden var ankommet til Nivå Bugt, bjærgede den "overbordfaldne" og afleverede ham på korvettens agterdæk.

Efter en demonstration af korvettens mulighed for at genforsyne helikopteren med brændstof under gang, fulgte en storslået - nærmest akrobatisk - opvisning af LYNX-helikopterens formåen.

Under forlægningen til Holmen demonstreredes korvettens farts- og manøvreegenskaber.

Vejrguderne var under hele arrangementet på korvettens side.

(OLFI)

Svendeprøve ved Søværnets Konstabelskole

Søværnets Konstabelskole, Fagskole, holdt torsdag den 28. april afslutning for 24 overkonstabler af uddannelsesretningerne MASKIN- (Skruestiksarbejder) og TELE- (Elektronikmekaniker).

Holdet opnåede følgende resultater: 6 Særdeles veludført, 15 veludført og 3 bestået.

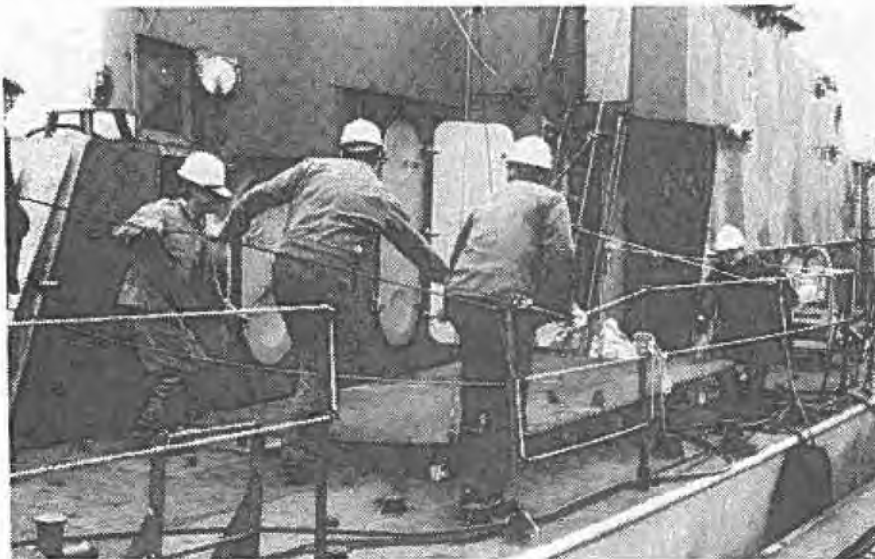
J. J. JENSEN *N. HOESGAARD*
Afgangsholdet fotograferet sammen med uddannelseslederen, lederen af Fagskolen og skolens lærere (SVN FOT)

5 af de nye svende forlader søværnet, og af de resterende har 6 søgt optagelse på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

(SKS FAS)

Glimt fra søværnets hverdag

Efter bevogtningsfartøjet NYMFENS værftsophold ved Korsør Værft nærmer det periodiske sikkerhedseftersyn ved Flådestation Korsør sig sin afslutning.

På billederne ses personel fra flådestationens tekniske afdeling i færd med montering af skibets hovedmotorer.

(FLS KOR)

Status for forsøgsordning med kvinder til sejlene tjeneste

Da lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse trådte i kraft 1. juli 1978, anmodede Forsvarsministeriet - i kraft af lovens dispensationsmulighed - Arbejdsministeriet og Ligestillingsrådet om en udtalelse om fortsat opretholdelse af de hidtidige bestemmelser og praksis, hvorefter kvindeligt personel ikke bør anvendes i stillinger inden for værnene, der primært indebærer mulighed for direkte deltagelse i kamphandlinger.

Forsvarsministeriet fastsatte i 1981 efter drøftelse med Arbejdsministeriet og Ligestillingsrådet en dispensationsperiode af 3 års varighed. For forsøgsordninger, der i nævnte periode i-værksættes, fastsattes dispensationsperioden til 4 år. En af forudsætningerne for opnåelse af den givne dispensation var, at der i søværnet blev gennemført en forsøgsordning med kvindeligt personel om bord i visse udvalgte skibstyper.

Forsøget tog sin begyndelse i september 1981, da det første hold kvindelige konstabelelever til sejlene tjeneste i søværnet gav møde ved Søværnets Eksercerskole i Auderød.

Hidtil har bevogtningsfartøjer, minelæggere samt inspektionsskibe været anvendt i forsøgsordningen.

Kvindelige konstabler - her iklædt forskellige anvendte uniformstyper - fotograferet om bord på et bevogtningsfartøj (SVN FOT)

Det blev lagt til grund for ordningen, at blandet underbringelse af mænd og kvinder på samme lukaf/banje skulle undgås, og

det var en forudsætning, at nødvendige indretninger af underbringelsesfaciliteter m.v. ikke måtte påføre forsvaret væsentlige meromkostninger.

Banjer og bade-/toiletfaciliteter er således i de benyttede skibe delt ved etablering af diverse skotter og forhæng. Det kvindelige personel blev orienteret om underbringelsesforholdene i søværnets skibe allerede i rekrutteringsfasen.

Pr. maj 1983 er i alt 112 kvinder søgt rekrutteret under forsøgsordningen. Det har imidlertid vist sig vanskeligt at opnå det ønskede antal kvinder med relevante faglige EFG-basisuddannelser til de faglige uddannelser, da kvinder med disse uddannelser ikke findes i større omfang i samfundet. Indtil nu er således kun 71 kvinder antaget. Heraf er 14 afgået fra tjeneste, således at i alt 57 kvinder er tjenstgørende under forsøgsordningen pr. maj 1983.

Foreløbig har forsøget tegnet sig positivt. De rekrutterede kvindelige konstabler har varetaget deres tjeneste med interesse og på tilfredsstillende vis samtidig med, at der på søværnets skoler og i de involverede skibe er gjort en ihærdig indsats for at overkomme de problemer, der naturligt må opstå, når et traditionelt mandssamfund skal løse arbejdsopgaver under anvendelse af både kvinder og mænd. Imidlertid kræver det yderligere erfaringer, herunder specielt samspillet i de blandede besætninger, før mere konkrete vurderinger kan foretages.

Forsøgsordningen vil udløbe april 1985, og det påregnes, at de sidste planlagte indkaldelser vil finde sted i efteråret 1983, når indkaldelserne har fundet sted over 2 år.

For at kunne kompensere for stedfundne afgange, optagelse på sergentskole m.m. gennem ordningens sidste år, overvejes det at foretage supplerende indkaldelser også i 1984 og 1985.

(MST)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 17. maj Søværnets Teknikskole. Formålet med inspektionen var at vurdere skolens aktiviteter og pålagte uddannelsesopgaver.

Skolens aktiviteter vil i de næste 2 år specielt være koncentreret omkring uddannelsen af

personel til Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS), og denne vil båndlægge en stor del af skolens instruktører.

Ved skolens egen foranstaltning er man i gang med et interessant projekt, nemlig opbygning af en maskinkontrolsimulator. I denne er det tanken, at fremtidigt maskinpersonel kan indøve dels almindelige daglige driftsformer, dels afhjælpning af fejl og driftsforstyrrelser, initieret af instruktørpersonel. Denne form for træning skulle bl.a. resultere i, at personellet står bedre rustet i betjening af de komplicerede kontrolrum.

Inspektionen afsluttedes med, at Inspektøren for Søværnet overværede uddannelsen i datamatteknik.

---oo0oo---

F l å d e b e s ø g

En hollandsk styrke, bestående af patruljefartøjerne FREYR og BULGIA (BALDER-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg 10.-13. juni og i Rønne 17.-20. juni. Chef for styrken vil være chefen for FREYR, løjtnant M.T. Tegelberg. Chef for BULGIA vil være løjtnant K.R.Vries. Samlet besætning: 6 officerer og 62 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Det britiske inspektionsskib HMS ORKNEY (ISLAND-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 17.-21. juni. Chef vil være kaptajnløjtnant D.J.Childs. Samlet besætning: 34 mand.

---oo0oo---

Den amerikanske missilkrydser USS BIDDLE (BELKNAP-klassen) aflægger rutinebesøg i Århus 20.-25. juni. Chef vil være kommandør A.R.Gomez. Samlet besætning: 31 officerer samt 387 andre befalingsmænd og menige. Om bord vil ligeledes være chefen for 32. destroyerskadre, kommandør G.A.Sharp.

---oo0oo---

En vesttysk styrke, bestående af amfibieenhederne BUTT, BRASSE (type 520-klassen), LCM 21, LCM 22, LCM 23, LCM 24, LCM 25 og LCM 26 (type 521-klassen), aflægger uofficielt besøg i Horsens 6.-9. juni. Chef for styrken vil være orlogskaptajn Ernst om bord i BRASSE. Samlet besætning: 2 officerer samt 76 andre befalingsmænd og menige.

Udland kort

Den hollandske flådes minerydningsfartøj ALKMAAR er fornylig blevet søsat og højste kommando i foregående måned.

ALKMAAR indgår i et af Frankrig, Belgien og Holland i fællesskab projekteret, og en som "TRIPARTITE"-klassen betegnet, serie på i alt 40 enheder. Disse skibe bygges på nationale skibsværfter. Det franske statsværft i Lorient bygger 15, tre belgiske værfter bygger i alt 10 enheder og de resterende 15 enheder bygges på det hollandske værft Van Der Giessen Der Nord i Alblasterdam.

Skibsskrogene er fremstillet af glasfiberforstærket plastmateriale. Til deres minejagtsopgaver udstyres de med to af de franskkonstruerede "PAP-minelokaliserings- og rydningssystemer". Herudover kan enhederne også anvendes til traditionelle minestrygningsopgaver med mekanisk udstyr, skriver tidsskriftet "SOLDAT UND TECHNIK".

---ooOoo---

Første lodrette affyring af SEAWOLF. Firmaet British Aerospace har gennemført en vellykket lodret affyring af et operativt standard SEAWOLF-missil fra dets nye affyringscontainer. Prøven fandt sted på det engelske flyvevåbens etablissement, Larkhill.

Denne vigtige milepæl i udviklingen af lodret affyret SEAWOLF (VERTICAL LAUNCH SEAWOLF) blev nået ved at supplere standard SEAWOLF-missilet med en booster motor. Denne sætter missilet i stand til at blive affyret lodret og gå på angrebskurs vel klar af skibets overbygning. Prøven opfyldte de operative specifikationer samt demonstrerede systemets ukomplicerede betjenings- og affyringskarakteristika. VL SEAWOLF-systemet vil være lettere og enklere at installere samt egnet til alle skibsklasser ned til 600 tons.

Rækningen bliver forøget, og dens virkemåde vil være forbedret, idet blinde sektorer undgås, og der vil ikke være genladningsforsinkelser. Systemet forudses operativt og til rådighed for de første Type 23 fregatter, hedder det bl.a. i artiklen i "MARITIME DEFENCE".

---ooOoo---

Den amerikanske flådes 46 fregatter af KNOX-klassen, der blev bygget i årene fra 1969 til 1974, skal nu armeres med overflade-til-overflade missiler af typen HARPOON. 2 af klassens enheder fik forsøgsvis installeret og afprøvet missilet. Det var de to yderste celler i den 8 celledede ASROC-gruppe, der blev modificeret til at rumme og affyre to HARPOON-missiler, skriver tidskriftet "SOLDAT UND TECHNIK.

---ooOoo---

Finland køber svenske missiler. Den første eksportordre på det nye svenske overflade-til-overflade missil SAAB-BOFORS RBS 15 blev afgivet den 7. marts. Det er den finske flåde, der vil armere dens nye missil-kanonbåde af HELSINKI-klassen med hver 8 RBS 15-missiler. Såfremt alle 12 enheder i klassen bygges, vil hele leverancen blive på mindst 100 missiler og mere sandsynligt ca. 150 af hensyn til prøveskydning og reserve. Det langtrækkende og med et avanceret søsagesystem forsynede RBS 15-missil vil give den finske flåde en stærkt forøget slagstyrke sammenlignet med de nuværende ældre sovjetisk leverede missilbåde af OSA-klassen, der er armeret med SS-N-2 STYX-missiler. RBS 15-missilet er løbende i produktion til de svenske STOCKHOLM- og SPICA II-klasser, og en luft-til-overflade er planlagt til det nye JAS 39 fly. Andre mulige kunder til RBS 15-missilet omfatter Norge, der måtte vælge en blanding af RBS 15 og PENGUIN MK 2-missiler, i stedet for at købe HARPOON-missiler, skriver tidsskriftet "DEFENCE".

---ooOoo---

Jordens sydlige magnetpol har flyttet sig. De sovjetiske havforskningsskibe ADMIRAL VLADIMIRSKIJ og FADDEI BELLINGHAUSEN har gennem den senere tid foretaget oceanografiske og geologiske undersøgelser i de antarktiske farvande. De følger samme rute, som opdagerne af Antarktis, det sjette kontinents opdagere, de to små russiske sejlskibe VOSTOK og MIRNYJ sejlede i årene 1819-1821.

De sovjetiske forskere har gjort en række nye vigtige opdagelser. De har bl.a. lokaliseret Jordens sydlige magnetpols nuværende position. Det viser sig, at magnetpolen i de sidste 8 år har flyttet sig 100 kilometer i nordvestlig retning. Forskerne på de to skibe undersøger bl.a. den antarktiske kontinentalsok-

kels grænser og issituationen i de kolde sydlige farvande, skriver pressebureauet APN.

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

↑
CHSOK AB
AKS, Leidsund
ac P. Koefoed.
CASOK
KA J.-O. Fischer
BCH Sørensen
KAB Juhl

Chefen for Søværnets operative Kommando modtager om bord i minelæggeren SJÆLLAND øvelsesenhedernes honnør (SVN FOT)

Øvelse DANEX

Under ledelse af chefen for Søværnets operative Kommando har søværnet i perioden 6.-17. juni afholdt den nationale danske flådeøvelse DANEX. I overensstemmelse med flådens traditioner blev admiralen den 6. juni sejlet i chalup fra Holmen til sit flagskib, minelæggeren SJÆLLAND, hvor hejsning af admiralsflaget blev saluteret af minelæggeren FALSTER.

Herefter forbidefilerede en del af de øvrige skibe, der deltog i øvelsen, herunder bl.a. korvetterne NIELS JUEL og OL-FERT FISCHER, torpedobådene WILLEMOES, HAMMER, SØULVEN, HUITFELDT, BILLE og KRIEGER, bevogtningsfartøjet DAPHNE, undervandsbåden SPÆKHUGGEREN og tankfartøjet SKINFAXE.

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN efter passage af kommandoskibet i øvelse DANEX, minelæggeren SJÆLLAND; til venstre i billedet ses minelæggeren FALSTER (SVN FOT)

Kabelminelæggeren LOSSEN, der var på vej hjem fra lang tids tjeneste som kommandoskib i NATOs Stående Minerydningsstyrke, STANAVFORCHAN, fik tillige lejlighed til at aflægge honnør for kommandoskibet efter afsejling fra København.

Der forestod nu nogle travle dage med dels omfattende våbenøvelser, dels træning i færdigheder og procedurer, der normalt ikke er plads eller tid til under øvelser med vore allierede.

Weekenden 10.-12. juni var afsat til flådebesøg: Minelæggerne FALSTER og SJÆLLAND samt korvetterne NIELS JUEL og PETER TORDENSKIOLD aflagde uofficielt besøg i Stockholm, der indledtes med salut for det svenske flag ud for Kastellsholmens Batteri, som behørigt besvarede salutten. Torpedobådene WILLEMOES, BILLE, BREDAL, HAMMER, HUITFELDT, KRIEGER, SUENSON og SØULVEN, minelæggeren LANGE LAND, undervandsbåden SPÆKHUGGEREN og tankfartøjet SKINFAXE aflagde besøg i Kalmar. Efter en ankomstdag med tåge og regn artede vejret sig overordentligt godt under resten af besøget, som tilsyneladende har været en succes for både de danske orlogsgaster, som nød godt af de svenske værters gæstfrihed og de mange forskellige arrangementer. Omkring 5.100 mennesker besøgte styrken i Stockholm, som udover at flage over toppene i anledning af Hans

Kongelige Højhed Prinsens fødselsdag lørdag den 11. juni, tillige var illuminerede hver aften.

Styrken i Kalmar blev også flittigt besøgt, idet ikke mindre end 3.500 svenskere kom om bord i de relativt små enheder.

Mandag morgen stak enhederne til søs igen, og øvelserne blev genoptaget i fuldt omfang, både hvad angik våben- og proceduretræning som øvelser med flyvevåbnets fly- og raketeskadriller, marinedistrikter med underlagte enheder, Søværnets Flyvetjeneste og flådestationerne.

Den 16. juni om aftenen ankom styrken til Holmen, og dermed var den søgående del af øvelsen ophørt. Øvelse DANEX afsluttedes næste dag med øvelsesgennemgang for de deltagende enheder.

(SOK)

Kabelminelæggeren LOSSENs deltagelse i NATO's Stående Minerydningsstyrke

LOSSEN indgik i perioden 15. april til 3. juni i NATO's Stående Minerydningsstyrke i Kanalområdet, STanding NAVal FORce CHANnel.

Styrken under opholdet i Cherbourg. LOSSEN ses øverst til højre i havnebassinet

STANAVFORCHAN består permanent af minerydningsfartøjer fra Belgien, England, Holland og Vesttyskland og forstærkes fra tid til anden med danske, norske og amerikanske enheder.

LOSSEN indgik som kommandoskib for styrkechefen, der tog ophold om bord med en stab bestående af 1 hollandsk og 1 engelsk operationsofficer samt indtil 4 befalingsmænd og menige.

I perioden deltog STANAVFORCHAN i to store øvelser, først BLUE HARRIER i danske farvande i perioden 21. april til 3. maj, og senere øvelse NORMINEX i franske farvande i perioden 18. maj til 3. juni. Ind imellem de store øvelser gennemførte styrken under forlægning våben-, sømandskabs- og proceduremæssige øvelser.

STANAVFORCHAN har i perioden besøgt følgende havne: Aalborg, Århus, Zeebrügge i Belgien og Cherbourg og Le Havre i Frankrig.

Jobbet som kommandoskib i en minerydningsstyrke som STANAVFORCHAN er interessant og mangeartet. Udover at huse styrkechefen med stab deltager skibet i den almindelige øvelsesaktivitet, og det er kommandoskibets opgave uden for øvelsestiden at forlægge styrken i formation til næste øvelsesområde.

En hovedopgave for kommandoskibet er at lytte broad-cast (B/C) fra land og videresende relevante signaler til styrkens skibe på inter-ship RATT.

I perioden lyttedes både STANAVFORCHANs normale B/C samt den aktuelle myndigheds operations B/C, hvorfor skibets radiostation forståeligt nok var afhængig af effektivt virkende materiel samt et travlt sted for det tjenstgørende kommunikationspersonel.

I Zeebrügge deltog LOSSEN i kommandoskiftet mellem den vesttyske orlogskaptajn F.Jacoby og den belgiske orlogskaptajn G.Bussard.

Inden LOSSEN forlod STANAVFORCHAN, var hele besætningen vært for et "ALL RANKS PARTY" i Cherbourg, hvor ca. 200 mennesker fra hele styrken hyggede sig en times tid på minedækket.

Under opholdet i Le Havre organiseredes 2 udflugter til Paris, således at alle på nær 3 mand - som havde været der før - fik lejlighed til at se byernes by.

LOSSEN ankom 6. juni til København efter en travl og udbytterig periode.

(LOSE)

Møde i Søværnets ad hoc udvalg vedrørende information og Samarbejdsstruktur

Søværnets ad hoc udvalg vedrørende information og samarbejdsstruktur har afholdt det 3. ordinære møde den 19. maj.

Under gennemgang af udvalgets erindringsliste, der pr. 1. juni omfatter:

- Arbejdstid for sejlede personel,
- orientering om Styringsgruppen vedrørende nyordning af forsvarets personelforhold,
- fællesuddannelsen ved Søværnets Eksercerskole,

blev det bl.a. oplyst, at der under Styringsgruppen vedrørende nyordning af forsvarets personelforhold har været nedsat en arbejdsgruppe med den opgave at undersøge og fremkomme med forslag til fremtidige ansættelsesformer i forsvaret.

Resultatet af arbejdsgruppens arbejde foreligger nu i en rapport, der af Styringsgruppen er videresendt til Forsvarsministeriet.

En revideret plan for grunduddannelse af værnepligtige mennige vil blive iværksat på Søværnets Eksercerskole i Auderød fra juli-skolen i år. I planen lægges der især vægt på fag, som med fordel kan gennemføres centralt og danne grundlag for den efterfølgende varierede uddannelse såvel til søs som i land.

Der er tildelt flere timer til

- uddannelse i redningsmidler,
- håndvåbenuddannelsen,
- sømandskabsuddannelsen og
- fysisk uddannelse og træning.

Søværnets Teknikinspektør gav udvalget en grundig indsigt i arbejdsmiljølovgivningens bestemmelse, specielt med relation til sikkerheden til søs. Desuden redegjorde Teknikinspektøren for den øjeblikkelige og fremtidige udvikling inden for området specialudrustning. Herom har der tidligere i uddrag været bragt orientering (se Søværns-Orientering nr. 5/83).

Søværnet baserer valget af udrustning på, at den i hvert fald skal leve op til de rekommendationer, som International Maritime Organization (IMO) fremsætter, og i de fleste tilfælde går man langt videre med udviklingen, der for en stor dels vedkommende sker i samarbejde med dansk industri. Teknikinspektøren gav

derefter status vedrørende de anskaffelser, man inden for den nærmeste fremtid vil se i enhederne.

Teknikinspektøren demonstrerede søværnets nye redningsvest, der har været under udvikling siden 1981, og som vil begynde at tilgå søværnets enheder i løbet af august. Denne nye vest, en dobbeltkammervest, har større opdrift end den nuværende model og er forsynet med reflektmateriale. Sølvoxid-batteriet er udskiftet med en ny type, et lithiumbatteri, som bl.a. har den fordel, at dets tilstand umiddelbart kan kontrolleres ved hvert eftersyn.

Teknikinspektøren fremviste vinterdragten, som allerede har været afprøvet om bord i inspektionsskibet INGOLF. Dragten, der nu er på prøve i Undervandsbådseskadren, er allerede indkøbt i et antal, der dækker behovet for de enheder, der sejler på Færøerne og Grønland.

Teknikinspektøren fremviste forslag til ny model af trawlerdragt, der bl.a. udmærker sig ved bedre evne til at holde vandtæt. Desuden kan dragten modstå direkte flammepåvirkning i 60 sekunder.

Sluttelig nævnte Teknikinspektøren, at normering med de branddragter, som p.t. anvendes i inspektionsskibe og korvetter i forbindelse med helikopteroperationer, er under overvejelse for flådens øvrige enheder.

Mødet afsluttedes med, at udvalgets medlemmer gav udtryk for den generelle indstilling til holdningsmålingerne. Det blev fra flere sider tilkendegivet, at der er varierende interesse og opfattelse af behov for disse ved tjenestestederne.

Næste møde afholdes onsdag den 31. august.

(MST)

Glimt fra søværnets hverdag

Splejsning af såvel tovværk som wirer indgår som et naturligt element i uddannelsen i sømandskab.

(SVN FOT)

Her ses glimt fra undervisningen i wiresplejsning på mine-dækket i skoleskibet MØEN.

(SVN FOT)

(MST)

Imidlertid var han blevet opdaget fra Pikiutdlit, og der blev sendt en slæde ud efter ham.

Samme dag, telefonmeddelelsen indløb, fløj Grønlandsflys BELL 212 helikopter på eftersøgning med to betjente som observatører, men måtte returnere til Angmagssalik, da vejret var dårligt med ringe sigt, hvilket også var tilfældet den 25. marts, hvorfor eftersøgningen ikke blev genoptaget.

Samme dag blev Politimesterembedet i Godthåb og Grønlands Kommando af politiet i Angmagssalik underrettet om situationen, og Grønlands Kommando blev i denne forbindelse forespurgt om muligheden for luftdrop af proviant til Umivik. Grønlands Kommando besluttede at iværksætte proviantnedkastning, hvilket skulle udføres af et GULFSTREAM-fly fra Luftgruppe Vest i Søndre Strømfjord samme dag.

Om eftermiddagen blev der droppet proviant og hundefoder, taget fra Slædepatruljen SIRIUS genforsyningsdepot i Søndre Strømfjord.

Inspektionsskibet FYLLA, der befandt sig 360 sømil sydøst for Angmagssalik, blev af Grønlands Kommando inddraget i den efterfølgende operation. Den 26. marts om morgenen tog LYNX-helikopteren af og fløj i dårligt vejr med vindstyrke på 45 knob og snebyger de godt 190 sømil ind til Angmagssalik, hvor der blev holdt møde om operationen mellem politiet og de to helikopterbesætninger. Det blev bestemt, at LYNX'en skulle medtage en grønlandsk politiassistent som tolk og flyve til henholdsvis Pikiutdlit og Umivik for undersøgelse af evakueringsbehov samt udflyvning af frisk proviant. BELL-helikopteren skulle med byens danske politimester samt FYLLAs læge på eftersøgning efter de to savnede fangere og via Isortoq for optankning og afhentning af den fanger, der havde forestået en første eftersøgning med hundeslæde og derpå havde slået alarm. Han skulle med som kendt mand i området. Derefter skulle der fortsættes til Pikiutdlit, hvor den overlevende fanger befandt sig.

Efter en times flyvning kom LYNX'en til Pikiutdlit, hvor det stod klart, at der var behov for evakuering af den overlevende fanger, hvilket blev meddelt BELL-helikopteren, der var i gang med eftersøgningen. LYNX'en fortsatte derpå til Umivik, hvor der blev konstateret evakueringsbehov for 9 personer - hovedsagelig kvinder og børn.

BELL-helikopteren fandt de efterladte hunde og slæder, men måtte lade dem være. Man fandt spor, men disse forsvandt, og derpå blev der foretaget eftersøgning i alle de områder, hvor lokal-eftersøgningen med hundeslæde ikke havde været foretaget, dog uden at man fandt spor af de to savnede fangere. I Pikiutdlit blev den overlevende fanger taget med, og FYLLAs læge benyttede lejligheden til at tilse andre syge på bopladsen.

Begge helikoptererne evakuerede derpå Umivik bortset fra en enkelt fangerfamilie, der ønskede at forblive på stedet, og med familierne og deres skind blev der fløjet til Isortoq for en meget påkrævet genoptankning og derpå videre til Angmagssalik.

Eftersøgningen blev afblæst, da de to savnede fangere måtte anses for omkommet, og Umivik-operationen var hermed endt efter en fælles indsats fra politi, Grønlandsfly og styrker under Grønlands Kommando.

(LT P.H.J.)

Svendeprøve ved Søværnets Konstabelskole

Fredag den 27. maj kunne den fungerende chef for Søværnets Konstabelskole overrække 7 nye elektromekanikersvende (OKS AR) deres uddannelsesbeviser (svendebreve). Det er det andet hold konstabelelever, som udelukkende er rekrutteret fra EFG-basisårets stærkstrømslinie.

OK E. Jørgensen *OK N. Møsgaard*
Afgangsholdet fotograferet sammen med - fra venstre -
lederen af Fagskolen, den fungerende chef for Konsta-
belskolen og uddannelseslederen (SVN FOT)

De fortsætter alle som udlærte elektromekanikersvende i egentlig nyttetjeneste om bord i forskellige af søværnets skibe eller på tjenestesteder i land.

Alle 7 bestod med karakteren "vel udført".

(SKS FAS)

Udskrivningsmyndigheder m.fl. besøger Søværnets Eksercerskole

Mandag den 6. og tirsdag den 7. juni aflagde repræsentanter for udskrivningsmyndighederne m.fl. besøg ved Søværnets Eksercerskole.

Formålet med besøget var at overvære dele af grunduddannelsen af værnepligtige menige i søværnet samt at drøfte spørgsmål af fælles interesse vedrørende de værnepligtiges helbredsmæssige og fysiske kvalitet m.v.

Mandag eftermiddag ankom det første hold gæster bestående af udskrivningschefer, sessionslæger og sessionsofficerer m.fl., i alt 21 personer. Om aftenen samledes gæsterne med repræsentanter for Søværnets Eksercerskole og Forsvarskommandoen, der i indlæg, om helbredstilstand, sociale forhold, fysisk standard, disciplinære og holdningsmæssige forhold samt forhold vedrørende omfordeling af værnepligtige til søværnets sejlene enheder og tjenestesteder i land, belyste forskellige sider af søværnets værnepligtiges kvaliteter.

Derefter havde gæsterne lejlighed til at stille spørgsmål til indlederne.

Senere på aftenen var der arrangeret selskabeligt samvær med besøg i kirkesal og kirkebar, og i den lune sommeraften serveredes grill-pølser i det fri.

Om tirsdagen ankom yderligere 60 gæster fra udskrivningsvæsenet, Indenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen m.fl. Gæsterne blev modtaget af Søværnets Tamburkorps' inciterende toner, hvorefter chefen for Søværnets Eksercerskole bød velkommen og fortalte om Eksercerskolens indretning, opgaver og organisation. Derefter fulgte et indlæg af uddannelseslederen, som fortalte om uddannelserne.

Forsamlingen blev derpå opdelt i 3 hold, som under ledsagelse af hver sin holdfører overværede undervisningen i brandbekæmpelse, fartøjsføreruddannelse, sømandskab, anvendelse af redningsmidler og førstehjælp. Endvidere var der rundvisning i en

Fra demonstrationen i brandbekæmpelse

kompagnibygning og modelkælderen, og der var lejlighed til at overvære Tamburkorpsets tattoo, som høstede fortjent bifald.

Dagen afsluttedes med en spørgeperiode i auditoriet, hvorefter chefen for Søværnets Eksercerskole takkede gæsterne for besøget. Direktør Aa.Munkgaard fra Værnepligtsstyrelsen fremførte over for chefen for Søværnets Eksercerskole en personlig tak for et meget vellykket arrangement.

(SES)

Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 3's årsparade

Den 1. juni afholdt Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 3 årsparade på Holmen for Inspektøren for Søværnet og Inspektøren for Kvindeligt Marinekorps, kommandørkaptajn Gurli Vidø. Mange Kvindelige Marinere havde følt sig kaldet til at deltage, så paraden blev det festlige arrangement, det bør være. Der blev i forbindelse med paraden uddelt et 25-årstegn, tre 20-årstegn og fem 10-årstegn.

Med Musikkorpset i spidsen marcheredes der fra "Marsmarken" rundt om Søværnets Officerssskole og afsluttende med forbidefilering for inspektørerne.

Fra forbidefileringen

Admiralen takkede i sin tale Kvindeligt Marinekorps for samarbejdet i det forløbne år og håbede på, at samarbejdet ville fortsætte med godt humør på trods af de stramme økonomiske udsigter efter den tilstundende velfortjente sommerferie.

Paraden afsluttedes på Søværnets Officerssskole, hvor der var lejlighed til at ønske god sommerferie til de mange af søværnets officerer, der har været instruktører for Kvindeligt Marinekorps i det forgangne år. Ligeledes var der repræsentanter fra Marinehjemmeværnet til stede.

(KMP 63)

Flådestation Københavns Forsyningsafdelings 25-års jubilæum

Fredag den 6. maj festligholdt Forsyningsafdelingen ved Flådestation København sit 25 års jubilæum.

Jubilæet var egentlig den 1. maj, men af praktiske årsager var festligholdelsen henlagt til fredagen. Om formiddagen var der reception, og om eftermiddagen spiste de ansatte i Gymnastiksalen på Holmen.

Inden Forsyningsafdelingen etableredes 1. maj 1958, havde hver af de tekniske tjenester deres egen "forsyningsafdeling".

Chefen for Søværnets Materielkommando omgivet af tre tidligere chefer for Forsyningsafdelingen

Man startede med intendanturmateriel m.v., men senere er faktisk alt søværnets materiel lagt under Forsyningsafdelingens administration. Successivt er der kommet flere bygninger og mere personel under Forsyningsafdelingen, således at der ved 25 års jubilæet er ansat ca. 170 personer ved afdelingen. Faciliteterne er ikke helt tidssvarende, idet nogle af Forsyningsafdelingens nuværende lagerbygninger, f.eks. Søndre Magasin, har tjent stort set samme formål i over 200 år.

Den største omvæltning i Forsyningsafdelingens historie var indførelsen af det militære lagerstyringssystem, kaldet MILLAG. Ved jubilæet blev udtalt tilfredshed med systemet, som det fungerer nu - det er med til, at Forsyningsafdelingen føler sig vel rustet til fremtiden.

(FLS KBH)

Flådestation Korsør som emne i Feature-uge på Tårnberg Skole ved Korsør

Tårnberg Skole ved Korsør havde 9.-11. maj Feature-uge med emnet "Havet".

To 8. klasser havde valgt at fokusere på Flådestation Korsør/Store Bælts Marinedistrikt som en relevant faktor i emnet. Den 9. maj holdt flådestationens presseofficer på skolen foredrag

om søværnets opgaver. En lysbilledserie om sammenstød på Storebælt mellem 2 russiske skibe, hvoraf det ene udbrændte, blev vist som eksempel på de søredningsopgaver, søværnet kan blive udsat for på havet.

De 2 følgende dage blev klasserne vist rundt på flådestationen som "follow up" på foredraget.

Den sidste dag blev klassernes arbejder som afslutning udstillet i gymnastiksalen, der var åben for alle interesserede.

En del materiale, såsom plancher og billeder fra flådestationens dagligdag, indgik i flådestationens "stand".

(FLS KOR)

Barnedåb i skibskirken på Søværnets Eksercerskole

Skibskirken på Søværnets Eksercerskole dannede lørdag den 11. juni rammen om en barnedåb. Dåben blev foretaget af orlogspræst Henning Rørskou.

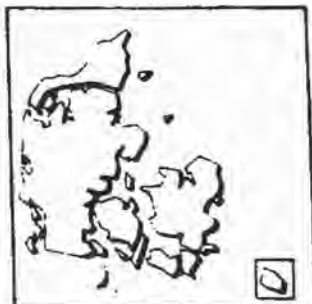

Fra dåben i skibskirken

Barnets navn blev Tine, og hendes forældre Mette og Poul Jensen er begge ansat ved Søværnets Eksercerskole.

(SES)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet inspicerede den 31. maj inspektionsskibet VÆDDEREN under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del. Der blev vist trawlerjagt på orlogskutteren RØMØ under medvirken af helikopter.

Efter afgang fra Flådestation Frederikshavn den 6. juni skal VÆDDEREN forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Grønland indtil 15. september.

---oo0oo---

Inspektøren for Søværnet inspicerede den 14. juni inspektionsskibet INGOLF under sejlads i Kattegats sydlige del. Inspektionen omfattede bl.a. havariøvelse og trawlerjagt på orlogskutteren BARSØ under medvirken af LYNX helikopter.

Den 20. juni afgik INGOLF mod Grønland for at forrette inspektions- og stationstjeneste. På vejen til Grønland aflægger INGOLF først rutinebesøg i den irske by Cork, hvor man bl.a. vil udveksle erfaringer med den irske fiskeriinspektion. Derefter sejles til Island, hvor INGOLF vil foretage forsyningsmæssigt anløb af Isafjordur. Tjenesten i grønlandske farvande vil bringe besætningen forskellige spændende oplevelser, bl.a. skal INGOLF så langt mod nord på vestkysten som til Carey øerne. Senere på togtet skal INGOLF sejle med statsministeren i forbindelse med statsministerens besøg på Grønland. INGOLFs hjemkomst er berammet til 29. september.

---oo0oo---

Den danske flåde sænket. Højtidelighed på Holmen ved Marineforeningens jubilarstævne søndag den 28. august. Gamle marinere, dem, der deltog ved flådens sænkning den 29. august 1943, dem, der har indkaldelsesjubilæum, og dem, der ellers har lyst - uanset medlemskab af Marineforeningen - kan deltage ved jubilarstævnet.

Ved stævnet på Flådestation København, Holmen, afholdes der parade, uddeling af mindebægre, mindehøjtidelighed, orientering om begivenhederne i 1943. Slutteligt er der spisning på Marinekasernen.

Deltagergebyr - øvrige oplysninger fås efter den 1. august hos Marineforeningen, mandag, onsdag og fredag mellem kl. 10-13 på telefon 01 152886, hedder det i Marineforeningens pressemeddelelse.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

En hollandsk styrke, bestående af korvetterne WOLF, JAGUAR og FRET (WOLF-klassen), aflægger rutinebesøg i Odense 24.-27. juni. Chef for WOLF vil være kaptajnløjtnant A.Vos. Chef for JAGUAR vil være kaptajnløjtnant K.Ritzebos, og chef for FRET vil være kaptajnløjtnant G.J.Abeln. Samlet besætning: 251 mand.

---ooOoo---

Den britiske fregat HMS ROTHESAY (modificeret Type 12-klasse) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg 3.-6. juli. Chef vil være orlogskaptajn J.M.Ferguson. Samlet besætning: 230 mand.

---ooOoo---

Det franske havundersøgelsesskib L'ESPERANCE aflægger rutinebesøg i Thorshavn 1.-4. juli. Chef vil være orlogskaptajn Deverre. Samlet besætning: 9 officerer samt 20 andre befalingsmænd og 33 menige.

---ooOoo---

Den britiske fregat HMS AJAX (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i Sønderborg i perioden 8.-12. juli. Chef vil være kommandør J.M.Porter. Samlet besætning: 250 mand.

---ooOoo---

En fransk styrke, bestående af depotskibet RHONE (RHIN-klassen), tankfartøjet ABER WRACH og træningsskibene LÉOPARD, LYNX, PANTHÈRE og JAGUAR (LÉOPARD-klassen), aflægger rutinebesøg i København 13.-16. juli. Chef for styrken vil være chefen for RHONE, kommandørkaptajn Arino. Samlet besætning: 22 officerer, 96 andre befalingsmænd og 97 menige.

---ooOoo---

En norsk styrke, bestående af korvetterne AEGER og SLEIPNER og patruljebådene HITRA og VIGRA, aflægger rutinebesøg i danske havne som følger:

AEGER og SLEIPNER i København 27. juli og i Svendborg 28. juli til 1. august

HITRA og VIGRA i Korsør 26.-28. juli, Sønderborg 28. juli til 1. august og Frederikshavn 1.-2. august.

Chef for styrken vil være chefen for AEGER, orlogskaptajn R.Gjelsten. Samlet besætning: 35 befalingsmænd, 60 menige og 50 kadetter. Patruljebådernes besætning udgør: 4 befalingsmænd og 6 menige.

---oo0oo---

Udland kort

Den amerikanske flåde højste 5. marts kommando i destroyeren USS HAYLER (DD-997). Skibet er den foreløbig sidste destroyer af SPRUANCE-klassen, hvis første skib højste kommando i 1975.

I alt omfatter klassen 31 enheder.

SPRUANCE-klassen, der er den amerikanske flådes nyeste destroyere, er primært konstrueret til anti-ubådskrigsførelse samt til at indgå i hangarskibs-kampgrupper og amfibiestyrker. Enhederne er af sidstnævnte årsag udstyret, så de kan give ildstøtte i forbindelse med landgangsoperationer.

Skibene har et displacement på 7.800 tons og er de første større amerikanske enheder, der alene fremdrives ved gasturbiner. Farten angives til 33 knob. Armeringen omfatter 2 hurtigt-skydende 27 mm kanoner i enkeltaffutage og overflade-til-luft-missiler (SEA SPARROW). Anti-ubådsarmeringen omfatter en 8-rørs raketspjec (ASROC) og 2 trillingaffutager med anti-ubådstorpedoer. Sidstnævnte affutager er indbygget i overbygningen for at lette vedligeholdelse og genladning.

SPRUANCE-klassen er desuden helikopterbærende og kan medføre 1 SEA KING- eller 2 mindre helikoptere.

---oo0oo---

Ny russisk diesel-elektrisk-drevet ubåd. I modsætning til den amerikanske flåde har den russiske flåde tilsyneladende opgaver, for hvilke de anser moderne diesel-elektriske ubåde for egnede.

Den nye KIL0-klasse-ubåd er den sidste i en lang række af russiske dieselfremdrevne ubåde, men den første med det strømlinieformede "ALBACORE"-skrog, man normalt forbinder med en atomdreven ubåd.

En sådan torpedoudrustet ubåd er specielt egnet til anti-ubådsoperationer, fordi den, når den sejler neddykket på batterier, støjer mindre end selv den mest lydsvage atomubåd og kan "høre" fjenden, før fjenden hører den selv.

Da en dieselubåd ikke besidder den ubegrænsede udholdenhed til søs som dens atomdrevne modpart, bliver den ofte indsat sammen med flere andre dieselbåde på en linie tværs over fjendens forventede rute (barriere operationer). På denne måde er atomubåden nødt til at passere en linie af lydsvage dieselbåde for at nå sit mål. KIL0-klassens "ALBACORE"-skrogform giver mindre vandmodstand ved bevægelser under vandet end skrogformen på de ældre russiske dieselbåde, og forbedrer således både dens neddykkede fart og rækning. Det er tilsyneladende hensigten, at KIL0-klassen skal erstatte de forældede russiske WHISKEY- og ROMEO-klasse dieselubåde, selv om den er væsentligt større end disse. KIL0-klassens displacement er 2.500 tons i overfladen og 3.200 tons neddykket, længden 220 fod, bredden 29,6 fod. Produktion af klassen begyndte i september 1980, skriver "NATIONAL DEFENCE".

---oo0oo---

SEDOV stikker atter til søs. Et af verdens største sejlskibe, barken SEDOV, der i sommeren 1981 besøgte Danmark, stikker nu atter til søs efter at have gennemgået en grundig overhaling. SEDOV fungerer som skoleskib og medbringer denne gang et hold elever fra sovjetiske navigationsskoler. Foruden de sovjetiske elever er der enkelte udenlandske kadetter om bord, som har gennemgået uddannelse i Sovjetunionen.

Skibet kunne sidste år fejre sin 90 års fødselsdag. Før 1966, da barken blev ombygget til skoleskib for det sovjetiske fiskeriministeriums navigationsskoler, var det et forskningsskib ligesom en anden af de helt store sovjetiske sejlskibe KRUSTENSTERN.

SEDØVs displacement er 6.500 tons. Det er 117,5 meter langt, og masterne, der er så høje som et 20 etagers hus, bærer 32 sejl med et samlet areal på 4000 kvadratmeter. Barken er desuden udstyret med en mindre motor.

Skroget rummer klasseværelser, hvor kadetterne får undervisning i navigation. På dækket er der et bestiklukaf og en bro, hvor kadetterne får praktisk undervisning i at manøvrere skibet.

Sejlskibe har vist sig langt bedre som skoleskibe end motordrevne fartøjer, eftersom de hos eleverne udvikler egenskaber som mod, fysisk duellighed, udholdenhed, skarpsyn, varsomhed, hurtig reaktionsevne og godt kammeratskab, skriver pressebureauet APN.

---ooOoo---

SØVÆRNS-ORIENTERING udkommer som sædvanlig ikke i juli måned. Ellers udkommer orienteringen normalt 1. og 3. mandag i hver måned.

Forslag til optagelse af bidrag sendes til:

SØVÆRNS-ORIENTERING,

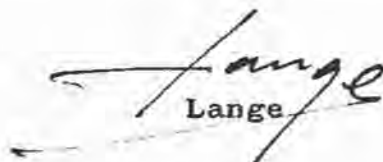
Marinestaben,

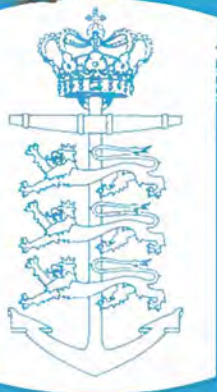
Postboks 202,

2950 Vedbæk.

Bidragene bør - om muligt - ledsages af fotos af aktuelle begivenheder. Redaktionen vil forestå forstørring, kopiering etc. Indsendte fotos vil - om ønsket - blive returneret.

I enkeltstående tilfælde, hvor et tjenestested, der ikke er normeret med fotoudstyr, skønner det nødvendigt at rekvirere assistance udefra for fotodækning af større begivenheder, afholdes udgiften til fotos over konto nr. 341099.

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Fra paraden i forbindelse med kommandoskiftet i STANAVFOR-
LANT i Lissabon. Det er PEDER SKRAMs kontingent, der ses
nærmest

Fregatten PEDER SKRAM i NATOs Stående Styrke

24. juni ankom PEDER SKRAM til Holmen efter 85 døgns togt i forbindelse med deltagelse i NATOs Stående Styrke - Standing Naval Forces Atlantic (STANAVFORLANT). Togtet er det længste, en fregat af PEDER SKRAM-klassen har deltaget i, og de 85 døgn har bragt fregatten fra Lofoten i nord til Middelhavet og Azorerne i syd. I alt er der udsejlet ca. 18.000 sømil, svarende til 3/4 af jordens omkreds ved Ækvator.

Fregatten har været i søen i ca. 60 døgn under togtet, afbrudt af 2 planlagte vedligeholdelsesperioder af ca. 8 døgn varighed, samt besøg i Haakonsvern, Bodø, Portland og Den Helder.

Fregatten afsejlede Skærtorsdag 31. marts via Kielerkanalen, Tyske Bugt, Nordsøen, Den engelske Kanal og Biscayen for at indgå i STANAVFORLANT 6. april i Lissabon.

Undervejs gennemgik besætningen et intensivt træningsprogram, der dækkede operationsrums- og våbenprocedureøvelser, fartøjsøvelser samt "Light-Jackstay"- og "Refueling"-procedurer.

Ved ankomst til Lissabon startedes umiddelbart på generalprøver for den årlige ceremoni for kommandoskift af styrkens chef. I år skiftedes fra den canadiske commodore Mc Neil, som havde haft kommandoen over styrken fra april 1982, til den amerikanske captain C.F.Streeter. Ved dette års kommandoskift omfattede STANAVFORLANT skibe fra samtlige ni NATO nationer, som bidrager til styrken. Selve ceremonien fandt sted 7. april og omfattede et landgangskompagni på ca. 100 mand fra hvert skib samt et honnørkommando, i alt ca. 1000 mand. PEDER SKRAMs landgangskompagni omfattede spil med 3 trommer, fane og faneofficer, fanevagt på 9 mand, 12 officerer, 12 sergenter samt 66 konstabler og værnepligtige.

Paraden overværedes bl.a. af den portugisiske forsvarsminister, og blev en stor oplevelse for deltagerne, selv om paraden stod opstillet i over 4 timer.

Den 9. maj tidlig morgen skete der en kortslutning i generator H og antændte en del kabler, bl.a. i hovedstrømtavle H. Branden blev hurtigt slukket, men der var tilsyneladende sket omfattende skade på ca. 50 kabler, ud over at generatoren, hovedstrømtavle H og flere pumper var beskadiget.

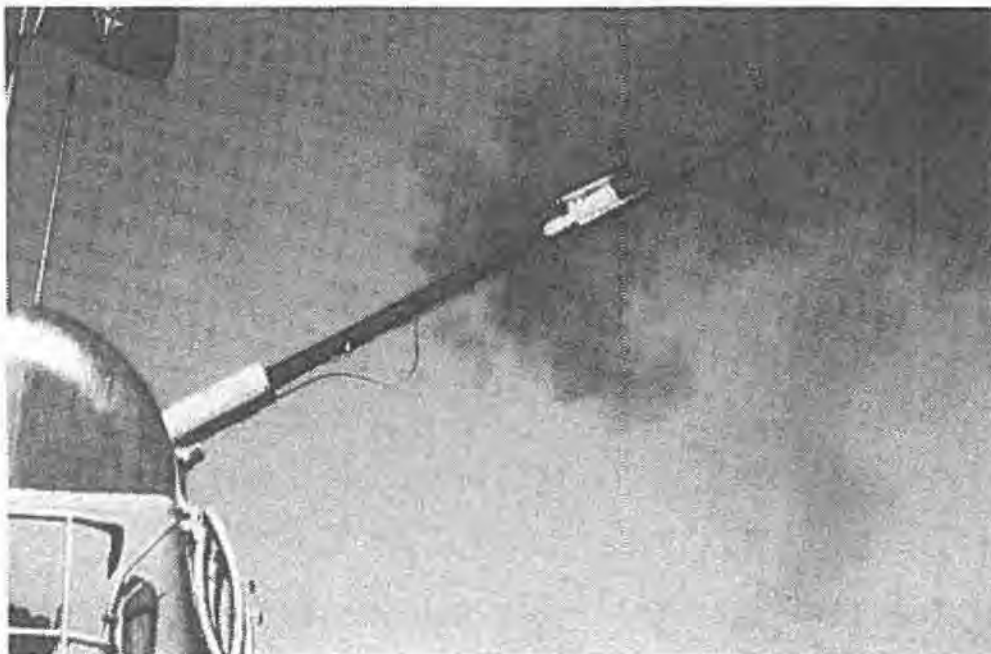
Teknikdivisionen gik omgående i gang med udbedring af skaderne, og efter 4 døgn uafbrudt arbejde var skibets strømforsyning retableret på alle områder, idet dog flere systemer blev forsynet via reservemuligheder.

Efter en inspektion af eskadreteknikofficeren kunne PEDER SKRAM melde sig fuldt operationsklar og afgå sammen med styrken som planlagt 13. april. Under øvelserne med STANAVFORLANT i Atlanterhavet fortsatte arbejdet med at forbedre og sikre strømforsyningen fra skibets andre generatorer, kulminerende med, at skibets elektronikofficer med en helikopter fra det amerikanske flagskib COMTE de GRASSE blev fløjet ind til Gibraltar, hvor han

sammen med basens elektrikere fabrikerede et antal koblingsstik til de kabler, som måtte samles uden om hovedstrømtavle H.

En særdeles omfattende reparation af skibets elektriske anlæg var tilendebragt uden teknisk bistand udefra. Et resultat, som tjener teknikdivisionen til megen ære og viser den gode moral og den høje tekniske standard om bord.

Under øvelse SPRING TRAIN opereredes sammen med ca. 30 engelske og portugisiske enheder, og ligesom sidste år gennemførtes en artilleriskydning ud for Marokko i Middelhavet. "Traditio-

Skydning med 40 mm batteriet ud for Marokko

nen" tro afsluttedes med en baderulle, hvor omkring 100 besætningsmedlemmer fik sig en svømmetur.

Efter øvelse SPRING TRAIN skulle styrken igen øve sig internt under forlægning nordover for at anløbe Oslo 29. april - 2. maj. På et sent tidspunkt blev dette besøg imidlertid ændret, således at styrken skulle anløbe Haakonsvern ved Bergen, for derefter at gå til Oslo for den planlagte eftersynsperiode fra 14. maj.

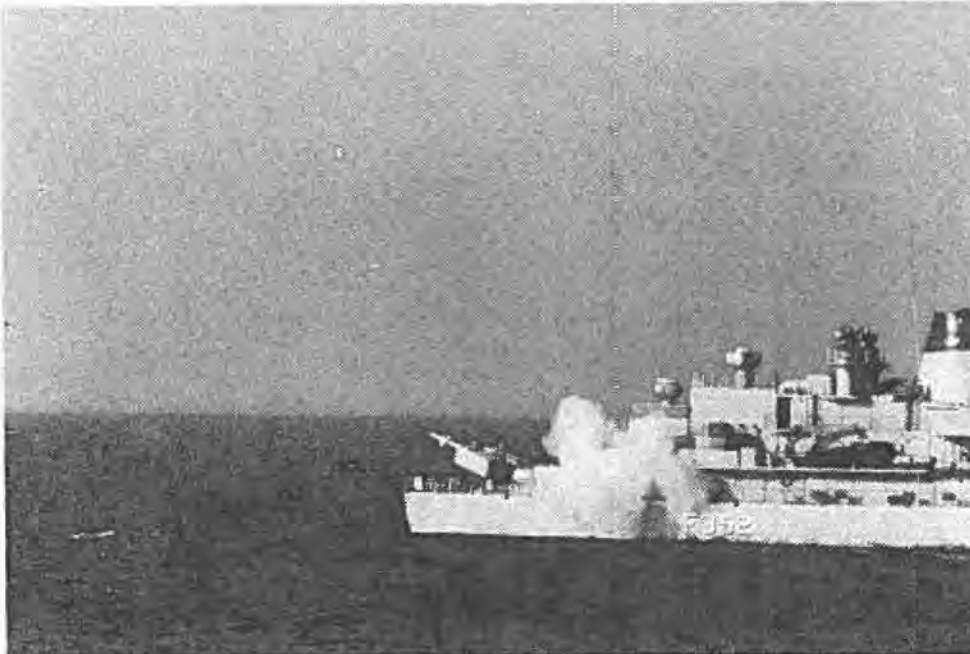
Den næste store øvelse var BRIGHT HORIZON, hvor bl.a. korvetterne NIELS JUEL og PETER TORDENSKIOLD deltog. I øvelsen indgik de danske deltagere på hver sit parti, så kun under øvelsesafslutningen i Kristianssand blev der lejlighed til et kort møde mellem de tre enheder fra Fregateskadren.

Efter at have sagt farvel til korvetterne stod PEDER SKRAM igen nordover for sammen med STANAVFORLANT at deltage i en norsk øvelse omkring det strategisk vigtige nordnorske område. Under-

vejs passeredes Polarcirklen, og 113 mand måtte gennemgå "ufattelige pinsler" for at kunne få udleveret deres polardåbsattest. I øvelsen indgik et besøg i Bodø, hvor besætningen havde lejlighed til at stifte bekendtskab med det smukke og særprægede norske polarlandskab.

Sydpå langs den norske kyst gik det så igen med kurs mod Den engelske Kanal og starten på den største flådeøvelse, som afholdes af NATO, OCEAN SAFARI, hvori indgik 4 hangarskibe, ca. 40 krydsere, destroyere og fregatter, ca. 20 minestrygere, heriblandt VILSUND, ca. 15 ubåde og 10 forsyningsskibe samt et stort antal fly.

Inden start på øvelsen deltog PEDER SKRAM i en missilskydning med overflade-til-luft-missilet SEA SPARROW.

Fra SEA SPARROW-skydningen i Den engelske Kanal

Flådetankskibet GREY ROVER havde ombordtaget drone og dropilot, og efter planen skulle den amerikanske missildestroyer COMTE de GRASSE og PEDER SKRAM hver skyde et missil. PEDER SKRAM havde endvidere planlagt at engagere dronen med 40 mm batteriet som opfølgning af missilengagementet.

Skydningen fik et meget realistisk forløb, idet COMTE de GRASSE efter første mislykkede forsøg på engagement pludselig overgav kontrollen med dronen til PEDER SKRAM, som omgående målfattede og engagerede først med missilet og sekunder efter med 40 mm batteriet.

Dronen blev truffet, og en virkelig operativ afprøvning af missil og artillerisystem om bord var gennemført.

Under øvelse OCEAN SAFARI eskorterede STANAVFORLANT en konvoj, bestående af 8 chartrede handelsskibe, fra Falmouth Bay ved Lands End til Azorerne og derefter fra Azorerne til Lissabon.

Desværre levnede øvelsesprogrammet ikke mulighed for selv et kort besøg på Azorerne, som man derfor måtte nøjes med at beskue fra havsiden.

Efter at have afleveret konvojen ud for Lissabon sættes kursen ved Den engelske Kanal mod Den Helder, hvor afslutningen på togtet med STANAVFORLANT fandt sted.

I en 3 måneders periode opnår man at "falde til" i styrken og lære de andre skibes besætninger at kende på godt og ondt.

Erfaringen har vist, at søværnets fregatter af PEDER SKRAM-klassen er velegnede til at operere langt fra basehavn under alle vejrbetingelser i lange periode og opretholde et stadigt højt beredskab døgnet rundt.

PEDER SKRAMs besætning føler sig stolte af deres indsats under STANAVFORLANT-togtet 1983.

(PESK)

Øvelse US BALTIC OPERATIONS 1983

I perioden 20. juni til 7. juli afholdt enheder fra den amerikanske flåde den årligt tilbagevendende øvelse i Østersøen - BALTOPS 83. Styrken bestod af følgende enheder: Missilkrydseren USS BIDDLE (BELKNAP-klassen), der fungerede som kommandoskib, missildestroyeren USS JOHN KING (CHARLES F. ADAMS-klassen), destroye-

Missilkrydser af BELKNAP-klassen under gang

ren USS MOOSBRUGGER (SPRUANCE-klassen), fregatten USS AYLWIN (KNOX-klassen) og flådetankeren USS MERRIMACK.

Derudover var følgende enheder tilknyttet i kortere perioder: Den vesttyske missilfregat ROMMEL (LÜTJENS-klassen), den hollandske missilfregat ABRAHAM CRIJNSSEN (KORTENAER-klassen) samt de britiske fregatter HMS EURYALUS (LEANDER-klassen) og HMS ROTHESAY (ROTHESAY-klassen).

Enhederne opererede øst og vest for Bornholm, og under to taktiske øvelser deltog torpedobådene SØULVEN, HAMMER og KRIEGER samt vesttyske torpedobåde på henholdsvis BLÅ og ORANGE side.

(TBE)

Landskamp i kapsejlads mellem den svenske marine og det danske søværn

Det var i år det danske søværns tur til at være vært ved den årlige landskamp i kapsejlads mellem den svenske marine og det danske søværn.

Kapsejladsen blev afholdt i dagene 30. maj - 3. juni i farvandet ud for Lynæs, og besætningerne var indkvarteret på Søværnets Eksercerskole.

Sejladserne blev afviklet under vindforhold, der skiftede fra 0 til 17 sekundmeter, således at sejlerne fik rig mulighed for at demonstrere såvel deres tekniske som taktiske færdigheder.

Danske hold og stævnestab ved XV Landskamp i sejlads mellem den svenske marine og det danske søværn.

Danmark var ubeskeden nok til for 3. år i træk at vinde holdmesterskabet, ligesom Danmark i de individuelle sejladser besatte de 4 første pladser.

Der deltog i alt 8 ynglinge-besætninger, og individuel mester blev 3 værnepligtige fra Marinestation Dragør, Flådestation København og minelæggeren FALSTER.

Ind imellem sejladserne var der afsat tid til at slappe af og dyrke kammeratligt samvær, og veteranskibet SKJÆLSKØR var venligst stillet til rådighed for Søværnets Idrætskomite i forbindelse med en udflugt til Roskilde.

I forbindelse med præmieoverrækkelsen sagde Inspektøren for Søværnet bl.a.: "Det er disse landskamps formål at udvikle sømandskab og godt sportsmandskab, og det tror jeg er lykkedes her.

Det er endvidere formålet at styrke de idrætslige og venskabelige forbindelser, vore to mariner imellem, og det er jeg overbevist om også er lykkedes i år, såvel under som efter sejladserne".

(IKO)

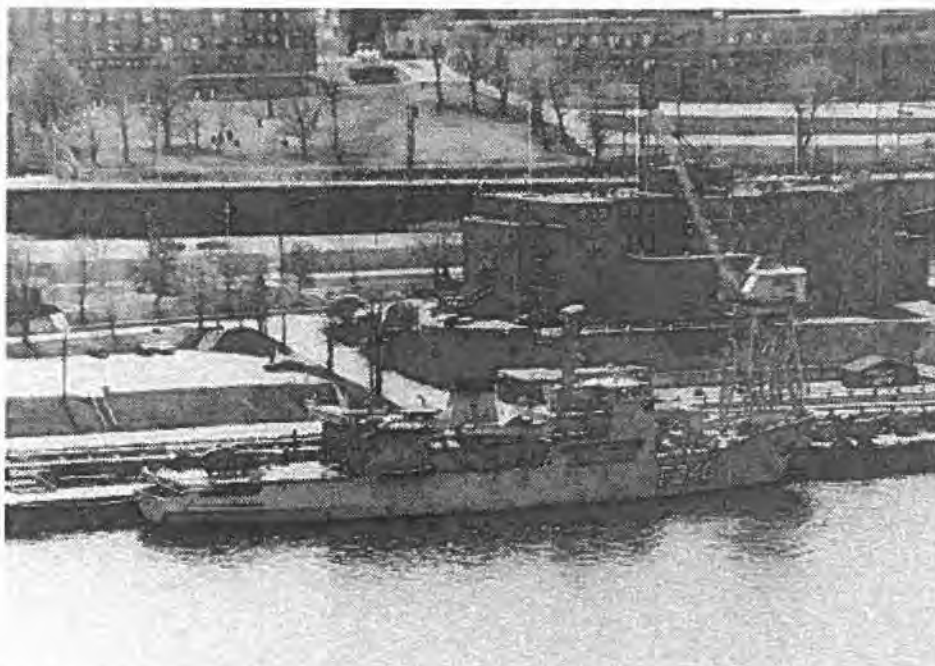
Det er aldrig rart at komme for sent -

Inspektionsskibet BESKYTTERENS besøg i Halifax 5. - 9. maj

Det er aldrig rart at komme for sent, slet ikke når man som det første danske marineskib i mange år skal ankomme til en canadisk havn på uofficielt besøg.

Inspektionsskibet BESKYTTEREN ankom ganske vist rettidigt torsdag den 5. maj om morgenen til anduvningsbøjen ved indsejlingen til Halifax på Nova Scotia - med en sigtbarhed, der varierede mellem 0 til 0,3 nm - i en mild, men gennemtrængende fugtig atlantehavståge. Besejlingen af Halifax havn er imidlertid underkastet tvangslodsning og ledes fra en trafikcentral i land. På grund af den tætte tåge var denne trafikcentral kommet bagud med lodsningen og så sig nødsaget til at udsætte BESKYTTERENS ankomst ca. 1 time. Næppe var lodsens kommet om bord, og sejladsen ind mod byen indledt, før solen brød igennem tågen, og da vi kl. 1015 lokal tid forøjede ved Halifax flådeværft, var det blevet lunt forårsvejr med solskin, et forårsvejr, der holdt sig til søndag eftermiddag, og i høj grad bidrog til at sætte et festligt præg på besøget.

BESKYTTEREN ses på omstående billede forøjet ved Pier 5 på Halifax Naval Dockyard. Halifax er Canadas hovedflådebase, og den operative chef for den canadiske flåde, viceadmiral J.A. Fulton, har sit hovedkvarter her. Viceadmiralen er samtidig i NATO regie COMCANLANT og dermed operativt ansvarlig for området mellem Grønland og Canada.

BESKYTTEREN blev modtaget af den danske forsvarsattaché i Washington, kommandør Helge Nielsen, der også er akkrediteret i Ottawa, Canada. Endvidere var en forbindelsesofficer, en repræsentant for Queens Harbour Master Halifax, samt næstkommanderende fra BESKYTTERENS værtsskib - den canadiske fregat SKEENA - til stede på kajen.

Der var fra canadisk side lagt vægt på at gøre noget særligt ud af besøget - som man antydede - fordi man kun yderst sjældent så en dansk flådeenhed i havnen. Besøget var da også tilrettelagt således, at der både blev tid til at se og opleve Halifax og omegn, samt til at handle og slappe af.

BESKYTTERENS besøg i Halifax indebar en del officielle arrangementer og pligter.

Før de officielle genvisitter instruerer skibschefen skansevagten, medens forsvarsattachéen lytter med.

Der var arrangeret to udflugter. En gik til Halifax Citadel, der i dag er indrettet til museum, og en gik til et meget kendt og besøgt udflugtsmål: Peggy's Cove.

Den sydøst-vendte kyst af Nova Scotia er stærkt forrevet med et utal af fjorde og snævre vige (Coves).

Bedst kendt er naturligvis Halifax, hvis store naturhavn under to verdenskrige var samlingssted for utallige konvojer.

I de små og lukkede vige opstod en lang række pittoresque fiskerlejer.

Det mest berømte er Peggy's Cove, hvis fyrtårn om sommeren tillige er postkontor.

BESKYTTERENS besætning oplevede imidlertid en anden og nok så berygtet side af vejret på denne kyst, nemlig kysttågen, der havde lagt sig tæt og våd overalt.

Peggy's Cove fyrtårn

I Peggy's Cove levede indtil sidste efterår en dansk-canadier, hvis fritidsfornejelse var at hugge relieffer i sten.

Gennem mange år arbejdede han på at skabe et relief, der viste fiskeriets historie.

I baghaven udnyttede han en eksisterende klippeformation til dette værk, som han desværre ikke nåede at gøre færdigt.

For alle, der deltog i Halifax-besøget, vil imidlertid samarbejdet med værtsskibet, fregatten SKEENA, være det, der gjorde besøget til den særlige oplevelse, det blev.

Første dag til frokost blev alt vagt- og arbejdsfrit personel hentet i en bus og kørt de ca. 400 meter over til SKEENA.

Her blev alle trakteret med dåseøl på helodækket, hvorefter man fordelte sig på de tre messer og spiste frokost sammen.

Dette besøg blev indledningen til en lang række udbytterige og underholdende kontakter mellem alle personelgrupper på de to skibe. Der blev således på uofficielt plan arrangeret både volleyballkamp (som BESKYTTEREN var så ubeskeden at vinde) og en lang række fælles ture i større og mindre grupper til seværdigheder, shoppingcentre samt de mere "ydmyge" steder.

Mandag den 9. om morgenen så BESKYTTERENS besætning så atter det gamle flådestøttepunkt i Nordatlanten - Halifax - med dens sky-line af "næsten"-sky-skrabere, dens højtliggende Citadel og dens broer over til søsterbyen Dartmouth - langsomt forsvinde i den tiltagende atlanterhavsgus.

Der var mange, der den eftermiddag var glade over, at arbejdsdagen blev afkortet med en time, da skibet skiftede fra tidszone + 3 til + 2 (grønlandsk tid). Men alle om bord - inklusive den repræsentant fra Grønlands Kommandos stab, der var med for at forhandle med, og udbygge kontakten til, flådehovedkvarteret og søredningscentret i Halifax, følte, at besøget havde været mere end indsatsen værd.

(BSKN)

Glimt fra søværnets hverdag

Minelæggeren LANGE LANDS kommandohejsning på Flådestation Korsør den 17. maj efter afsluttet hovedeftersyn.

Orlogsflaget hejst (SVN FOT)

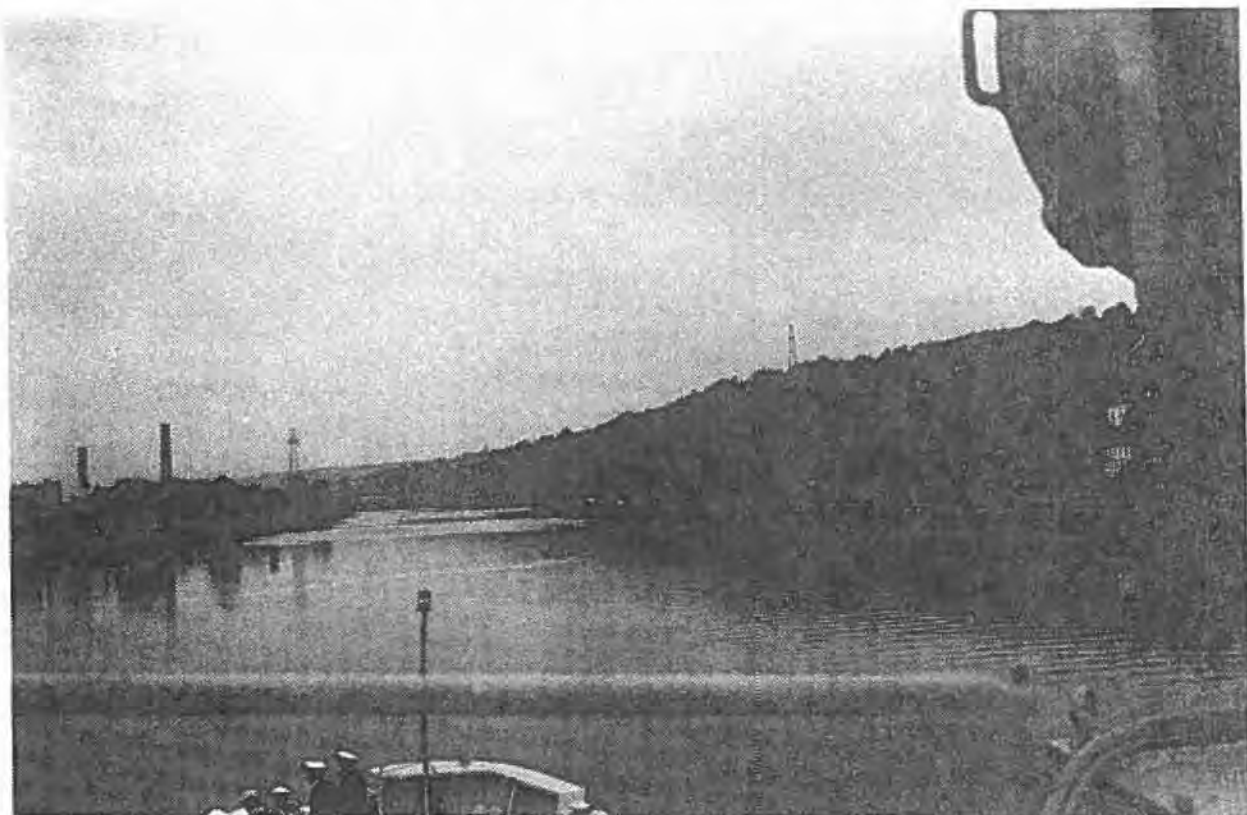
Besætningen opstillet til parade (SVN FOT)

(FLS KOR)

Besøg hos den irske fiskeriinspektionstjeneste

Inspektionsskibet INGOLF aflagde 24.-27. juni rutinebesøg i Cork/Irland bl.a. med det formål at udbygge forbindelsen til den irske fiskeriinspektionstjeneste.

INGOLF ankom i strålende solskin til Cork Havn, der domineres af en række fortanlæg fra den britiske okkupationstid, som nu er sæde for republikkens hærstyrker og i mindre omfang for den irske marine, Naval Service, hvis hovedbase er beliggende på øen Haulbowline, der også omfatter et mindre reparationsværft. Fra Cork Havn, der for år tilbage var centrum for den irske udvandring til USA, leder en stadigt smallere uddybet rende i River Lee forbi byen Cobh op til selve distriktshovedstaden Cork, der er republikkens næststørste by med ca. 180.000 indbyggere.

INGOLF på vej op ad River Lee

Vel ankommen til liggepladsen nær byens centrum blev skibet modtaget af den danske konsul, forsvarsattachéen i London, samt ministerråden fra den danske ambassade i Dublin, hvorefter chefen, ledsaget af forbindelsesofficeren og det øvrige selskab, aflagde officielle visitter hos borgmesteren, havnedirektøren og de lokale militære myndigheder.

Returvisitter om bord i INGOLF fandt sted i forbindelse med et frokostarrangement, hvor chefen for INGOLF var vært.

Samme eftermiddag og aften var INGOLF vært ved et kontaktarrangement om bord for ca. 50 civile og militære gæster, der besøgte skibet og modtog en kort orientering om skibet og dets opgaver.

INGOLFs besætning deltog i forskellige arrangementer i land omfattende bl.a. besøg for 20 besætningsmedlemmer på det lokale bryggeri, bustur for 24 besætningsmedlemmer i Corks opland og fodboldkamp mellem et hold fra Naval Service og INGOLFs fodboldhold, som måtte se sig slået med 4-2.

Mandag morgen var Cork-besøget forbi, og alle om bord i INGOLF vil huske tilbage på et besøg, der vil fremkalde erindringer om irsk hjertelighed og gæstfrihed.

(INGO)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet aflagde i perioden 11.-13. juli besøg på Færøerne, med det hovedformål at aflægge tjenestestedsbesøg ved Færøernes Kommando.

I forbindelse med rejsen til og fra Færøerne, som foregik med fiskeriinspektionsfly af typen GULFSTREAM III, udførtes fiskeriinspektion inden for 200 sømil fra øerne. Senere under opholdet aflagde inspektøren besøg om bord i inspektionsskibet BESKYTTEREN, i orlogskutteren MALLEMUKKEN og ved den Færøske Vagt- og Bjærgningstjeneste, hvorunder disse vigtige elementer i fiskeriinspektionen og stationstjenesten ved Færøerne blev præsenteret, og der orienteredes om, hvordan de bidrager til billedet af fiskeriaktiviteterne, som samles ved Færøernes Kommando. Ved et efterfølgende besøg hos Landsstyret fik inspektøren lejlighed til at høre, hvordan man fra færøsk side opfatter fiskeriproblematikken.

Af Ætvarpen (den færøske radio) blev inspektøren ved et interview bl.a. spurgt om planerne for erstatningsbyggeri for inspektionsskibene af HVIDBJØRNEN-klassen, og den færøske interviewer fik herved bekræftet, at nye inspektionsskibe vil være helikopterbærende.

Chefen for Færøernes Kommando indledte besøget ved kommandoen, som har hovedkvarter i Thorshavn, med en orientering om or-

ganisation, materiel, personelsituationen og de daglige opgaver. Derefter var der fremvisning af lokaliteterne, hvorunder det blev klarlagt, at man står over for et pladsproblem. Under en samtale med samarbejdsudvalgets medlemmer blev det fremført, at man fra udvalgets side ser boligproblemerne som det overvejende problem.

Afslutningsvis fik Inspektøren for Søværnet på Flyvestation Thorshavn en kort orientering om dennes opgaver, herunder hvordan stationen bidrager med støtte til fiskeriinspektionens enheder.

---oo0oo---

Stabschefen ved Inspektøren for Søværnet inspicerede den 12. juli inspektionsskibet FYLLA under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del. Der blev bl.a. vist trawlerjagt på orlogskutteren LÆSØ under medvirken af helikopter.

Efter ombordtagning af forsyninger m.v. ved Flådestation Frederikshavn afgik FYLLA 18. juli for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Færøerne indtil medio oktober.

---oo0oo---

"Folkegaven til Frihedsmuseet". Den 29. august 1983 er det 40 år siden, at kongen og regeringen sagde NEJ til besættelsesmagten. På denne dato starter den store landsindsamling under protektion af Hans Kongelige Højhed Prins Henrik og med statsminister Poul Schlüter som formand for ærespræsidiat i forbindelse med Frihedsmuseets udbygning samt til den videre forskning. Vi håber også på DIT bidrag - stort eller lille - enten pr. check eller på postgiro nr.: 3 02 30 60, hedder det i Foreningen Frihedsmuseets Venners pressemeddelelse

---oo0oo---

F l å d e b e s ø g

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet RHEIN (RHEIN-klassen), missilkanonbådene S 41, S 42, S 43, S 44, S 45, S 46, S 49 og S 50 (Type 148-klassen), aflægger rutinebesøg i Frederikshavn med daglige afgange og anløb i perioden 1.-4. august. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn K. Hecker om bord i S 43.

Samlet besætning: 37 officerer samt 318 andre befalingsmænd og menige. Der vil i besætningen være 4 officerer og 4 menige fra Kuwait.

---oo0oo---

Det svenske skoleskib CARLSKRONA aflægger rutinebesøg i København 2.-3. august. Chef vil være kommandørkaptajn Torsten Malm. Samlet besætning: 120 mand.

---oo0oo---

De britiske patruljefartøjer HMS WOODLARK og HMS WATERWITCH (HAM-klassen) aflægger uofficielt besøg i Svendborg 2.-5. august. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant N.A.Franks om bord i WOODLARK. Chef for WATERWITCH vil være kaptajnløjtnant A.Rees. Samlet besætning vil være i alt 36 mand.

---oo0oo---

Det vesttyske hjælpeskib WILHELM PULLWER er meddelt tilladelse til rutineanløb af Rønne i perioden 3.-5. august. Chef vil være skibsfører E.Lemcke. Samlet besætning: 14 civile.

---oo0oo---

Det britiske hjælpefartøj RAF SEAGULL (SEAL-klassen) foretager rutineanløb af Thorshavn 3. august. Chef vil være premierløjtnant D.A.Holgak. Samlet besætning: 18 mand.

---oo0oo---

Det hollandske skolefartøj, skonnerten URANIA, aflægger rutinebesøg i København 3.-7. august. Chef vil være orlogskaptajn B.Heppener. Samlet besætning: 17 mand.

---oo0oo---

Det vesttyske hjælpeskib HANS BÜRKNER aflægger rutinebesøg med daglige anløb i Frederikshavn i perioden 5.-21. august. Chef vil være skibsfører G.Hasselback. Samlet besætning: 40 civile.

---oo0oo---

Den vesttyske undervandsbåd S 175 (Type 206-klassen) aflægger rutinebesøg i Århus 5.-8. august. Chef vil være kaptajnløjtnant W.Jescke. Samlet besætning: 4 officerer samt 18 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Det vesttyske hjælpefartøj LANGEORG aflægger rutinebesøg i Rønne 12.-15. august. Chef vil være skibsfører P.M.Gluschke. Samlet besætning: 2 officerer, 14 andre befalingsmænd og menige samt 25 civile.

---ooOoo---

Udland kort

Den svenske flåde, der for nogen tid tilbage tog principbeslutning om at udstyre dens undervandsbåde med undervands-til-overflade-missiler, vurderer i øjeblikket to forskellige løsninger. Den oprindelige ide var at anvende en undervands-til-overflade-missil-version af det svenske RBS-15-missil, indkapslet og affyret gennem lodrette rør anbragt i tårnet på de nye undervandsbåde af VÄSTERGÖTLAND-klassen (A-17-klassen). Denne løsning var nødvendiggjort af missilets udformning og størrelse, hvilket gjorde det umuligt at affyre det gennem torpedorør. Imidlertid er denne ide blevet forladt, hovedsageligt fordi det ville have betydet forsinkelse i konstruktionen af A-17-klassen, indtil systemet var fuldt udviklet, men også fordi systemet kun ville kunne tilpasses A-17-klassen. To muligheder, der nu overvejes, er:

- Anskaffelse af det amerikanske SUB HARPOON-system
- Udvikling af en undervands-til-overflade-version af RBS-15-missilet, installeret og affyret fra tryksikre cylindre anbragt uden på undervandsbådernes tryksskrog, enten på dæk eller sider.

Sidstnævnte løsning vil, udover at sikre ensartethed med missiltype anvendt af overfladeenheder, ikke medføre reduktion i torpedoarmeringen. I begge de foreliggende muligheder vil missilet kunne installeres såvel i VÄSTERGÖTLAND-klassen som i NÄCKEN- og SJÖORMEN-klasserne, skriver tidsskriftet "MILITARY TECHNOLOGY".

---ooOoo---

Den amerikanske flåde højste 12. marts kommando i patrulje-hydrofoil-missilfartøjet (PHM-2), der blev navngivet USS HERCULES.

Fartøjet indgår som det sidste i en serie af fem enheder, der sammen med USS PEGASUS (PHM-1) skal indgå i en nyoprettet

eskadre, der bliver baseret i Key West i Florida.

USS HERCULES er 40 meter lang, 8,6 meter bred og har et deplacement på 230 tons. Når skibet sejler som deplacementsfartøj, fremdrives det af to dieselmotorer, der virker gennem vanddyser. I den foilbårne tilstand fremdrives fartøjet af en enkelt gasturbine, der gennem en enkelt vanddyse giver fartøjet en fart på over 40 knob. Armeringen vil bl.a. omfatte en 76 mm kanon samt overflade-til-overflade-missiler. Besætningen består af 21 mand. Skibsklassens opgaver er overvågnings- og patruljevirkksomhed, bekæmpelse af overfladeskibe samt andre specialopgaver.

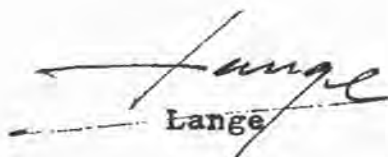
---ooOoo---

Flere SPICA M til Malaysia. Ifølge sædvanligvis pålidelige kilder har den malaysiske flåde tegnet kontrakt med det svenske Karlskrona-værft om levering af yderligere en serie på fire SPICA M missil-kanon-både. Fire tilsvarende både, HANDALAN-klassen, er allerede indgået i den malaysiske flådes tal.

De fire nye fartøjer er meget lig de fire foregående enheder, men vil være udstyret med en forbedret armering, bestående af fire MM 40 EXOCET anti-skibsmissiler i stedet for HANDALAN-klassens MM 38, samt en flere-rørs affyringsrampe til BLOWPIPE kortholds overflade-til-luft missilsystem, skriver tidsskriftet "MILITARY TECHNOLOGY".

---ooOoo---

Den nye russiske missilkrydser, af NATO betegnet som BLACK-COM 1, har nu højst kommando. Skibet bærer navnet KRASINA.

Lange

Nr. 14/83
15 AUG 83

SØVÆRNS- ORIENTERING

Artilleriskibet PEDER SKRAM samt torpedo-
bådene MAKRELEN og HVALROSSEN sænket under
Mastekranen

Flådens sænkning 29. august 1943

Efter den tyske besættelse af Danmark 9. april 1940 for-
blev de militære værn, herunder søværnet, intakte, men på den
tyske besættelsesmagts betingelser. En del af flådens skibe blev
oplagt i forskellige provinshavne, ligesom der var mange forskel-

lige restriktioner for udøvelsen af de opgaver, som søværnet ellers udførte normalt. Minestrygningen i danske farvande var et af de områder, som tyskerne tillod fortsatte i fuldt omfang.

Søværnets ledelse - fra 1941 med viceadmiral A.H.Vedel som chef - holdt dog under disse vanskelige vilkår fast på, at uddannelsen af personellet skulle fortsætte som hidtil - et forhold, der såvel på kortere som på længere sigt var med til at opretholde moralen blandt personellet.

I marts 1941 følte regeringen sig tvunget til efter tysk krav at udlevere flådens 6 største og nyeste torpedobåde, af den såkaldte DRAGEN-klasse, til besættelsesmagten. Udleveringen skete naturligvis på trods af meget kraftige protester fra søværnets side.

Efter udleveringen af torpedobådene stod det klart for søværnets ledelse, at personellets moral og værnets indre troværdighed ikke kunne tåle flere tilsvarende udleveringer. F.eks. frygtede man, at undervandsbådene ville blive et næste krav.

Søværnets ledelse begyndte derfor allerede i løbet af 1942 at planlægge modtræk over for sådanne eventuelle nye krav. Nødvendigheden af denne planlægning blev kraftigt understreget af den såkaldte telegram-krise i september-oktober 1942, hvor tyskerne rent faktisk havde planlagt en operation mod den danske flåde.

Hen mod sommeren 1943 havde søværnet afsluttet sine overvejelser: Man ville i tilfælde af nye tyske krav enten sende flådens skibe og fartøjer til Sverige eller ødelægge dem selv, således at de blev ubrugelige for tyskerne.

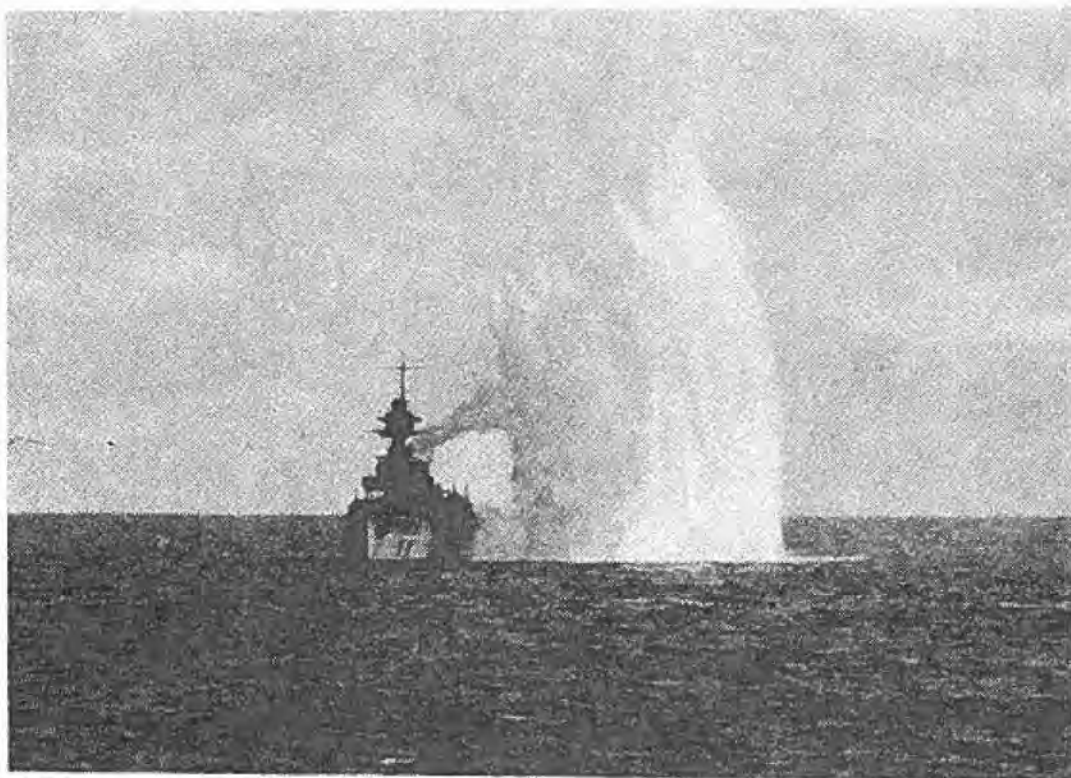
I løbet af sommeren 1943 udviklede forholdene sig til politisk konfrontation mellem regeringen og den tyske besættelsesmagt, bl.a. som følge af befolkningens stigende og åbenlyse modstand mod besættelsesmagten. Militært var tyskerne i øvrigt interesserede i at få sat de danske styrker ud af spillet, da man fra tysk side naturligvis var klar over, at de militæres holdning var fjendtlig på samme måde som den øvrige befolknings.

Den 29. august 1943 - altså i denne tid for 40 år siden - skred man fra tysk side til en aktion mod de danske militære styrker. I lighed med beslutningen vedrørende landets kaserner ville regeringen ikke tillade, at der på Holmen blev ydet modstand i tilfælde af tysk indtrængen. Beslutningen omfattede også flådens skibe. Viceadmiral A.H.Vedel meddelte imidlertid forsvarsministeren, at søværnet var fast besluttet på at sænke de af flådens ski-

be, der lå på Holmen, og at lade skibe stationerede uden for i provinsen søge at nå Sverige. Alle skibe uden for Holmen under kommando ville få ordre til at forsvare sig i tilfælde af tysk angreb.

På Holmen var således alt rede, da et tysk detachement viste sig ved Værftsbrovagten kl. 4 om morgenen den 29. august samtidig med, at den tyske aktion startede over hele landet. Kl. 0407 gav viceadmiral Vedel ordre til, at skibene på Holmen skulle sænkes af egne besætninger eller på anden måde gøres uanvendelige, og kl. 0500 kunne chefen for kystflåden melde tilbage, at viceadmiralens ordre var udført.

Mange af de begivenheder, der udspillede sig omkring flådens skibe uden for Holmen, blev meget dramatiske. Således søgte artilleriskibet NIELS JUEL, der lå i Holbæk, nord på for gennem Isefjorden at nå svensk territorium. Skibet blev kraftigt angrebet af tyske fly, og da det stod klart, at skibet ikke ville kunne komme forbi tyske styrker ved Hundested, satte chefen det på grund og ødelagde det ombordværende skyts.

Det tyske luftbombardement af NIELS JUEL ud for Isefjorden

Kadetdelingen, bestående af inspektionsskibene INGOLF og HVIDBJØRNEN, lå i farvandene omkring Svendborg og søgte at bryde igennem til Store Bælt. De blev dog stoppet af tyske krigsskibe.

Begge skibscheferne søgte at sænke deres skibe, og det lykkedes for HVIDBJØRNENS vedkommende.

Minestrygeren M.S.1 modtog om morgenen den 29. august i Skelskør havn meddelelse om begivenhederne i København. Chefen afgik straks til Agersø havn, og i løbet af dagen blev skibets udseende ændret ved fjernelse af masten, tjæring af skibssiden og skorstenen m.v. - og af besætningen døbt SORTE SARA efter en af tidens døgnmelodier! Ved mørkets frembrud afgik fartøjet fra Agersø og nåede uset syd om Lolland og Falster og op til Hesnæs havn. Her blev det liggende dagen over og afgik efter mørkets frembrud til Trälleborg i Sverige.

I alt lykkedes det søværnets personel at sænke eller ubrugeliggøre 29 enheder og at bringe 13 til svensk havn. Kun 7 større skibe lykkedes det tyskerne at tage intakte, og da først efter regulære kampe. 7 mand fra søværnet mistede livet under den tyske aktion.

Mineskibsdivisionens bro med sænkede skibe

Såvel på Holmen som på skibene uden for levede søværnets personel den 29. august 1943 op til flådens bedste traditioner og til de forventninger, der naturligt må stilles til en militær styrke. Flådens sænkning fik en meget stor symbolsk og psykologisk betydning, der langt overgik den rent militære. Den fik betydning for den danske modstandskamp, og hos de allierede var den en af de handlinger, der var med til at skaffe Danmark en plads blandt disse, hvad der fik betydning for vores forhold umiddelbart efter afslutningen af den 2. verdenskrig.

Begivenhederne den 29. august 1943 er med rette blevet en mærkedag for søværnet.

(MST/MHK)

2. Fregatdivisions forældresejlds

Begunstiget af smukt solskinsvejr afholdt korvetterne PETER TORDENSKIOLD og NIELS JUEL torsdag den 14. juli forældresejlds.

Ved afgang fra Holmen kl. 0900 ledsagedes de to korvetter af søsterskibet OLFERT FISCHER, og sammen stod de sydover mod Køge Bugt, idet cheferne orienterede om skibene, og besætningerne fik lejlighed til at vise gæsterne rundt.

Kl. 1030 indledtes det egentlige demonstrationsprogram med brændstoftankning fra PETER TORDENSKIOLD af en LYNX-helikopter i luften, efterfulgt af demonstration af LYNX'ens imponerende flyveegenskaber.

Efter dette startede korvetterne gasturbiner, og skibenes manøvre- og fartegenskaber demonstreredes under evoleringssejlds samtidig med, at der blev skaffet i hold i messer og cafeteria.

Fra evoleringsøvelserne. Her ses PETER TORDENSKIOLD fra NIELS JUEL

Ikke kun skibenes maskineri, men også kabysserne arbejdede i denne periode på højtryk, da besøgstallene var store: 92 gæster på PETER TORDENSKIOLD og 84 på NIELS JUEL.

Herefter returnerede OLFERT FISCHER til Holmen, og de to andre korvetter indledte en sømålsskydning mod skydepilk med påmonteret radarreflektor. Et af dagens højdepunkter var nok, da skydepilken blev bjærget med et stort hul præcis midt i radarreflektoren.

Kl. 1315 satte de to korvetter kursen hjemefter, idet der udførtes replenishment med overførsel af personel, og der blev afholdt demonstration af redningsflåden.

Glimt fra redningsflådedemonstrationen

Da PETER TORDENSKIOLD og NIELS JUEL kl. 1600 ankom til Holmen, var det nogle trøtte, men tilfredse gæster, der gik fra borde efter det komprimerede program og de mange indtryk i løbet af dagen.

(PETO)

HF - enkeltfagskursus for stampersonel i søværnet

Den 30. august 1982 mødte 20 oversergenter og sergenter ved Københavns Amtskommunes Forberedelseskursus på Vandtårnsvej i Gladsaxe for at påbegynde undervisning i HF-enkeltfag med senere officersuddannelse for øje.

Kurset blev etableret i samarbejde med Forsvarets Civiluddannelse og Københavns Amtskommune og omfattede fagene dansk, engelsk og samfundsfag på fællesfagsniveau samt matematik og fysik på tilvalgsfagsniveau.

Gennemgang af tilvalgsfag kræver normalt undervisning i 2 skoleår, men Undervisningsministeriet dispenserede således, at undervisningen kunne planlægges med 36 ugers civilundervisning (CU) med 39 undervisningstimer pr. uge.

Allerede den 8. september forlod 5 elever kurset, dels under indtryk af det store arbejdspress, som de mange undervisningstimer pr. uge betød, dels fordi de ønskede at anvende deres optjente civilundervisningsret til anden form for uddannelse.

Med nogen betænkelighed blev en enkelt elev tilsluttet kurset så sent som i oktober 1982, således at klassen kom op på 16 elever.

I løbet af efteråret og vinteren blev det klart, at arbejdspresset for eleverne var endog meget stort, og eleverne var begyndt at blive betænkelige med hensyn til deres chancer for at bestå eksamen. Ved et møde mellem kursusledelsen, Forsvarets Civilundervisning, Forsvarskommandoen og eleverne gav kursusledelsen imidlertid udtryk for tillid til, at klassen kunne opnå pæne resultater ved eksamen til trods for presset. En enkelt elev valgte dog at forlade kurset på dette tidspunkt, medens de resterende 15 fortsatte og gik til eksamen i juni i år.

Ved eksamen viste det sig, at kursusledelsens tillid til klassens evner var berettiget, idet næsten alle - i betragtning af de hårde betingelser - opnåede pæne resultater.

Meget hurtigt efter starten af dette første HF-kursus for søværnet, begyndte overvejelserne om, hvornår det næste skulle løbe af stablen.

Resultatet blev, at der i Personelbefaling Søværnet blev indkaldt ansøgninger om optagelse på et kursus, der skulle starte 14. marts 1983.

I forhold til det første kursus er kursus nr. 2 udvidet til 52 CU-uger, således at der bliver bedre tid til at arbejde med stoffet, og samtidig er der sket en anden væsentlig ændring, idet der som et forsøg er blevet optaget et antal overskonstabler. Det er hensigten, at disse efter bestået kursus skal fortsætte uddannelsen til sergenter på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole sammen med de studenter/HF'ere, der er antaget med henblik på en officersuddannelse.

Det er Forsvarskommandoens opfattelse, at kursus nr. 2 har fundet en form, som - med enkelte mindre justeringer, der vil blive indarbejdet i det kursus, der starter i marts 1984 - skal fort-

sætte fremover.

Forsvarskommandoen anser HF-kurset for at være et reelt og godt tilbud til det stampersonel, der har ønske om at videreuddanne sig til officerer. Dette indlæg i Søværns-Orientering skulle meget gerne medvirke til, at tilbuddet bliver kendt af alt stampersonel, således at alle, der har lyst og evner, søger kurset.

(FST/PS 2)

Chefskifte og idrætsdag ved Søværnets Konstabelskole

Fredag den 1. juli fratrådte kommandørkaptajn M.Rørly som chef for Søværnets Konstabelskole (SKS) med henblik på tjeneste ved Forsvarsakademiet.

Kommandørkaptajnen afløstes af kommandørkaptajn K.Søderlund, der tidligere har været chef for Artilleriskolen Sjællands Odde og for Skoledelingen, og nu er vendt hjem efter 4 års tjeneste ved hovedkvarteret for de allierede styrker i Nordeuropa (AFNORTH) i Kolsås.

Chefskiftet blev traditionelt markeret med en parade, hvor skolens elever og det fast tilkommanderede personel fik lejlighed til at møde den tiltrædende chef og tage afsked med den fratrædende.

I direkte fortsættelse af paraden i forbindelse med chefskifte indledte Konstabelskolen sin årlige idrætsdag. Vejret var strålende, og skolens elever, inddelt efter faggrupper, dystede i al-

le discipliner fra travalleroning over atletik og sluttede med tovtrækning.

Som tidligere år blev der kamp om den af Centralforeningen for Stampersonel udsatte vandrepokal. Pointene blev i år mere ligelig fordelt, så der var ikke den store forskel holdene imellem, hvilket gav god spænding. Faggruppe Artilleri hjemførte pokalen med 31 point. På andenpladsen Faggruppe Maskin med 28 point, Faggruppe Tele blev nr. 3 med 22 point, og nr. 4 blev Søværnets Signalskole med 19 point. Alt i alt må det konstateres, at Søværnets Signalskole med det lave elevtal klarede sig godt, og afstanden til de øvrige var ikke så stor som tidligere.

Efter konkurrencens afslutning var der præmieoverrækkelse, der blev foretaget af flere forskellige, bl.a. af pensioneret orlogskaptajn K.Krantz, der tidligere har været leder af Søværnets Konstabelskoles Fagskole.

Idrætsdagen satte som vanlig punktum for første skolehalvår, og efter stævneafslutning blev eleverne sendt på ferie.

(SKS)

Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med flådens skibes besøg i udlandet medfører besøget ofte en del officielle arrangementer og pligter, herunder aflæggelse af visitter hos de lokale myndigheder og disses genvisitter om bord.

Skibene assisteres herunder af forsvarsattacheen, såfremt en sådan er akkrediteret det pågældende land, ellers af den konsulære repræsentant.

Her ses chefen i BESKYTTEREN instruere skansevagten, før genvisitterne begynder under skibets halvofficielle besøg i Halifax i

maj måned (omtalt i Søværns-Orientering nr. 13/83), medens Danmarks forsvarsattaché i Washington og Ottawa lytter med.

Forsvarsattachéen, der var kommet til Halifax for at assistere skibet, er til daglig tjenstgørende i Washington og har gennem sine snart fem år i Washington og som forbindelsesofficer til det atlantiske hovedkvarter (SACLANT) truffet mange canadiske officerer i ledende stillinger. Her modtages chefen for materielstaben i det canadiske flådehovedkvarter, flotilleadmiral Ross og frue.

(BSKN)

Mineuskadeliggørelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i april kvartal haft 40 udrykninger, hvoraf de 22 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

2 stk. hornminer, 1 stk. hedgehog, 1 stk. 75 mm granat, 2 stk. Float MK 17, 1 stk. geværgranat, 1 stk. håndgranat, 700 stk. håndvåbenammo, 3 stk. ubådsblus, 2 stk. markører, 1 stk. russisk nødblus, 11 stk. faldskærmsblus, 8 stk. nødblus, 4 stk. location marine marker, 1 stk. "man-over-board" blus, 1 stk. øvelsesflybombe, 4 stk. sonarbøjer, 14 stk. mineankre, 1 stk. tromle til mineanker, 2 stk. topplader til mineankre, 2 stk. halve mineskal-ler, 1 stk. øvelsesmine MK 6, 1 stk. 200 l olietromle.

Holdet kørte i alt 5.600 km og har sejlet med orlogskuttere.

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold har i april kvartal haft 10 udrykninger, der bl.a. omfattede:

2 stk. mineankre, 1 stk. brandrør til 40 mm granat, 1 stk. pakke med 500 g plastisk sprængstof, 2 stk. tyske pistoler "Grenade Egg" type, 2 stk. røghåndgranater, 1 stk. 76 mm granat, 1

stk. 40 mm granat, 3 stk. hjemmelavede vandrørsbomber, 1 stk. mauserriffel - gennemskåret, 3 stk. Float MK 15, 7 stk. marker location MK 25-3, 2 stk. franske markører, 2 stk. marker location No. 6-1, 6 stk. hand flare Wessex, 2 stk. "man-over-board" blus, 8 stk. russiske røg marker, 6 stk. nødraketter, 3000 stk. forskelligt håndvåbenammunition.

Holdet kørte i alt 1.940 km.

(FLS FRH)

Indland kort

Chefen for NATOs Stående Atlanterhavsstyrke - Standing Naval Force Atlantic, forkortet STANAVFORLANT - har udsendt følgende pressemeddelelse:

"NATOs Stående Atlanterhavsstyrke - Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) - aflægger for første gang i eskadrens 15-årige historie flådebesøg i grønlandske havne i dagene 3.-4. september 1983.

STANAVFORLANT er en multinational flådestyrke, som hovedsageligt opererer i fredstid. Styrken blev første gang formet i januar 1968 for at bidrage Atlantpagten med dens egen flådekapacitet.

Styrken deltager hvert år i mange allierede og nationale øvelser og aflægger i løbet af et år flådebesøg i op til 30 havne i 10 lande.

Chefen for STANAVFORLANT roterer en gang om året mellem de fem nationer, der konstant stiller et skib til rådighed for eskadren, og er for tiden kommandør (captain) Gregory F. Streeter fra den amerikanske flåde.

Kommandør Streeter har netop udtalt, at eskadren ser frem til det planlagte besøg i Grønland. "Vi er altid interesseret og glade for at kunne udvide vore venskabsforbindelser og internationale samarbejde, hvilket besøget i Grønland giver os en enestående mulighed for".

Flagskibet i STANAVFORLANT er for tiden den amerikanske destroyer USS DEWEY, der sammen med det canadiske tankskib HMCS PRESERVER vil besøge Godthåb/Nuuk.

Den britiske destroyer HMS GLASGOW og FGS SCHLESWIG-HOLSTEIN fra Den tyske Førbundsmarine besøger Holsteinsborg/Sisimiut. Den

hollandske fregat HNLMS PIET HEYN aflægger besøg i Narssaq og den canadiske destroyer HMCS SKEENA i Julianehåb/Qaqortoq."

I tilknytning hertil oplyser Grønlands Kommando, at der om bord i enhederne vil være danske søofficerer med kendskab til grønlandske forhold som forbindelsesofficerer.

---ooOoo---

Færøernes Kommando har natten til søndag den 24. juli været involveret i en søredningsaktion.

Lørdag kl. 2330 blev såvel Vagt- og Bjærgningstjenesten som Færøernes Kommando anmodet om at eftersøge en 12-mannefarer med 2 personer om bord, der var afgået fra Kirkebø mod Skopun kl. 1900, men ikke ankommet. Fartøjets navn var HVALURIN.

Vagt- og Bjærgningstjenesten indsatte straks OLAVUR HALGI og TJALDRID, medens Færøernes Kommando satte inspektionsskibet FYLLA og inspektionskutteren MALLEMUKKEN på opgaven.

Samtidig blev politiet anmodet om at undersøge, om fartøjet skulle være ankommet til en anden havn end oprindelig planlagt.

Da hverken havneundersøgelsen eller den første afsøgning af havområdet gav resultat, anmodede Færøernes Kommando om assistance fra redningscentralen i Edinburgh.

Ved daggry ankom et engelsk NIMROD-fly og påbegyndte afsøgning af havområdet vest for Sandø.

Kl. 0800 gav eftersøgningen resultat, idet både NIMROD-flyet og FYLLA hurtigt efter hinanden observerede HVALURIN.

Fartøjet havde haft motorstop, og blev herefter fulgt til Skopun af FYLLA, hedder det i pressemeddelelsen fra Færøernes Kommando.

---ooOoo---

Som det fremgik af TV-Avisen fra 28. juli, udsendt på Færøerne 30. juli, er der på Grønland fundet 2 radiokommunikationsantennor til brug ved ubådskommunikation.

Ud fra de billeder, der vistes i fjernsynet, samt oplysninger fra eksperter, kan det nu fastslås med sikkerhed, at den torpedolignende genstand, der blev indbragt til Klaksvig 16. juli, og som nu henligger ved marinestationen, er af ganske samme art og også må formodes at være af sovjetisk oprindelse.

Fundet af genstanden ca. 3 sømil syd for Bordoey, d.v.s. på færøsk territorialfarvand, betyder nødvendigvis ikke, at den

ubåd, der har mistet den, har opereret ulovligt, idet den var så stærkt begroet, at den må antages at have ligget i vandet i op til et år, hedder det i pressemeddelelsen fra Færøernes Kommando.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

En vesttysk styrke, bestående af depotskibene LECH, LAHN (RHEIN-klassen), undervandsbådene U 14, U 15, U 16, U 17, U 26, U 28, U 29 (Type 206-klassen) og hjælpeskibene BARBARA, HELGOLAND, NORDERNEY, TF 1 og TF 6, er meddelt tilladelse til rutineanløb af Frederikshavn i perioden 8. august til 4. september. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn G.Hartmann i perioden 7.-20. august og 27. august til 8. september. I perioden 20.-27. august vil kommandørkaptajn K.Pfennig være chef. Samlet besætning: 47 officerer, 376 andre befalingsmænd og menige samt 85 civile.

---ooOoo---

Det vesttyske hjælpeskib HANS BÜRKNER aflægger rutinebesøg (daglig anløb) i Frederikshavn 5.-21. august og 29. august til 12. september samt rutinebesøg i København 26.-27. august. Chef vil være skibsfører G.Haselbach. Samlet besætning: 40 civile.

---ooOoo---

Det italienske skoleskib AMERIGO VESPUCCI aflægger uofficielt besøg i København 16.-22. august. Chef vil være kommandør R. Securizza. Samlet besætning: 484, heraf 156 kadetter.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af destroyeren HAMBURG (HAMBURG-klassen) og fregatten LÜBECK (KÖLN-klassen), aflægger rutinebesøg i København 19.-22. august. Chef for styrken vil være chefen for HAMBURG, kommandørkaptajn K.Wiedmann. Chef for LÜBECK vil være kommandørkaptajn B.Behrens. Samlet besætning: 37 officerer samt 433 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet MAIN (RHEIN-klassen), missilkanonbådene HÄHER, PELIKAN, ELSTER, ALK, DOMMEL, REIHER og KRANICH (Type 148-klassen), aflægger rutinebesøg i

Aalborg 19.-22. august. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn W.R.Lietzau om bord i PELIKAN. Samlet besætning: 35 officerer samt 326 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet WERRA (RHEIN-klassen), minerydningsfartøjerne KOBLENZ, SCHLESWIG, PADERBORN, FLENSBURG og FULDA (LINDAU-klassen), aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 19.-22. august. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Spieker om bord i WERRA. Samlet besætning: 25 officerer samt 330 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af landgangsfartøjerne DELPHIN, BARBE, DORSCH, FELCHEN, FORELLE, FLUNDER, KARPFEN, LACHS, PLÖTZE, BUTT og BRASSE (Type 520-klassen), aflægger rutinebesøg i Korsør 19.-22. august. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn Karich om bord i DELPHIN. Samlet besætning vil være 30 officerer samt 199 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af mineskibet STEIGERWALD (SACHSENWALD-klassen), tankfartøjet WALCHENSEE (WALCHENSEE-klassen) samt minestrygerne ARIADNE, FREYA, VINETA, HERTHA, NYMPHE, NIXE, AMAZONE og GAZELLE (ARIADNE-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus 20.-22. august. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Gieseke om bord i NYMPHE. Samlet besætning: 23 officerer, 287 andre befalingsmænd og menige samt 21 civile.

---ooOoo---

De vesttyske undervandsbåde U 1, U 24 og U 28 (Type 206-klassen) aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 20.-22. august. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant H.Krøger om bord i U 1. Samlet besætning: 13 officerer samt 57 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En hollandsk styrke, bestående af minerydningsfartøjerne ROERMOND, STAPHORST, SITTARD og NAARDEN (DOKKUM-klassen), aflægger rutinebesøg i København 26.-29. august. Chef for styrken vil

være chefen for ROERMOND, premierløjtnant S.E.Wiebenger. Samlet besætning: 12 officerer samt 12 øvrige befalingsmænd og 112 menige.

---ooOoo---

Den 11. svenske Torpedobådsdivision, bestående af torpedobådene UMEÅ, VÄSTERÅS (SPICA T 131-klassen), SPICA og CAPELLA (SPICA T 121-klassen), aflægger uofficielt besøg i Rønne i perioden 26.-29. august. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn D.G.Suensson. Samlet besætning vil være 63 officerer, 2 kadetter samt 80 menige.

---ooOoo---

Det vesttyske depotskib MAIN (RHEIN-klassen) aflægger rutinebesøg i København i perioden 2.-5. september. Chef vil være orlogskaptajn T.Born. Samlet besætning: 7 officerer samt 151 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet LECH (RHEIN-klassen), undervandsbådene U 15, U 28 og U 29 (Type 206-klassen), aflægger uofficielt besøg i København 5.-7. september. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn G.Hartmann. Samlet besætning: 25 officerer samt 177 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

Nye vesttyske minekrigsfartøjer planlægges. De tyske firmaer Messerschmidt-Bölkow-Blohm (MBB)/Fokker (VFW) og AEG-Telefunken har med det tyske forbundskontor for militær teknologi og anskaffelse (BWB) tegnet kontrakter til en værdi af 7,5 mio. DM om projektering af den tyske flådes nye SM 343-klasse hurtiggående minekrigsfartøjer. De nævnte selskaber skal samarbejde med skibsværfterne Abeking & Rasmussen, Lürssen og Kröger.

Der er planlagt en serie på 10 SM 343-enheder; byggekontrakten forventes at blive indgået i 1984/85, og hele klassen vil

komste omkring en milliard DM.

De nye fartøjer vil få et antimagnetisk skrog af rustfrit stål, skriver tidsskriftet "MILITARY TECHNOLOGY".

---ooOoo---

Tredie russiske hangarskib står til søs. Der er blevet frigivet billeder af det tredie KIEV-klasse anti-ubåds-hangarskib NOVOROSIISK fotograferet i Nordatlanten. Skibet blev kølstrakt i oktober 1975 ved Sortehavs-skibsværftet i Nikolaiev. Søsætningen fandt sted i december 1978, og søprøver blev indledt et år senere. Det rapporteres, at et fjerde skib - KHARKOV - er nær sin færdigbyggelse, samt at der ikke er planer for flere, idet værftets faciliteter vil blive omlagt til produktion af det nye 60.000 tons store hangarskib til fastvingede fly, skriver "DEFENCE".

---ooOoo---

Kølen lagt til nyt amerikansk minerydningsfartøj. Den 3. juni blev ved værftet Peterson Builders, USA, kølen lagt til en 224 fods prototype til minerydningsfartøjet AVENGER (MCM 1) bestilt af den amerikanske flåde. Køl og spanter er udført i henholdsvis lamineret fyr og eg.

Peterson Builders har kontrakt med den amerikanske flåde om at assistere denne med at designe og udvikle den nye serie minerydningsfartøjer.

Værftet har gennem årene bygget 40 umagnetiske minerydningsfartøjer til den amerikanske flåde og forventer at være blandt tilbudsgivere på de yderligere planlagte fartøjer.

Firmaet Marinette Marine har fået kontrakt på at bygge et minerydningsfartøj, idet Peterson Builders, som styrende værft, skal forsyne Marinette med tegninger, anskaffelsesaftaler, planlægningsinformationer samt andre nødvendige data for konstruktionen af disse komplekse fartøjer, skriver "DEFENCE".

---ooOoo---

Ny torpedo TELEMINE. Det schweiziske firma Teksea i Lugano har udviklet en ny torpedo benævnt TELEMINE. Torpedoen kan udlægges fra minefartøjer og bliver liggende på bunden, til et elektronisk signal - også på større afstand - aktiverer den. Torpedoen er forsynet med et aktivt eller passivt søgehoved og har

en aktionsradius på ca. 100 km. Ved denne operationsmetode er det muligt at starte torpedoen, også i så dårligt vejr, hvor mindre torpedobærende enheder ikke kan holde søen, skriver tidsskriftet "SOLDAT UND TECHNIK".

---ooOoo---

Den amerikanske flåde planlægger ny atomdreven ubådsklasse. Admiral Kinnaird R. McKee, som sidste år afløste admiral Hyman G. Rickover som leder af den amerikanske flådes atomfremdrivningsprogram, har meddelt, at den amerikanske flåde har til hensigt at udvikle en ny klasse atomdrevne "jagt"-ubåde. Det første beløb til forskning og udvikling forventes at være bevilget i 1984.

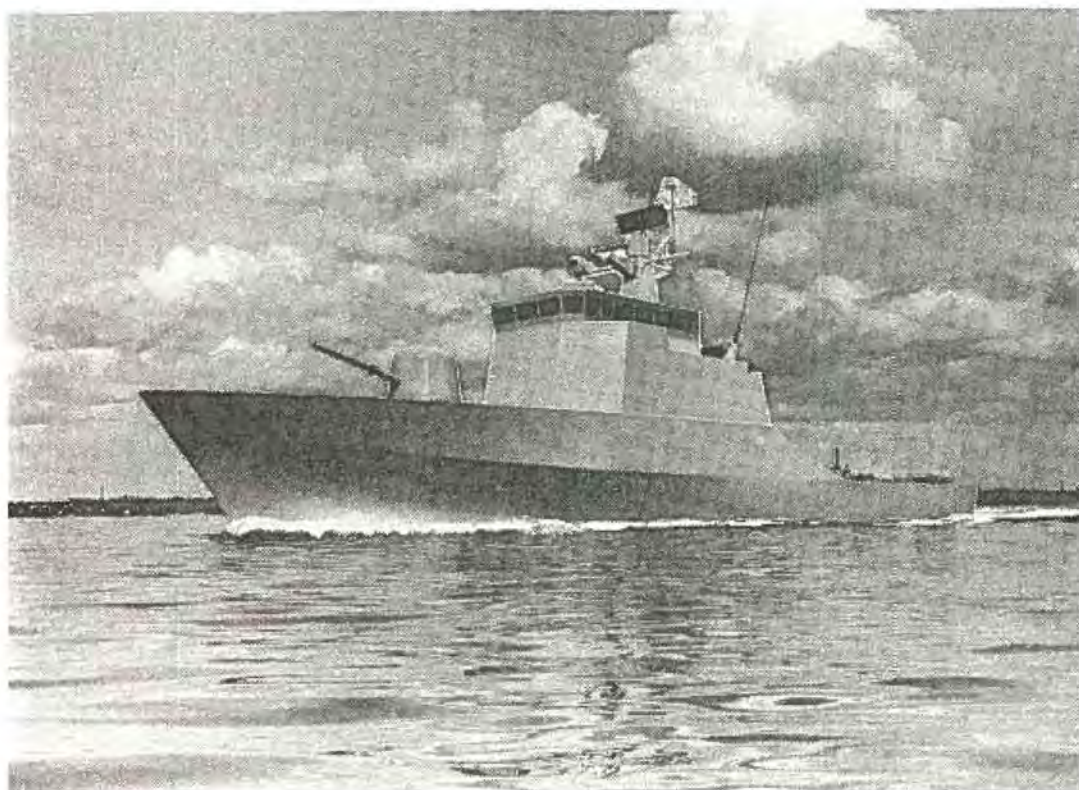
Det fremgår, at den nye klasse, hvis første enhed skal være operativ i begyndelsen af 90'erne, er forudsat at skulle udligne det forspring i undervandsfart og dybvandsdykkeegenskaber, som den russiske flåde har opnået med dens titan-skrogs-både af ALPHA-klassen, skriver tidsskriftet "MILITARY TECHNOLOGY".

G. Mathiesen

G. Mathiesen
Kommandør
fg.

SØVÆRNS- ORIENTERING

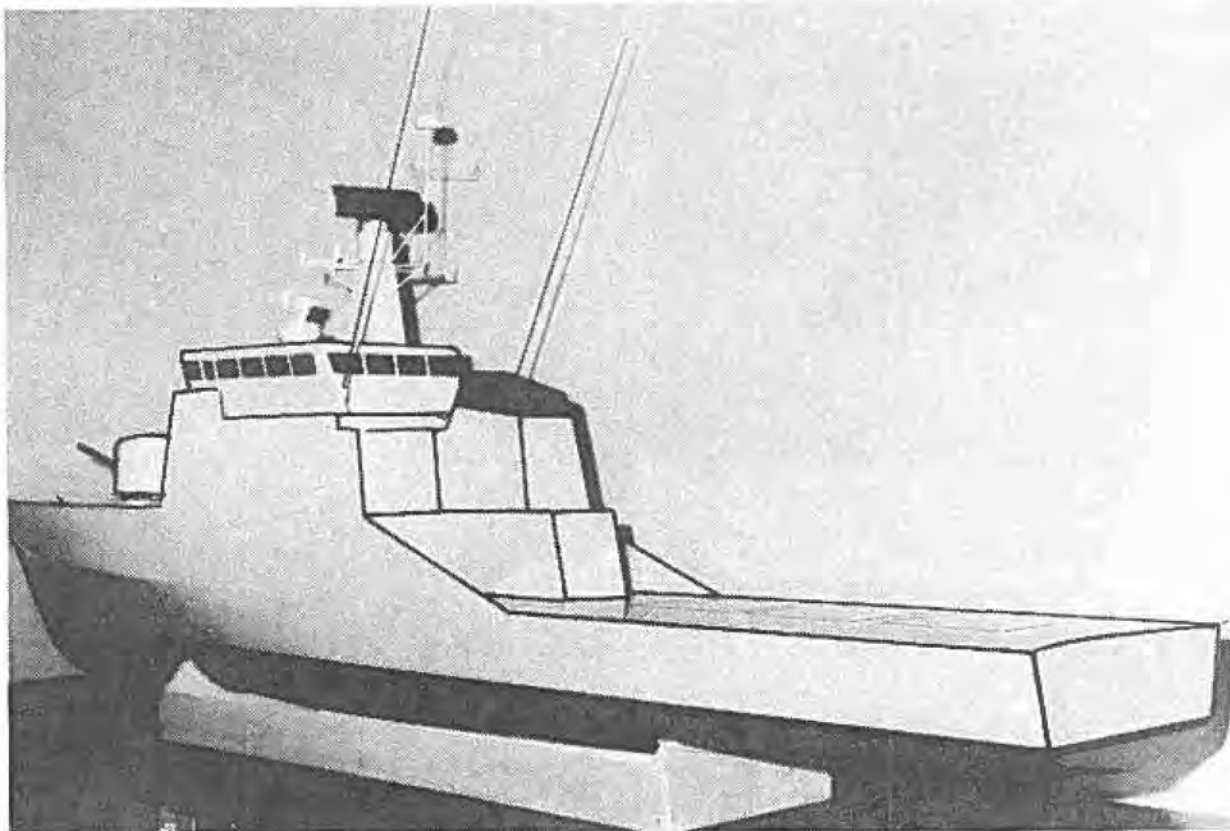
STANDARD FLEX 300, som den tager sig ud efter FEASIBILITY-STUDIET. Med bistand fra Taktikskolens Fjernkendingskursus, Søværnets Materielkommandos fotogruppe og ikke mindst Flådestation Københavns modelværksted er den første enhed her "søsat" på Københavns red, og som det fremgår, i smult vande.

STANDARD FLEX 300 projektstart

I Søværns-Orientering 3/83 redegjorde Søværnets Materielkommando for arbejdet med at etablere et alternativ til visse traditionelle mindre flådeskibstyper. Projektet blev benævnt STANDARD FLEX 300, hvor det overordnede mål var - for lavere omkostninger - at opnå samme eller højere effektivitet sammenlignet med traditionelle enheder. De nu gennemførte studier er baseret på den i 1982 formulerede projektskitse, der i princippet indeholdt den antagelse, at der ved anvendelse af nyere teknologi skulle kunne

produceres en STANDARD grundskibsenhed, der på FLEXibel måde kunne udrustes med containeriserede våbenmoduler m.v., hvorved en række traditionelle søværnsopgaver kunne løses med samme grundenhed.

Det såkaldte FEASIBILITY-STUDIE, der blev afsluttet medio juni i år, har godtgjort, at idegrundlaget i sin helhed er bæredygtigt, og at det er muligt ud fra en standardgrundenhed, ved hjælp af rollespecifikke våben- og elektroniksystemer, at skabe enheder, der kan løse opgaver inden for farvandsovervågning, minelægning, egentlige kampopgaver samt antagelig også minerydning.

Modellen ses her ind agten for tværs, og det store agterdæk fremstår med de 3 containerpositioner klar til at ombordtage diverse våbensystemer m.v., afstemt efter den aktuelle operative opgave.

De principielle faktorer, der har været styrende for projektet, omfatter bl.a. behovet for et betragteligt erstatningsbyggeri i søværnet i den kommende tiårsperiode, især for mindre enheder og muligheden for billiggørelse af byggeriet ved serieproduktion og standardisering. I den forbindelse har en "cost-benefit" vurdering vist, at der er reelle muligheder for at opnå den ønskede effekt for lavere investerings- og driftomkostninger.

Den bærende ide er således at ændre det traditionelle konstruktionsprincip, hvor hver skibstype og enhed optimeres til be-

stemte roller. I stedet konstrueres en standardplatform, der kan udrustes til at løse de til enhver tid højst prioriterede operative opgaver. Samtidig tillader konstruktionsprincippet, at grundenhederne umiddelbart vil kunne anvendes til f.eks. søopmåling, skoleskib og forureningsbekæmpelse.

Afgørende for det positive resultat af FEASIBILITY-STUDIET har været, at Søværnets Materielkommando finder det muligt at bygge skibet i glasfiberforstærket polyester, benævnt GRP, samt at anvende de seneste landvindinger inden for datamatstyrede våben- og elektroniksystemer, hvor databusteknologi åbner mulighed for hurtigt skift fra en rolle til en anden. GRP-skrogtypen udmærker sig ved lave vedligeholdelsesomkostninger og lang levetid, ligesom vægt og styrkeforholdene er attraktive. Prisen for et GRP-skrog anslås at være under prisen for et stålskrog.

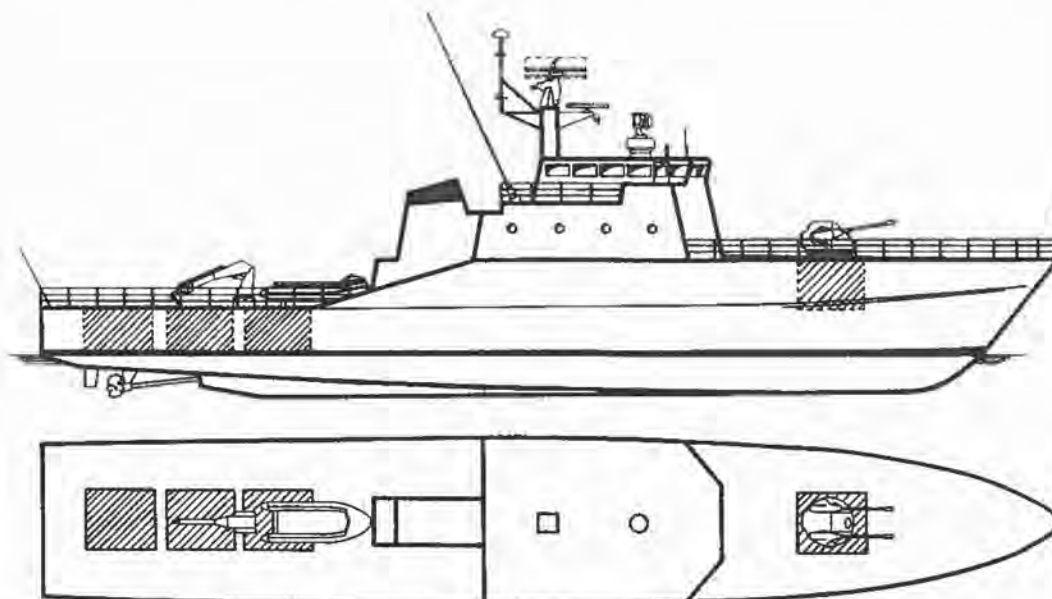
Det er fortsat Søværnets Materielkommandos opfattelse, at dansk industri kan inddrages i væsentligt omfang og dermed erhverve vigtig "know how" på teknologiske områder, der også vil kunne udnyttes i anden produktudvikling.

Søværnets Materielkommando har i samarbejde med Skibsteknisk Laboratorium gennemført en forsøgsrække i modeltanken i Lundtofte. De tilvejebragte resultater og beregninger med hensyn til stabilitet og sødygtighed medfører, at søværnet med STANDARD FLEX 300 vil få et godt og sødygtigt skib, der vil være i stand til at holde søen i alle vindstyrker samt operere i vindstyrker op til og med storm i Østersøen. Der er hermed opnået en væsentlig forbedring set i relation til de mindre skibstyper, søværnet i dag råder over.

Søværnets operative Kommandos kommende farvandsovervågnings-system (FOD CCIS) vil med tilgang af sådanne sødygtige og udholdende enheder få tilført et betydningsfuldt varslingselement, der under næsten alle forhold kan sikre identifikation m.v. af skibsfarten og rapportere sådanne oplysninger til det landbaserede system.

Søværnets Materielkommando er nu i gang med selve projekteringen og påregner dette arbejde afsluttet medio 1984. Arbejdet gennemføres på grundlag af FEASIBILITY-STUDIETs konklusioner og anbefalinger, der bl.a. påpeger, at der er en reel gevinst at hente i driften af standardgrundenheder (forudsat bygning af et større antal enheder) - set i relation til driften af en traditionel flåde med en række forskellige skibstyper.

STANDARD FLEX 300 udrustet til farvandsovervågning.

Tonnage: ca. 300 tons, længde ca. 50 m, bredde ca. 8 m, fart ca. 30 knob.

STANDARD FLEX 300-grundenheden ses her i den udgave, der påregnes indsat i farvandsovervågningen til erstatning for de veltjente farvandsovervågningsenheder af DAPHNE-klassen. De skraverede områder angiver den planlagte placering af containerpositionerne. På billedet udgøres udrustningen af 1 stk. kanon i forreste position, 1 stk. hydraulisk kran i positionen agten for skorstenen, samt 1 stk. stor gummiåb placeret på dækket.

Som det fremgår af skitsen, er de 2 agterste containerpositioner tomme, men de kan f.eks. udnyttes til beboelse, ekstra beholdninger, forureningsbekæmpelsesgrej m.v.

Søværnets Materielkommando forventer efter afslutning af projektfasen at indstille til de bevilgende myndigheder, at de fornødne midler stilles til rådighed med henblik på at påbegynde bygningen af en produktionsmodel i 1985 samt påbegyndelse af en serieproduktion i 1987. Produktionsmodellen påregnes afprøvet i de forskellige roller, inden serieproduktion iværksættes. Prøve-sejladsen forventes at finde sted i perioden 1986/87.

(SMK)

Nyt fra Færøerne

Sommeren har indtil nu været en travl tid for Færøernes Kommando og de underlagte enheder. Fiskeriet omkring Færøerne har været godt, og fiskeriaktiviteten har været intens, især efter blåhvilling, og nu senest makrelfiskeriet med over 80 norske fiske-skibe samtidigt på feltet. Udover Norge er der i 1983 indgået aftaler om fiskekvoter i det færøske fiskeriterritorium med Sovjetunionen, Island, Østtyskland, Sverige og EF. Der er således opgaver nok inden for inspektionstjenesten - i land som til søs og i luften med overvågning og kontrol med fiskeriet. Sideløbende hermed varetages desuden en lang række forskelligartede stationsopgaver.

Sommermånederne er også ensbetydende med og præget af de mange besøg fra Danmark og andre lande, ligesom der netop i år har været særlig travlt og mange gæster i forbindelse med indvielsen af Nordens Hus, åbning af et nyt "HOTEL FØROYAR", Thors-havns 75 års jubilæum som købstad og starten af en ny international passagerrute med den færøske bilfærge NORRØNA til og fra Nordatlanten.

Rear Admiral Marryott inspicerer skansevagten i FYLLA
4. maj

Vice Admiral Squires med ledsagere og Chefen for BESKYTTEREN 20. juni

Udover det tidligere i Søværns-Orientering omtalte tjenestestedsbesøg af Inspektøren for Søværnet har Commander Iceland Defence Force, Rear Admiral R.F. Marryott, USN, COMNORLANT, Vice Admiral R.R. Squires, RN, og det færøske Landsstyre været på orienteringsbesøg ved Færøernes Kommando og sejlet med inspektionsskibene, ligesom disse har deltaget i programmet for

statsminister Poul Schlüters og for udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensens besøg.

Det færøske Landsstyre med lagmand Pauli Ellevsen i midten bliver orienteret om bord i FYLLA 8. juni

Endelig kan det nævnes, at fundet af en kommunikationsbøje fra en sovjetisk undervandsbåd samtidigt med tilsvarende fund og ubådsaktivitet i grønlandske farvande har vakt en ikke ringe opmærksomhed i det færøske samfund. Alt i alt en ganske hektisk tid for søværnet på Færøerne, samtidig med at dagen og vejen på marinestationen og om bord skal passes, inclusive afvikling af ferie og frihed under mere varme himmelstrøg.

(FRK)

Ministrygeren VILSUNDs deltagelse i STANAVFORCHAN

Torsdag den 12. maj, Kristi Himmelfartsdag, afgik ministrygeren VILSUND fra Flådestation Korsør for at indgå i NATOs Stående Minerydningsstyrke, STanding NAVal FORce CHANnel, i den belgiske by Zeebrugge.

STANAVFORCHAN - under kommando af en belgisk chef - bestod af minelæggeren LOSSEN som kommandoskib, minejagerne BNS VAN HAVERBEKE, HMS HUBBERSTON, FGS CUXHAVEN, ministrygerne HNLMS OMMEN og NAALDWIJK samt VILSUND. Styrken afgik fra Zeebrugge 16. maj for at deltage i den franske minerydningsøvelse NORMINEX, der i år foregik i Seine-bugten i perioden 18. maj til 1. juni. Under øvelsen blev der udført ministrygning mod såvel forankrede som afstandsvirkende miner. Pinsen, der lå i starten af øvelsen, blev tilbragt i le Havre, hvor en bustur gav lejlighed til at se de historiske seværdigheder i le Havre's omegn. Desuden anløb styrken Cherbourg for afholdelse af briefings samt for nødvendige reparationer.

Efter NORMINEX forlagdes mod Lissabon for deltagelse i øvelse OCEAN SAFARI, vel nok NATOs største flådeøvelse. Det var med store forventninger om høj sol og blåt vand, da der sejlede sydover, det længste en dansk ministryger har været sydpå siden kongebrylluppet i Athen i 1964. Det gode vejr lod vente på sig, idet

VILSUND under gang (SVN FOT)

forlægningen foregik i cverskyet, småblæsende og regnfuldt vejr, men da øvelsen tog sin begyndelse var det i strålende solskin med temperaturer op til 38°, som holdt sig, lige til VILSUND sagde

farvel til styrken. OCEAN SAFARI varede for VILSUNDS vedkommende fra 7. til 17. juni og kulminerede med en "LEAD THROUGH" af en konvoj, bestående af 8 til lejligheden chartrede handelsskibe, i øvrigt den ene af to chartrede konvojer.

VILSUNDS rute under deltagelse i
STANAVFORCHAN

Da øvelsen var forbi, aflagdes et besøg i Lissabon, hvorunder besætningen bl.a. fik lejlighed til at overvære den portugisiske form for tyrefægtning. Besøget markerede samtidig afslutningen på VILSUNDS deltagelse i STANAVFORCHAN, idet afgangens fandt sted mandag den 20. juni om morgenen. Foran lå nu knap 6 døgns forlægning, inden København blev nået søndag den 26. juni. Her påbegyndtes en velfortjent ferieperiode samt en tiltrængt vedligeholdelse af skibet.

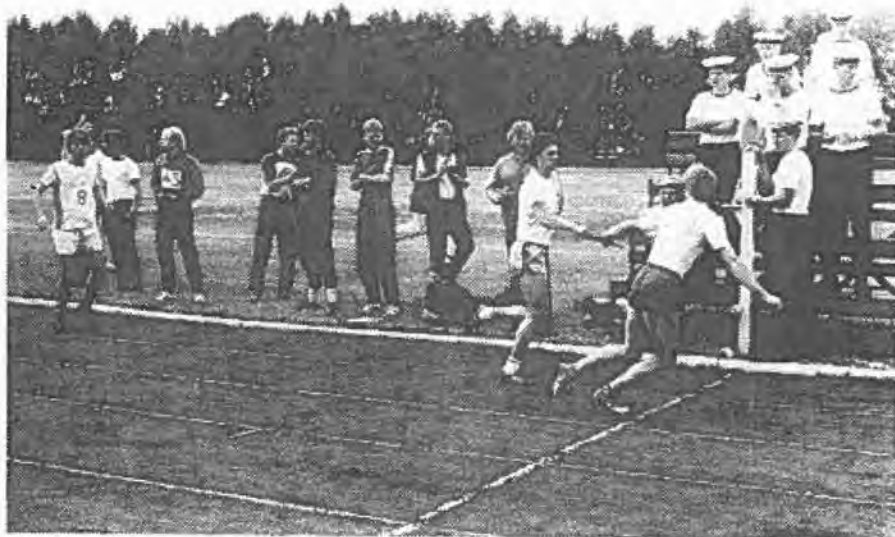
Under sejladsen hjem blev der for en gangs skyld givet tilladelse til at tage bad, takket være følgeskabet med det belgiske forsyningskib ZINNIA, hvorfra der blev modtaget både olie og vand, inden vejene skiltes i Den engelske Kanal.

På togtets 46 dage, hvoraf kun 6 var uden sejlads, blev tre nationer besøgt og fire havne anløbet, og der blev udsejlet knap 5.000 sømil.

(VILS)

Glimt fra søværnets hverdag

Som omtalt i sidste nummer af Søværns-Orientering har Søværnets Konstabelskole afholdt idrætsdag. Her foreligger nu et par glimt fra begivenhederne.

Stafetten skiftes

Medaljeoverrækkelse

Indland kort

F l å d e b e s ø g

De to svenske sejløvelsesfartøjer GLADAN og FALKEN aflægger uofficielt besøg i København 16.-19. september. Chefen for de to skibe er orlogskaptajn P. Westergård. Den samlede besætning er på i alt 88 mand. De to træningsfartøjer måler hver 220 standardtons, er skonnertrigget med 2 master og et sejlareal på 512 m². Skibene er bygget 1946-47.

---ooOoo---

Hjælpefartøjerne HEINZ ROGGENKAMP og ADOLF BESTELMEYER fra Vesttyskland aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 12.-16. september. Cheferne vil være henholdsvis skibsfører F.P. Clausen og H. Rothe samt 40 andre civile søfolk. De to hjælpeskibe er tidligere minestrygere, men er nu ombygget til særlige opgaver i det vesttyske søværn.

---ooOoo---

Det vesttyske depotskib NECKAR aflagde rutinebesøg i København 20.-21. august. Skibet tilhører RHEIN-klassen og har en besætning på 5 officerer og 117 befalingsmænd og menige.

Udland kort

Den amerikanske flådeminister, John Lehman, har bekræftet, at den russiske flåde er i færd med at udvikle et anti-fly-missilsystem til ubåde, så disse kan udrustes med et forsvar mod anti-ubåds-fly og helikoptere.

En russisk TANGO-klasse ubåd blev fornylig observeret i Adriaterhavet nær den italienske kyst udrustet med, hvad man mener er en dobbelt af-fyringsrampe til et anti-luft-missilsystem, der i størrelse er ret lig det velkendte SA-N-4-system. Det er stadig uopklaret, om der er tale om et overflade-til-luft-system (d.v.s. at ubåden må

gå i periskopdybde for at få affyringsrampen over overfladen), eller om der er tale om et egentligt undervands-til-luft-system (hvor missilet affyres under vandet i et hylster, der åbner sig, når det bryder vandoverfladen).

Det sidste forekommer mest fordelagtigt ud fra et operativt synspunkt, idet en jaget ubåd nødigt går i periskopdybde, og dermed afslører sin position.

Installationen om bord på TANGO-ubåden er højst sandsynlig af eksperimentel karakter.

De vil, som standardtype på ikke atomdrevne angrebs-ubåde, blive erstattet af den nye KILO-klasse (omtalt i Søværns-Orientering 12/83).

Den amerikanske flåde arbejder med et lignende undervands-til-overflade-system, hvor missilet udløses fra en neddykket ubåd, stiger til overfladen i sit hylster, hvorfra det automatisk affyres, når det detekterer et fjendtligt fly eller en helikopter, der kommer inden for dets rækkevidde.

Et patent på et tilsvarende system er blevet udtaget af det tyske firma MMB (Messerschmidt, Bülkow og Blohm) for et par år siden, men for både den amerikanske og den tyske flåde synes undervands-til-luft-systemer at være meget lavt prioriterede programmer. Hele koncepten for disse missiler møder modstand hos mange ubådsfolk, som stadig mener, at det bedste forsvar er at gå dybt og lydløst. Det afspejler også det forhold, at den russiske luftbårne anti-ubåds-kapacitet er markant underlegen i forhold til vestlige systemer, skriver tidsskriftet MILITARY TECHNOLOGY.

---oo0oo---

RUBIS, den første franske atomdrevne ubåd (SSN), er blevet taget i tjeneste ved flådestationen i Toulon i februar dette år.

Det er planlagt, at RUBIS i juni 1984 vil blive efterfulgt af endnu en SSN-SAAPHIR, denne vil blive fulgt af en tredje i 1987 og to til inden udgangen af 1990, skriver tidsskriftet MILITARY TECHNOLOGY.

---oo0oo---

Det første i en ny klasse skibe til den amerikanske flåde, det oceangående overvågningsskib STALWART (T-AGOS 1), er blevet søsat den 11. juli ved Tacoma Boatbuilding Co., Washington. STALWART vil blive stillet til rådighed for Military Sealift Command.

Overvågningsskibene af STALWART-klassen vil få som opgave at operere med et specialudstyr, betegnet "Surveillance Towed Array Sensor System" (SURTASS), som skal indsamle akustiske data i oceanet. Disse vil blive transmitteret til land via et satellit kommunikationssystem.

STALWART er 217 fod lang, 42 fod bred og har et displacement på 1.980 tons. Skibets besætning består af 20 mand fra Military Sealift Command samt 9 teknikere, hedder det i NEWS RELEASE.

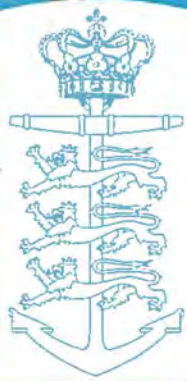
---ooOoo---

Det første i en ny klasse dok-landsætningsskibe WHIDBEY ISLAND (LSD-41) er blevet søsat 10. juni ved Lockheed Shipbuilding and Construction Company, Seattle, Washington.

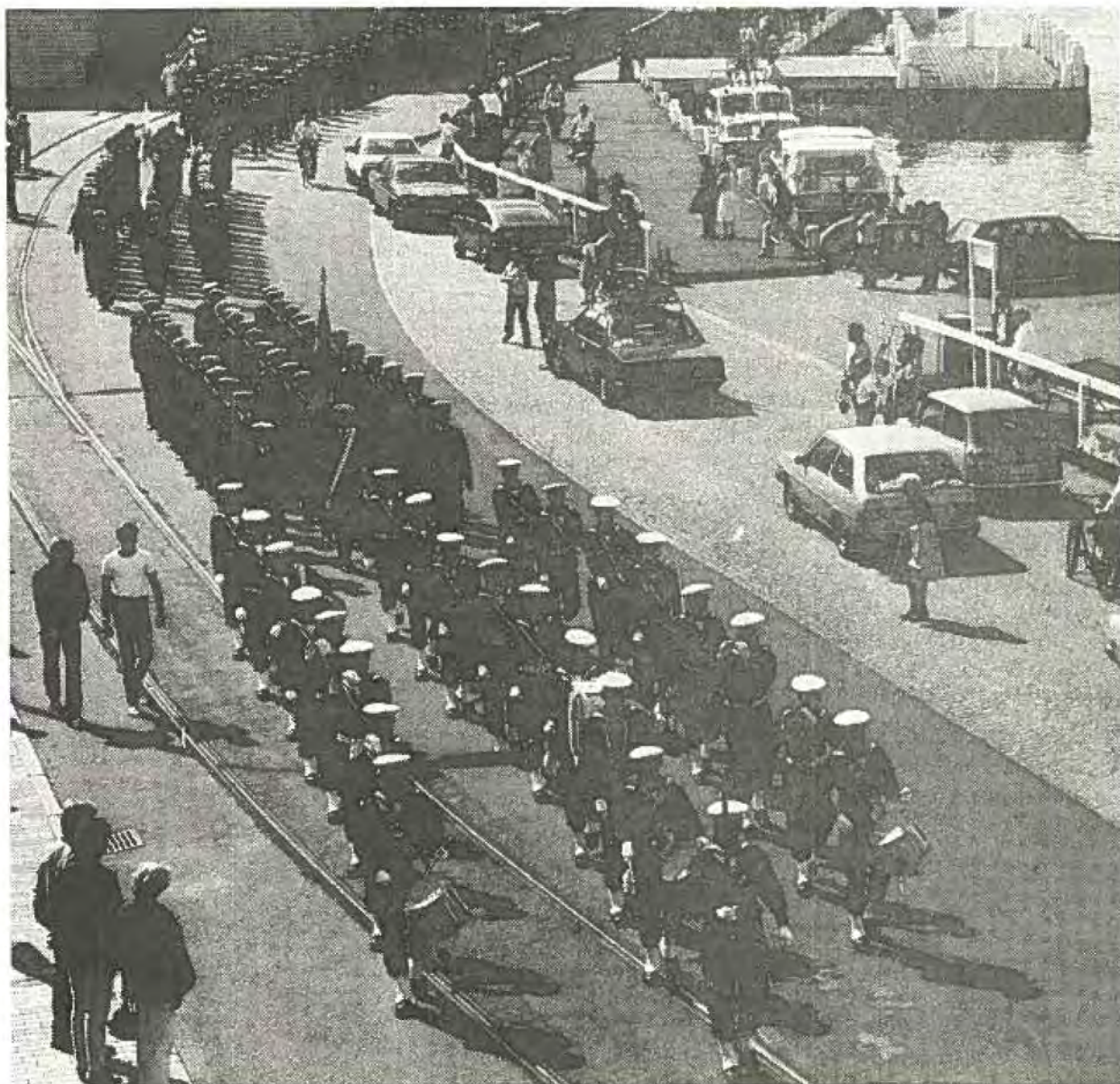
WHIDBEY ISLAND er 609 fod lang, 84 fod bred og har et displacement på ca. 15.745 tons. Besætningen udgøres af 19 officerer/befalingsmænd og 337 menige.

Skibets opgave er at yde støtte til landgangsoperationer, og det kan medføre 340 marinesoldater og deres angrebsfartøjer, hedder det i NEWS RELEASE.

G. Mathiesen
G. Mathiesen
Kommandør
fg

SØVÆRNS- ORIENTERING

De fire kadetkorps med Søværnets Tamburkorps i spidsen under march fra havnen til højmessen i Sct. Marie Kirken (SVN FOT)

Nordisk Kadetstævne 1983

Det årlige nordiske kadetstævne mellem Søværnets Officersskole, Kungl. Svenska Sjøkrigsskolan, Den norske Sjøkrigsskolen og Den finske Sjøkrigsskolan afholdtes i perioden 28. juli til

1. august i Sønderborg med den danske søofficersskole som arranger.

Planlægningen af kadetstævnet indledtes for mere end halvandet år siden med udpegningen af Sønderborg som stævnets by. Valget viste sig som forventet at være godt, idet by og kommune med usædvanlig velvilje, hjælpsomhed og generøsitet påtog sig værtsskabet. Det skandinaviske flådebesøg og kadetstævne i Sønderjylland fremkaldte megen positiv opmærksomhed og spontan glæde, som alle deltagere i stævnet følte stærkt.

For de danske kadetter indledtes forberedelserne i Sønderborg allerede mandag den 25. juli. Efter 3 ugers sommerferie blev der startet en 3-dages træningslejr for at udtage de kadetter, der skulle repræsentere de danske farver i de 6 discipliner. Disciplinerne var kapsejls, skydning, terrænløb, volleyball, svømning og atletik. De tre dage forløb med træning fra 8-16 hver dag, og for stævnet syntes Danmark godt rustet.

Det nordiske kadetstævne 1983 startede tidligt torsdag morgen den 28. juli med ankomst af skoleskibene fra Finland, Sverige og Norge. Det danske skoleskib MØEN og den øvrige skoledeling var ankommet allerede onsdag formiddag. I alt deltog fra de 4 nordiske lande 17 enheder med knap 1000 besætningsmedlemmer.

Torsdag kl. 1400 indledtes konkurrencerne med volleyballturneringen, hvor Danmark fik en 2. plads efter Finland. Efter den fine danske start fik Danmark en dukkert i sin normale paradisciplin, kapsejls, med kun en 3. plads.

Stævnet blev vundet af Finland, som var helt suveræn og leverede fine resultater, især i svømning, volleyball og atletik. Resultaterne fordelte sig i øvrigt som følger:

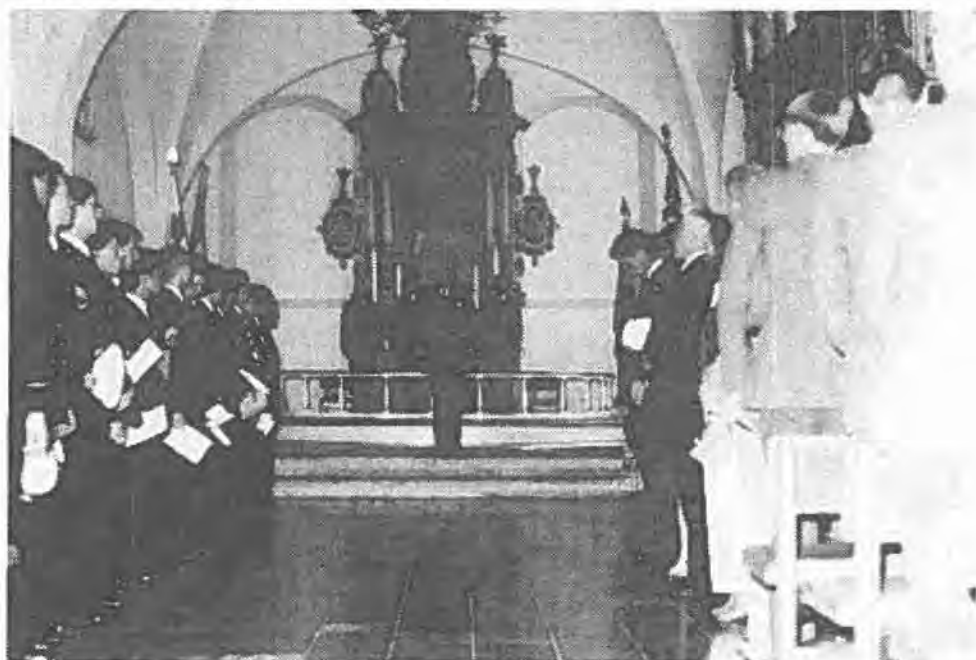
	DANMARK	FINLAND	NORGE	SVERIGE
VOLLEYBALL	2	1	3	4
SVØMNING	4	3	2	1
TERRÆNLØB	3	2	1	4
KAPSEJLS	3	2	4	1
SKYDNING	2	1	3	4
ATLETIK	4	1	2	3
TOTAL	18	10	15	17
Nr.	4	1	2	3

Fra dansk side kunne man glæde sig over stævnets afvikling, som var fuldstændig gnidningsløst. Her kan det nævnes, at de danske og norske kadetter var indkvarteret på Sønderborg Kaserne, hvor garnisonen viste stor fleksibilitet og imødekommenhed.

Ligeledes virkede en pressemæssig nyskabelse særdeles hensigtsmæssig og frugtbar. På stævnets informationskontor oprettedes et pressecenter, hvor 7 kadetter af ældste klasse døgnet rundt sørgede for, at presse, lokalradio m.fl. kontinuerligt blev forsynet med stof om stævnet. Kadetterne indhentede stof og optog fotos, hvorpå de forfattede artikler, kommentarer og notitser, som sammen med egnede fotos blev stillet til rådighed for pressen. Stævneledelsen konstaterede med tilfredshed, at tilbudet blev godt benyttet af medierne - således bragte Jyske Tiden dagligt i stævnets fem dage en hel side eller mere, udelukkende om stævnet, søværnet m.v.

Det traditionelle kadetbal, hvor Sønderborg Kommune var vært, blev på meget festlig vis afholdt på Sønderborg Slot i den smukke riddersal.

Som et naturligt led i opholdet i Sønderborgs historiske omgivelser lagde 4 nordiske kadetter 4 kranse ved den nordiske obelisk på Dybbøl Banke (mindesmærke for nordiske frivillige, faldne i de slesvigske krige).

Chefen for Søværnets Officersskole udtaler "Gud bevare Dronningen" ved højmessens afslutning

Stævnet afsluttedes søndag den 31. juli, hvor de 4 kadetkorps marcherede fra havnen til Sct. Marie Kirken med Søværnets Tamburkorps i spidsen for at overvære højmassen. Denne blev af-

SVN ORT

holdt specielt i anledning af stævnet, og i højmessen deltog en orlogspræst fra hvert af de nordiske lande. Den danske repræsentant og prædikant var Holmens Provst.

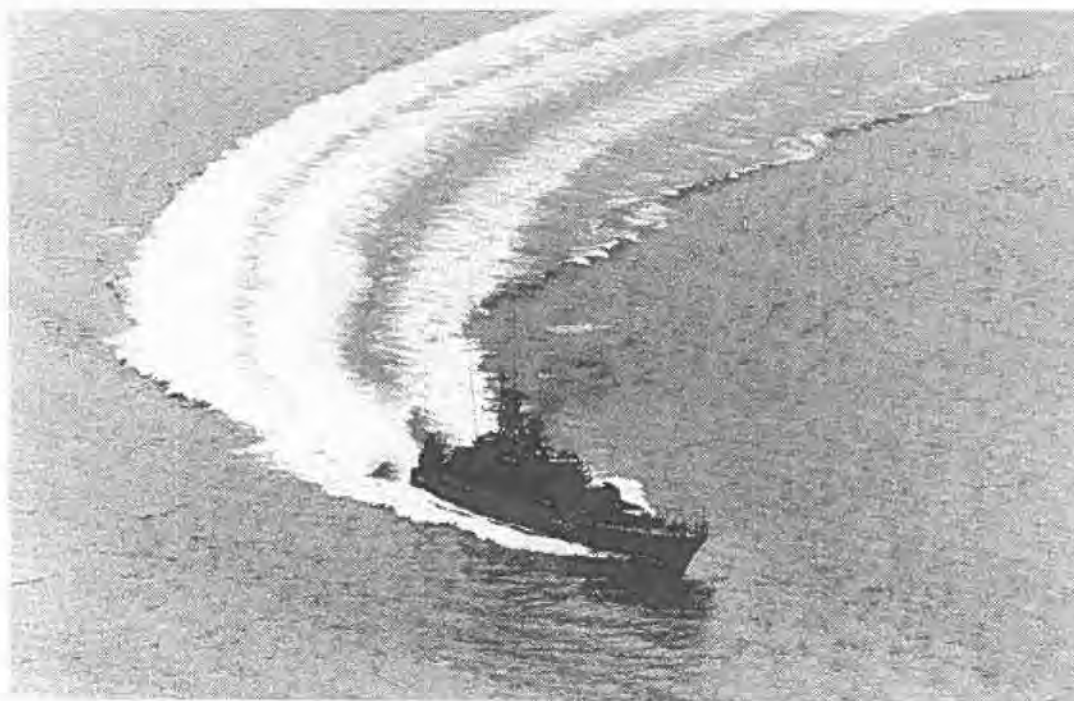
Efter en uge i idrættens tegn var det igen hverdag mandag morgen den 1. august, hvor skolechefer og idrætsofficerer mødtes om bord i MØEN for at holde stævnekritik og forberede næste års stævne i Norrköping, Sverige. De danske kadetter begyndte på et nyt semester på Officersskolen eller fortsatte togtet om bord i Skoledelingen - alle med gode minder og nye, forhåbentlig varige venskaber etableret.

(SOS)

WILLEMOES, BILLE og SKINFAXE i JMC 832

For første gang nogen sinde har danske torpedobåde deltaget i JMC (Joint Maritime Course) i Skotland, idet torpedobådene WILLEMOES og BILLE samt tankfartøjet SKINFAXE i perioden 4.-26. juli har deltaget i JMC 832. Hermed er et længe næret ønske i Torpedobådseskadren gået i opfyldelse.

For tankfartøjet SKINFAXE indledtes deltagelsen med afgang fra Holmen søndag den 3. juli med forlægning til Flådestation Frederikshavn for oliefyldning, hvorefter tankfartøjet den 4. juli afgik med direkte kurs mod Newcastle.

Torpedobåden BILLE i drej (Fot.K.Nord)

For torpedobådene WILLEMOES og BILLE indledtes den interessante oplevelse med afgang fra Holmen tirsdag den 5. juli kl. 0830. Umiddelbart efter afgang gennemførtes turens første programpunkt, nemlig "Steam Past" for korvetten PETER TORDENSKIOLD med den franske forsvarsminister om bord. Herefter sattes kursen mod Kiel med kort ophold i Tirpitzhafen for oliefyldning, hvorefter Kielerkanalen gennemsejledes med efterfølgende ophold i Brunsbüttel. Onsdag aften anduvedes Great Yarmouth som den første havn på den engelske kyst. Herfra fortsattes turen den følgende dag i tæt tåge til Newcastle, hvor der var "Rendez-Vous" med SKINFAXE på reden. Herefter afgik torpedobådene til det planlagte ophold i Newcastle, medens SKINFAXE fortsatte mod Rosyth. Efter at have taget Newcastle i nærmere øjesyn forlagdes, fredag morgen, til første weekend-havn, Rosyth. Anduvningen af Firth of Forth og sejladsen til flådebasen i Rosyth foregik i fuldstændig tæt tåge, så der ikke ved denne lejlighed var mulighed for at beundre de berømte broer over Forth. Udover at weekenden i Rosyth var indledningen til JMC 832, betød den samtidig, at de danske enheder fik mulighed for, både lørdag og søndag, at deltage i et storslået arrangement "NAVY DAYS", der bød på et væld af arrangementer, og ikke mindre end 20.000 mennesker reagerede på opfordringen: "Meet the Navy".

Opmærksomheden samlede sig selvfølgelig ikke mindst om de danske enheder, som det forholdsvis ukendte og spændende element i arrangementet. Ikke færre end 3500 benyttede sig således af muligheden for at komme om bord og tage skibene nærmere i øjesyn. Efter "NAVY DAYS"-programmet, som i øvrigt gennemførtes i fuld udstrækning med kun enkelte aflysninger af flydeltagelse på grund af tåge, modtog de danske enheder følgende signal fra Port Admiral Rosyth:

I am most grateful for the part you played in Rosyth Navy Days.

The fine effort made by your ships and their smart appearance was a most welcome contribution to the success of the event.

Thank you and well done.

Om mandagen startede så selve JMC 832, med en række "briefings" på Royal Air Force basen Turnhouse, sideløbende med et intensivt "Harbour Training Programme". I løbet af tirsdag eftermiddag den 12. juli afgik de deltagende enheder på første uges øvelser, der var programmeret som en "work-up phase". I løbet af denne første uge gennemførtes våben- og procedureøvelser, omfat-

tende demonstration af minesprængning, sø- og luftmålskydninger samt mindre taktiske øvelser. I løbet af denne uge gennemførtes også anløb af Dundee og Invergordon, og tirsdag nat lå torpedobådene på siden af SKINFAXE i det historiske Scapa Flow. I løbet af fredagen sluttede "work-up phase", og medens alle øvrige deltagere i JMC fortsatte direkte over i "ocean phase", afgik de danske enheder til weekend-besøg i Kirkwall, der er hovedbyen på Orkney-øerne. At dette besøg vakte en del opmærksomhed var indlysende, idet danske enheder er yderst sjældne gæster på disse kanter. Den danske vicekonsul havde tilrettelagt et fremragende program for weekenden, hvorunder alle besætningsmedlemmer fik rig lejlighed til at se en række attraktioner og den særprægede natur, som er ved at gøre Orkney-øerne til rejsemål for et hastigt voksende antal turister. De danske enheder blev i øvrigt mødt med en stor gæstfrihed og venlighed af befolkningen. Mandag morgen blev styrkechefen interviewet til den lokale radio Orkney, hvorefter enhederne afgik fra Kirkwall og sluttede sig til JMC-styrken i "ocean phase". Denne fase var baseret på en større strategisk situation, hvor de danske enheder først og fremmest indgik som "Orange" enheder, der opererede med udgangspunkt på Orkney-øerne. I løbet af denne fase kom hovedvægten således til at ligge på samarbejde med maritime overvågningsfly for etablering af overfladebillede med efterfølgende langtrækkende missilangreb. Øvelsesvirksomheden i denne uge tillod kun et enkelt havneanløb, nemlig af Aberdeen i dagene 20.-21. juli. Den sejlbare del af JMC 832 sluttede den 22. juli, hvor de danske enheder ankom til Leith for at tilbringe weekenden i Edinburghs havneby. Weekend her kom til at betyde en glimrende lejlighed til at se nærmere på Edinburgh og omegn, og enkelte om bord vovede sig endog på ture i det smukke skotske højland. Afviklingen af JMC 832 var genstand for en detaljeret "debriefing" i løbet af mandagen den 25. juli, hvorunder det fremgik, at de danske enheder fik en overordentlig god kritik. Det var herunder også klart, at deltagelse af WILLEMoes-klassen i høj grad havde bidraget JMC en ekstra dimension, som man normalt ikke var vant til.

Med god samvittighed kunne torpedobådene således afgå fra Leith for at påbegynde forlægningen over Nordsøen via Skagen til Holmen. Denne forlægning indebar "refueling" fra SKINFAXE i Nordsøen, hvorefter bådene ankom til Holmen tirsdag den 26. juli kl. 1900.

(BILE)

SVN ORT

Nr.16/83

13 mennesker, 1 hund og 4 både reddet under storm i Godthåbsfjorden

Mandag den 15. august kl. 0045 lokal tid lød alarmsignalet fra Godthåb radio, der videresendte et nødsignal fra en lystbåd, som havde fået motorstop og var ved at drive på klipperne på Sadeløen nord for Godthåb.

Politikutteren NAKUAK, som var ude i anden anledning, gik til assistance, men kunne ikke finde den havarerede båd. Havaristen kaldte flere gange Godthåb radio og bad til sidst om helikopterassistance, men vejret var dårligt med vind fra syd 30 m/s, silende regn og dårlig sigtbarhed, der gjorde, at helikopterassistance ikke var mulig.

Kl. 0115 blev der igen udsendt alarmsignal fra Godthåb radio, denne gang var der flere både, som var drevet ud fra nødhavnen nord for Godthåb. Nogle af bådene var bemandede, andre ubemandede.

Kl. 0120 blev AGPA's besætning kaldt om bord, og kl. 0150 afgik AGPA fra Marinenæsset i Godthåb og forlagde mod nødhavnen, hvor en lille båd forgæves søgte at slæbe en af de løsrevne både op mod søen. AGPA fandt hurtigt de to både, fik slæbetrossen sat fast i havaristen og påbegyndte slæbning med 2-3 knob mod Godthåb.

Fra bugseringen i den oprørte sø

Efter ca. 1 times slæbning sprængtes slæbetrossen, og den havarerede båd drev mod klipperne ved kolonihavnen. I sidste øjeblik blev slæbetrossen igen sat fast, og kursen igen sat mod Godthåb,

hvertil AGPA og havaristen ankom kl. 0430. Havaristen blev i Godthåb havn afhentet og slæbt langs kajen af VEDDERENS gummibåd, idet AGPA af politiet blev anmodet om igen at afgå for slæbeassistance til en fiskekutter, som havde gearproblemer og i løbet af et par timer ville drive på grund på en ø i Godthåbsfjorden. På vej til assistance af fiskekutteren blev AGPA kaldt af endnu en fiskekutter, som havde maskinproblemer og ønskede øjeblikkelig hjælp. Efter 30 minutter kaldte den sidste havarist op og fortalte, at de nu kunne gå med halv kraft, hvorfor AGPA fortsatte mod den første havarist. På grund af søen var det kun muligt at slæbe med en fart af ca. 2 knob. På vej mod Godthåb observeredes der signalblink fra en lille båd under Sadeløen. Kursen blev sat mod denne båd, som også ønskede slæbeassistance, idet det var blevet småt med brændstof, efter at båden havde holdt gående for vejret i et døgn. På grund af den høje sø blev det besluttet at overføre besætningsmedlemmerne fra de to både til AGPA. Overførslen blev foretaget tæt under land med gummibåd. Efter overførslen påbegyndtes slæbning igen mod Godthåb med $1\frac{1}{2}$ -2 knobs fart.

Umiddelbart efter ankomst til Godthåb blev AGPA igen af politiet anmodet om at gå til assistance for endnu en fiskekutter, som trods maskinproblemer havde forladt nødhavnen for at sejle til Godthåb. Ca. 10 minutter fra nødhavnen stoppede motoren, og det lykkedes ikke at starte igen.

AGPA nåede fem til havaristen i løbet af 30 minutter, fik slæbetrosse om bord og slæbte også denne havarist til Godthåb.

Kl. 1900 efter godt 17 timers assistance kunne AGPAs besætning gå til køjs efter at have gjort dagens arbejde op: 13 mennesker, en hund og 4 både reddet.

(AGPA)

INGOLFs besøg på Carey-øerne

Den 12. august afgik INGOLF fra Jacobshavn med destination Carey-Ø-gruppen.

Opgaven var at skifte det danske flag på Isbjørne Ø, der er en af de større øer i gruppen, og eventuelt reparere varden, hvorpå flagmasten er placeret.

På turen nordover anløb INGOLF den 13. august Upernavik, hvor der blev agterfortøjet, idet der her ikke er mulighed for at gå til kaj med et inspektionsskib.

Efter Upernavik fortsatte INGOLF mod Kraulshavn, et lille udsted beliggende 90 sømil nord for Upernavik.

I Kraulshavn ankredes op kl. 1900 den 14. august. Næste dag var der offentligt besøg om bord, hvor stort set alle udstedets 140 beboere nåede at se skibet. Beboerne i Kraulshavn var meget gæstfrie, og adskillige fra besætningen blev inviteret på mattak (rå hvalhud) og kaffemik.

Om eftermiddagen den 15. lettede INGOLF og sejlede videre nordpå mod udstedet Savigsivik. Fra Kraulshavn og vestover udførte INGOLF opmåling under forlægning, da det indenskørs farvand her er sparsomt opmålt.

Næste dags morgen ankom INGOLF til Savigsivik, der er endnu mindre en Kraulshavn, og ankrede op. I Savigsivik benyttedes

stadig i stort omfang kajakker til fangst, til forskel fra Sydgrønland, hvor næsten al fangst foregår fra motorbåd og planende joller.

I udstedet findes ingen læge, men blot en sygeplejerske, og der er langt til Thule, hvor den nærmeste læge findes. Der var enkelte syge beboere, så skibets læge fik lidt ekstra arbejde.

Efter Savigsivik afgik INGOLF mod Carey-øerne, og også ved denne lejlighed udførte skibet opmåling under forlægning af det indenskærs farvand.

INGOLF ankom i tæt tåge til Carey-øerne den 17. august, og ankrede kl. 1000 i Isbjørne Havn, lige ud for en meget gammel eskimoboplads på Isbjørne Ø.

Kort efter ankomsten klarede det op, og skibets næstkommanderende gik i land som leder af et hold, hvis opgave var at efterse og eventuelt reparere flagmast og varde.

Da første hold var nået i land, blev der fra skibet observeret nogle skure og en gittermast på en anden af øerne, ved navn Nordvest Ø.

Dette kom som noget af en overraskelse, da man om bord ikke havde kendskab til danske aktiviteter på øerne. INGOLF afsendte derfor endnu et hold for at undersøge sagen, idet man om bord mente, der kunne være tale om en canadisk eller anden fremmed bebyggelse.

Ved ankomst til området blev holdet dog beroliget ved at se det danske flag vaje fra gittermasten. En nærmere undersøgelse af stedet viste, at der var tale om en stats-ejet automatisk meteorologistation, der var blevet oprettet allerede i 1975.

Efter at de indledende forbedringer var afsluttet, blev nationsflaget kl. 1430 skiftet af skibschefen. Flagskifte-kommandoen bestod i øvrigt af skibets våbenofficer, reservelæge, banjermesteren, to flaggaster og en fotograf. Flagskiftet foregik under afgivelse af honnør-signal med bådsmandspibe, samtidig

Flagskiftet

med at INGOLF afgav salut på tre skud.

Chefen fornyede nødprovianten med en flaske cognac og et rugbrød, og lægen supplerede nødmedicinbeholdningen. I varden blev der ligeledes nedlagt et forseglet 40 mm salutpatronhylster, indeholdende dokumentationsskrivelse og besætningsliste, og en messingplade med indgravering blev opsat på flagmasten.

Efter flagskiftet blev der givet spadseretilladelse, således at hele besætningen fik mulighed for at betræde kongerigets vestligste besiddelser.

Kl. 1900 lettede INGOLF, hvorefter der i strålende solskin forlagdes mod Thule (Dundas), hvor Knud Rasmussen i sin tid boede.

Efter ankomst til North Star Bugt (Thule Air Base) den 18. august lettede skibets helikopter og landede som den første LYNX på Thule Air Base.

Efter Dundas fortsatte INGOLF den 20. august nordpå for besejling af Smith Sund og Kennedy Kanalen, hvorefter INGOLF anløb Grønlands nordligste udsted Siorapaluk, og Det ny Thule, også kaldet Qanaq, som netop i år, den 24. august, fejrer 30 års jubilæum.

SNEVEJR I SIORAPALUK SET PRA "INGOLF"

22/8/1983 Ingvald Hansen

Overalt, hvor INGOLF er kommet frem, har der været god og gensidig kontakt mellem Grønlands befolkning og besætningen, som har haft en oplevelse for livet.

(INGO)

Møde i søværnets ad hoc udvalg vedrørende information og samarbejdsstruktur

Søværnets ad hoc udvalg vedrørende information og samarbejdsstruktur har afholdt det 4. ordinære møde den 31. august.

Fra gennemgang af udvalgets erindringsliste blev det under punktet "arbejdstid til søs" nævnt, at Forsvarskommandoens (FKO) orienteringsrunde om emnet er afsluttet betids og tilfredsstillende. FKO har udsendt en bestemmelse for "arbejdstidsplanlægningen for personel med tjeneste til søs", og næste udspil, inden forsøget starter 1. januar 1984, vil komme fra Søværnets operative Kommando (SOK). SOK vil senest i løbet af december udsende supplerende administrative bestemmelser til FKO bestemmelsen.

Inspektøren for Søværnet (IFS) kom under sin orientering ind på et til hele søværnet udsendt signal om fremtidig anvendelse af månedsrapporter, som modtages i Marinestaben fra samtlige søværnets tjenestesteder. IFS har til hensigt at anvende månedsrapporterne til en opfølgende indsats på områder, hvor der rapporteres om uacceptable fejl og mangler inden for områderne uddannelse, beredskab, personel, materiel og faciliteter samt anden aktivitet.

Af SOK repræsentants orientering fremgik det, at man ved SOK, hvor søværnets brændstofforbrug følges meget nøje, har konstateret, at forbruget er over det forventede, med det til følge, at øvelsesaktiviteterne for den resterende del af 1983 vil blive indskrænket.

Næste møde afholdes onsdag den 16. november.

(MST)

Ministrygeren EGERNSUND adopteret i Lemvig

Den 12. august blev ministrygeren EGERNSUND adopteret af Lemvig kommune. Adoptionen var oprindeligt planlagt i 1982, men måtte dengang aflyses på grund af maskinhavari.

Besøget i Lemvig indledtes med, at EGERNSUND efter et længere togt i danske og vesttyske farvande ankom til Thyborøn torsdag den 11. august om eftermiddagen. Fredag morgen mødte om bord 7 repræsentanter fra Lemvig, heriblandt lederen af lokalradio Midtjylland samt 1 journalist og 1 fotograf fra Lemvig Folkeblad, og her blev de indledende studier af "barnet" gjort. Kl. 1000 an-

kom EGERNSUND til Lemvig og blev modtaget af borgmesteren og repræsentanter fra byrådet, Marineforeningen, Marinehjemmeværnet og Turistforeningen. Borgmesteren bød velkommen, og chefen kvitterede ved at give en kort orientering om skibet.

EGERNSUND med flag over toppene i Lemvig

Herefter afvikledes programmet over al forventning. Kl. 1200 var der frokost om bord for Marinehjemmeværnet og Marineforeningen, og om aftenen var der reception om bord for repræsentanter fra Lemvig kommune og de mange foreninger, der hver på sin måde var involveret i adoptionsbesøget. Receptionen blev holdt på dækket, hvor der var skabt læ ved besætningens opfindsomhed. Vejret var lidt blæsende, så rundvisninger om læ var i høj kurs, og da den officielle del af receptionen var forbi, trak mange af deltagerne om læ i skibet, og man havde endnu et par hyggelige timer. Fredag aften var der endvidere arrangeret kapsejlds.

5 af skibets besætningsmedlemmer dystede mod 5 medlemmer af Lemvig Sejlklub i optimistjoller, på en bane udlagt af sejlklubben. Den hårde vind på banen gjorde, at de normale regler for kapsejlds måtte modificeres, og de første 3 pladser gik til EGERNSUNDS deltagere, der drev først over mållinien enten på ret køl eller svømmende. EGERNSUNDS hold kvitterede for kampen ved at vise skibet frem såvel samme aften som lørdag formiddag.

Selve adoptionen fandt sted om lørdagen. Kl. 1048 marcherede besætningen fra skibet til rådhuset, hvor Lemvig amatørorkester musicerede. Adoptionshandlingen blev foretaget i byrådsalen, hvor borgmesteren, Jens K. Skovmose, indledte med at fortælle om byen og dens udvikling. Efter udveksling af gaver blev der serveret sherry og kransekage.

Fra gaveoverrækkelsen i byrådssalen

Efter adoptionshandlingen var Lemvig kommune vært ved en frokost på Industrihotellet. Om aftenen var Marineforeningen vært ved en middag i dens nyindrettede lokaler på Rådhuskroen. Middagen foregik i en behagelig atmosfære med sang og mange taler såvel fra Lemvigernes side som fra besætningsmedlemmernes. Senere på aftenen satte de mørkeblå uniformer deres festlige præg på livet i byen.

Søndagen stod også i festlighedernes tegn. Fugleskydning havde i et par år ligget stille, men man havde med EGERNSUNDS besøg fundet en anledning til at genoptage den. Det blev ikke til mange præmier til skibet, men den fineste gik dog til en værnepligtig fra EGERNSUND, idet han ved at skyde for en Lemviger gjorde denne til Fuglekonge og selv blev Skyttekonge.

Medens den ene halvdel af besætningen kæmpede på skydebanen, havde den anden travlt med at vise skibet frem for 25 medlemmer fra den privatetablerede handicapklub "Solsikkerne". Trods bevægelseshandicap fik alle en rundtur i skibet, og derefter blev der serveret cacao og pølser i cafeteriet. Endvidere var der frokost om bord for borgmesteren og få andre særligt indbudte.

I de 3 dage, besøget varede, var mere end 1400 Lemvigere om bord for at studere deres "adoptivbarn". Havnemesteren påstod, at det flagsmykkede skib gjorde havnen større, og alle udtrykte håb om snart gensyn. Det var med vemod i sindet, at besætningen forlod Lemvig, medens ca. 200 skolebørn med dannebrogflag vinkede farvel på kajen.

Svendeprøve juli 1983

Torsdag den 21. juli og fredag den 29. juli kunne den fungerende chef for Søværnets Konstabelskole overrække henholdsvis 10 overkonstabler af uddannelsesretningen TE (elektronikmekaniker) og 25 overkonstabler af uddannelsesretningerne AR (elektromekaniker) og MS (skruestikarbejdere) deres uddannelsesbeviser (svendebreve).

De 25 dimittender, der 29. juli fik overrakt deres uddannelsesbeviser, fotograferet sammen med fagskolens lærere (SVN FOT)

Holdene opnåede følgende resultater: 6 særdeles veludført, 27 veludført og 2 bestået.

6 af de nye svende forlader søværnet, medens de resterende fortsætter tjenesten inden for deres specialer.

(SKS/FAS)

Forsvarets Forvaltningsinspektør-embede er fyldt 15 år

1. august 1978 etableredes Forsvarets Forvaltningsinspektør (FFI) som et værnsfælles, udøvende kontrolorgan på områderne økonomiforvaltning, kommandantskabsforvaltning og cafeteria- og kostforplejningsvirksomhed (herunder også kantiner og messer).

FFI er en selvstændig myndighed under Forsvarskommandoen og geografisk placeret i Kastellet. Forvaltningsinspektøren er samtidig chef for Forsvarets Forvaltningsskole.

Demandingen var for fem år siden - foruden Forvaltningsinspektøren - kun 2 mand, hvilket naturligvis begrænsede omfanget af inspektionerne væsentligt. Inspektionerne ved hærens myndigheder blev og bliver stadig på FFI vegne varetaget af landsdelskommandoerne, medens FFI påbegyndte inspektionen af flyvevåbnets myndigheder. På nuværende tidspunkt er samtlige flyvevåbnets og værnssfælles myndigheder inspiceret mindst én gang. I takt med tilgang af yderligere personel påbegyndtes inspektionen af søværnets myndigheder, hvoraf næsten alle landtjenestesteder er inspiceret, medens inspektionen af skibene først er kommet igang i indeværende år, idet der dog var en prøveinspektion af minelæggeren FALSTER i 1981. Indtil nu er 9 skibe, repræsenterende forskellige skibstyper og anvendelse, inspiceret.

Ved inspektionerne forsøger FFI at afdække alle forhold vedrørende forvaltningens tilstand og vilkår i de enkelte enheder, med henblik på at gøre denne så god, effektiv og sikker som mulig. Bl.a. kontrolleres overholdelse/kendskab til gældende bestemmelser og disses brugbarhed, uddannelsesniveauer, personel-, lokale- og inventarforhold, regnskaber og ressourceforbrug, herunder omfanget af variable ydelser samt eventuelle rationaliseringsmuligheder.

Det indgår i planlægningen, at alle myndigheder skal inspiceres mindst hvert andet år - et mål, der hidindtil ikke har kunnet overholdes på grund af underbemanding. Bemandingen består i dag af 6 mand, repræsenterende alle 3 værn, men endnu mangler et par mand, før normen er opfyldt, og inspektionerne kan gennemføres i fuldt omfang.

Inspektionerne resulterer i en rapport, der tilgår den inspicerede myndighed, Rigsrevisionen samt overordnede myndigheder, der har ansvaret for de inspicerede områder. Rapporterne har i de forløbne 5 år været ret omfattende, idet FFI i forbindelse med førstegangsinspektionerne har forsøgt at give en så fyldestgørende beskrivelse som muligt af forvaltningen ved de pågældende myndigheder.

Inspektionspersonellet virker samtidig som en slags konsulenter under inspektionerne. En del af de konstaterede fejl eller problemer har kunnet løses på stedet, medens en del andre har krævet behandling af kommandomyndigheder, eksempelvis personel og uddannelsesproblemer samt ændringer af gældende bestemmelser.

Fremtiden for FFI vil, udover generelle forvaltningsinspektioner, også omfatte temaundersøgelser, f.eks. omfattende energiforbrug og arbejdstidstilrettelæggelse/planlægning med henblik på at opnå den bedst mulige udnyttelse af de økonomiske og personelmæssige ressourcer, forsvaret råder over, på en måde, der også tilgodeser en rimelig, men forsvarlig forvaltning.

(FFI)

Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med Udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensens besøg på Færøerne 30. juli til 3. august var der tilrettelagt sejlads med inspektionsskibet FYLLA, som for tiden forretter fiske-riinspektions- og stationstjeneste under Færøernes Kommando.

Udenrigsministeren med følge gik om bord i FYLLA i Thors-havn og blev modtaget med faldrebs- og skansevagtshonnør samt salut. Under forlægning til Tveraa blev Udenrigsministeren orienteret om skibets opgaver, og efter en kort rundvisning blev der fløjet en demonstrationstur med helikopteren.

Udenrigsministeren og sønnen Jacob forlader helikopteren på FYLLAs helikopterdek efter demonstrationsflyvningen

Efter et besøg i land gik Udenrigsministeren med følge om bord i FYLLA i Vaag, og under forlægning tilbage til Thorshavn var Rigsombudsmanden vært ved en middag i officersmessen.

(FYLL)

Indland kort

Søværnet har 2 bugserbåde under bygning ved Assens Skibsværft til levering henholdsvis medio september og medio november. De 2 både på ca. 17 bruttotons skal afløse de udtjente bugserbåde af FREMAD-klassen, hvoraf kun een er sejlen- de ved Flådestation København. Begge bugserbåde forventes i øvrigt stationeret ved Flådestation København. Inspektøren for Søværnet har bestemt, at de navngi- ves BALDER og HERMOD.

---ooOoo---

Stabschefen ved Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 30. august inspektionsskibet BESKYTTEREN under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Inspektionen havde til formål at vurdere skibets virke på de operative og uddannelsesmæssige områder og blev afviklet med bl.a. trawlerjagt på orlogskutteren LÆSØ.

Efter ombordtagning af forsyninger m.v. ved Flådestation Frederikshavn afgik BESKYTTEREN den 6. august for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Grønland indtil 1. december.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

Den vesttyske ubåd U 12 (Type 205-klassen) aflægger rutine- besøg i Frederikshavn 22.-27. september. Chef vil være kaptajn- løjtnant U.Schamp. Samlet besætning: 4 officerer og 20 øvrige befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En hollandsk styrke, bestående af fregatterne BANCKERT (KORTENAER-klassen) og VAN GALEN (VAN SPEIJK-klassen), aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 30. september til 3. oktober.

Chef for styrken vil være kommandør H.van Foreest om bord i BANCERT. Samlet besætning vil være 30 officerer samt 65 andre befalingsmænd og 255 menige.

---ooOoo---

De franske minestrygere CAPRICORNE og CAPELLA (SIRIUS-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg 30. september til 4. oktober. Chef for CAPRICORNE vil være orlogskaptajn Rollet, og chef for CAPELLA vil være kaptajnløjtnant Ledu. Samlet besætning: 10 officerer og 72 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

Køber den britiske flåde OTOMAT-missiler. Skønt ikke tidligere at have været taget i betragtning, anses det fransk-italienske OTOMAT Mk 2 missil nu for at være en meget aktuel mulighed som det overflade-til-overflade-missil, de engelske fregatter af Type 22, COVENTRY-klassen, og Type 23, DARING-klassen, skal udrustes med.

Med en dokumenteret rækning på ca. 180 km er dette missil en meget tillokkende valgmulighed, og tidsskriftet DEFENCE mener at vide, at det italienske firma OTO MELARA har givet det engelske forsvarsministerium et samlet tilbud, der yderligere omfatter 76 mm kanoner (den type, der også anvendes i det danske søværn, red.). Denne handel kan blive endnu mere tiltrækkende for det engelske forsvarsministerium stillet over for muligheden for et eventuelt salg af SEA HARRIER-fly til det nye italienske hangarskib GIUSEPPE GARIBALDI.

Den italienske industris tilbud skal indebære, at missilet fremstilles i England under navnet OTOMAT UK. Mere end 50 % af arbejdet vil således være i engelske hænder, og fremstillingen af de mest sensitive dele til styringssystemet skal udelukkende forestås af den engelske flåde og det engelske forsvarsministerium.

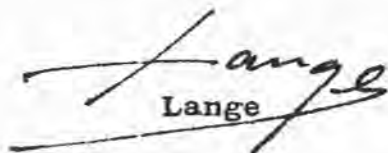
---ooOoo---

GOALKEEPER klar til produktion. Firmaet Hollandse Signaal-apparaten har produceret 2 GOALKEEPER NAVAL-kortholds-antimissil-systemer, der er under vurdering af den hollandske flåde. En produktion af 10 systemer er allerede blevet godkendt af den hollandske flåde, der forventer at afslutte prøverne til søs i løbet af 1984, skriver "INTERNATIONAL DEFENCE REVIEW".

---oo0oo---

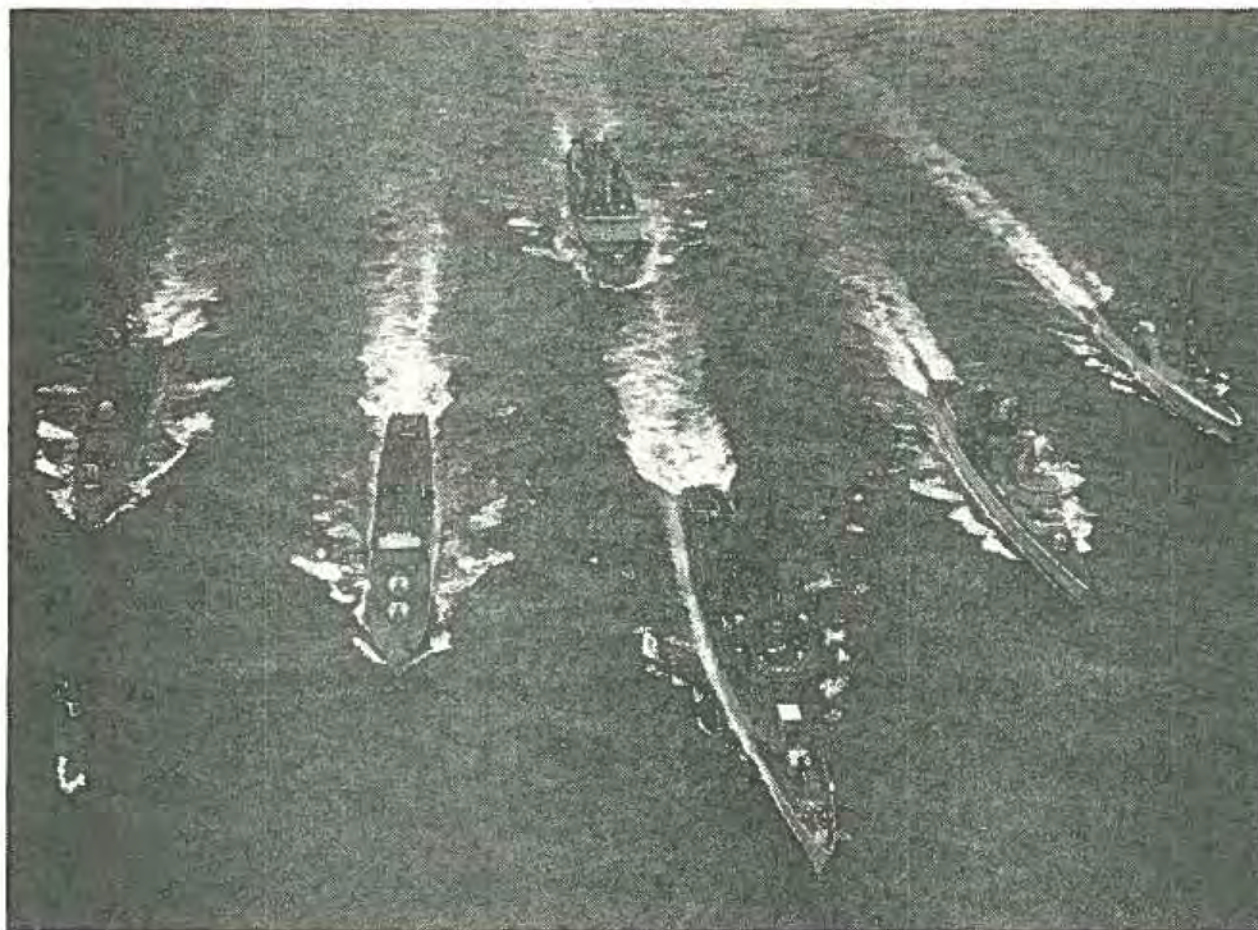
PHALANX nr. 100 operativt. PHALANX-kortholds-antimissilssystem nr. 100 i den amerikanske flåde er blevet operativt om bord i missilfregatten JOHN A. MOORE, den tiende i denne klasse, der er udrustet med et sådant system.

Sidste år blev 4 PHALANX-systemer installeret i det for nyligt genudrustede slagskib NEW JERSEY og 2 om bord i TICONDEROGA, den første af AEGIS-klassens missilkrydsere. Den amerikanske flåde har planlagt at installere systemet i 35 skibsklasser, skriver tidsskriftet "MARITIME DEFENCE".

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

STANAVFORLANT i formation syd for Kap Farvel, inden de første isbjerge dukkede op

STANAVFORLANTS besøg i Grønland

I perioden 2.-5. september aflagde NATOs stående styrke i Atlanten, "Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT)" besøg i Grønland.

Besøget, der havde været planlagt i mere end et år, blev arrangeret i forbindelse med en forlægning fra europæiske farvande til et besøg i Canada.

Tidspunktet var valgt omhyggeligt, idet skibe, der ikke er bygget til at sejle i is, kun kan besejle grønlandske farvande i en ganske kort periode i august-september.

Styrken bestod af enheder fra følgende 5 nationer:

Destroyeren USS DEWEY fra USA, der samtidig var kommandoskib, destroyeren HMS GLASGOW fra England, fregatten HNLMS PIET HEYN fra Holland, fregatten HMCS SKEENA fra Canada, fregatten FGS SCHLESWIG HOLSTEIN fra Vesttyskland og tankeren HMCS PRESERVER fra Canada.

På grund af besætningernes størrelse (i alt ca. 1500 mand) blev styrken fordelt på flere havne:

USS DEWEY og HMCS PRESERVER gik til Godthåb/Nuuk, HMS GLASGOW og FGS SCHLESWIG HOLSTEIN til Holsteinsborg, HNLMS PIET HEYN til Narssaq og HMCS SKEENA til Julianehåb.

Styrkechefen sammen med Rigsombudsmanden, T.Hede Petersen

Som chefen for STANAVFORLANT, den amerikanske kommandør Gregory F.Streeter, udtalte ved pressemødet i Godthåb: "Flådebesøget skal få Grønland til at føle sig som en del af NATO. Vi håber, det er med til at give Grønland en følelse af at være med i det forsvarsmæssige samarbejde i NATO. Samtidig er vort besøg en besked til andre lande om, at vi er parat til at forsvare Grønland i en krisesituation".

Modtagelsen i de enkelte byer var positiv, og alle steder udtrykte de lokale borgmestre glæde over besøget.

I alle enhederne var der danske søofficerer med grønlands-erfaring, der virkede som kendtmænd, lodser og forbindelsesofficerer.

Inden afsejling til grønlandske farvande var skibene blevet orienteret grundigt om Grønland og de særlige sejladsmæssige/navigatoriske forhold ved grønlandseksperter, orlogskaptajn J.P. Bonde Petersen. Skibene var blevet advaret om, at man kunne forvente at se isbjerger fra 39°W, men styrken skulle helt til syd for Kap Farvel, før det første isbjerg dukkede op på radaren. Kursen blev straks lagt om, og der blev spurgt, om man måtte skyde på et sådant isbjerg, idet styrken ikke havde haft lejlighed til at gennemføre sømålsskydninger i lang tid. Disse blev, efter at der var sagt god herfor, derpå afviklet.

Chefen for USS DEWEY, orlogskaptajn R. Lassiter, hilser på Godthåbs/Nuuk's borgmester P. Thorup Høegh. I baggrunden skimtes STANAVFORLANTS danske stabschef, orlogskaptajn Viggo Hansen

Under havneopholdet lørdag og søndag var skibene åbne for besøgende. Det samlede besøgstal var ca. 5000. Det kan nævnes, at i Holsteinsborg, Narssaq og Julianehåb var mellem 40-45 % af den lokale befolkning om bord i de respektive enheder.

Den vesttyske destroyer SCHLESWIG HOLSTEIN og den britiske destroyer HMS GLASGOW i Holsteinsborg

For besætningerne var besøget en stor oplevelse. Flere af skibene fik lejlighed til at sejle ind i fjordene og se den grønlandske natur i al sin pragt med gletschere, der fortsatte direkte op i indlandsisen.

USS DEWEY under besejling af Arsuk Fjord. I baggrunden skimtes Arsuk Gletscher

Det eneste skib, der var ved at få problemer med anløb og afsejling, var PIET HEYN i Narssaq, idet der ved ankomsten lå et stort isbjerg i ankerpositionen. PIET HEYN nåede dog til kaj, men ved afsejlingen var der en kraftig vind ind på kajen. Inspektionsskibet INGOLF assisterede imidlertid i begge tilfælde dygtigt den hollandske fregat.

Narssaqs sangkor synger for besætningen på den hollandske fregat PIET HEYN efter ankomsten

Kommandør Streeter udtalte ved afsejlingen, at besøget i Grønland havde været højdepunktet for STANAVFORLANT i den tid, han havde været chef for styrken.

(FST)

Festfyrværkeri over Randers

Raketter af alle slags og farver blomstrer op på den mørke nattehimmel, ledsaget af høje brag og drivende røgskyer. På kajen er der samlet en større menneskeskare for at overvære det fantastiske syn. Det er afslutningen på Randers Festuge og NIELS JUELS årlige besøg i adoptionsbyen.

Besøget indledtes fredag den 26. august med NIELS JUELS ankomst til Randers i strålende solskin og til musikledsagelse af Søndermarkens Blæseorkester.

Korvetten NIELS JUEL under gang (SVN FOT)

Besøget i Randers lå midt i øvelse BLIND BIRD/Tactical Fighter Weaponry 83, så forventningerne hos besætningen var høje for at stifte nye og/eller genopfriske gamle bekendtskaber samt til at slappe lidt af i pausen i øvelsesvirksomheden.

Traditionen tro var der fra skibets og fra byens side arrangeret forskellige aktiviteter både af sportsmæssig og selskabelig karakter. Af sådanne kan nævnes skibets reception fredag

aften, byens middag på Hotel Kongens Ege lørdag samt diverse arrangementer i forbindelse med Randers Festugen, hvortil der var udleveret fribilletter. En byvandring, der indgik i programmet, sluttede med optagelse af 12 af besætningen i Storkeklubben. (En forening, hvis formål er at bevare storkene i Randers).

På sportssiden var der pistolskydning, hvor NIELS JUELs pistolhold dystede mod hold fra politiet og fra Randers Kaserne. Fodboldholdet var i ilden mod et hold fra det lokale bryggeri (Thor) med efterfølgende besøg på bryggeriet for både spillere og tilskuere. Som et højdepunkt i sportsbegivenhederne var der lørdag eftermiddag i forbindelse med offentligt besøg om bord arrangeret kaproning i havnen mod Randers Roklub. Der blev konkurreret på vandcykel, firer inrigger med styrmand samt i travalje. Der blev virkelig gået til den i havnebassinet, og holdene blev godt hjulpet på vej af tilråb fra både besætning og tilskuere. Det kan nævnes, at NIELS JUEL trak sig sejrrigt ud af vandcykelkonkurrencen.

Besøget afsluttedes med kranselægning ved mindesmærket på Randers Havn for hændelserne den 29. august 1943. Kranselægningen overvåredes af tidligere besætningsmedlemmer fra Artilleriskibet NIELS JUEL fra august 1943.

Tidligere besætningsmedlemmer i Artilleriskibet NIELS JUEL - som det ses er flere endnu tjenstgørende i søværnet (SVN FOT)

NIELS JUEL afgik herefter til området sydvest for Hesselø for at mindes begivenhederne 29. august 1943 med en "Steam Past" af enheder fra Fregat-, Torpedo- og Mineskibseskadren for veteranerne i NIELS JUEL.

Ministrygeren EGERNSUNDS skoletogt 1983

Mandag den 18. juli højste ministrygeren EGERNSUND kommando på Flådestation Korsør, og 2. Skoleskibsdivision formeredes. Umiddelbart efter kommandohejsningen afsejlede skibet, og 3 dage gik herefter med indøvelse af ruller, havariøvelser samt teoretisk undervisning i ministrygning. Efter denne forskoletræning ankom skibet til Holmen.

Ministrygeren EGERNSUND (SVN FOT)

Den 25. juli mødte kadetterne om bord (heriblandt 2 amerikanske kadetter på udveksling), og samme eftermiddag afsejlede skibet. Det første stop var Nordisk Kadetstævne i Sønderborg, hvor alle om bord havde et begivenhedsrigt ophold i de 5 dage, besøget varede.

Et planlagt besøg på Bornholm måtte aflyses på grund af en mindre reparation ved Flådestation Korsør. Herefter gik turen gennem Kielerkanalen til Cuxhaven, hvor weekenden blev tilbragt. Besøget var sammenfaldende med den vesttyske flådes enheders årligt tilbagevendende besøg i alle vesttyske havnebyer. Til Cuxhaven kom den nye fregat NIEDERSACHSEN af Type 122-klassen, der var på afsluttende prøvesejladser forud for kommandohejsning

1. oktober. Besøget var meget vellykket, gamle bekendtskaber blev genopfrisket og nye stiftet besætningerne imellem.

Togtet gik derpå videre med en afstikker ned i Kanalen, anløb af Helgoland og op langs den jyske vestkyst til Thyborøn. I Thyborøn blev såvel skib som besætning gjort klar til adoptionsbesøg i Lemvig (omtalt i Søværns-Orientering 16/83). Efter besøget besejledes Limfjorden i 2 døgn - en lærerig sejlads for både kadetterne og den faste besætning. Hvidhvalen Valborg ville dog ikke fotograferes. Torsdag den 18. august ankom EGERNSUND til Holmen til en fortjent forlænget weekend.

Efter omskiftning af kadetter mandag den 22. august gik det løs igen - dog i syddanske farvande. Efter et kort besøg i Marstal mødtes hele Skoledelingen nord for Ærø. Her øvede man sømandskab, formationssejlads og kommunikation i forbindelse med chefen for Søværnets Officersskoles inspektion af Skoledelingen.

Holmen blev anløbet i weekenden 27.-28. august, og efter endnu en uges sejlads i de danske farvande, sluttede EGERNSUND togtet med anløb af Flådestation Korsør, hvor kommandoen blev strøget den 2. september.

Under togtet blev der sejlet 2877 sømil og anløbet 13 forskellige havne, og togtet har udover det uddannelsesmæssige også budt på mindeværdige oplevelser for kadetter og besætning.

(EGRN)

Nyt fra VÆDDEREN

Et inspektionsskibs opgaver i forbindelse med et sommertogt til Grønland er mangfoldige. Under en fiskeriinspektionsperiode i Danmarksstrædet medvirkede VÆDDEREN således til, at 16 grønlandske fangere, der i 14 måneder havde opholdt sig i Tingmiarmiut-området, blev afhentet rettidigt af Kongelige grønlandske Handel (KGH) samtidigt med, at KGH fik en mindre kutter op til Angmagssalik for, inden for den korte periode området er be-sejleligt, at kunne bringe de nødvendige forsyninger ud til byggerne. Baggrunden var følgende.

Lørdag den 30. juli - medens VÆDDEREN lå i Angmagssalik - blev det meddelt, at den lille KGH-kutter BLÅSIDEN med 5 mand om bord lå ca. 60 sømil NNØ for Kap Farvel med skruehavari i svær storis. KGH kystfragtskib PAJUTTAAT var i nærheden af havaristen og indledte en bugsering af BLÅSIDEN ud af isen. Da PAJUT-

TAAT imidlertid ikke har særlig stor maskinkraft og derfor, såfremt den havde BLÅSIDEN på slæb, ikke ville være i stand til i rette tid at afhente de 16 fangere i Tingmiarmiut-området, blev VÆDDEREN sendt ned mod havaristen for at overtage bugseringen.

Søndag den 31. juli lidt før frokost mødtes PAJUTTAAT og VÆDDEREN i tæt tåge lige uden for iskanten, på højde med Tingmiarmiut. VÆDDEREN overtog bugseringen af BLÅSIDEN mod Angmagssalik. Kystfragtskibet kunne derpå fortsætte de 30 sømil ind gennem storisen for at afhente de 16 fangere.

BLÅSIDEN under bugsering af VÆDDEREN

Mandag eftermiddag ankom inspektionsskibet med kutteren på slæb til det ca. 3 sømil brede isbælte, der dækkede indsejlingen til Angmagssalik. For ikke at få isflager mellem VÆDDEREN og BLÅSIDEN var det nødvendigt at hale kutteren ind til en afstand af 1-2 meter fra VÆDDERENS hæk og at bugsere den i 3 trosser, for at den ikke skulle skære ud til siderne.

Sidst på eftermiddagen var skibene igennem isen, og VÆDDEREN kunne inde i havneområdet vinke farvel til BLÅSIDEN og Angmagssalik og stå østpå igen på fiskeriinspektion i Danmarksstrædet.

(VDRN)

Minelæggeren SJÆLLANDs besøg i adoptionsbyen Korsør

I weekenden 19.-21. august aflagde SJÆLLAND besøg i sin adoptionsby Korsør.

Straks efter ankomsten indledtes det officielle program, hvor chefen aflagde visit hos chefen for flådestationen og hos byens borgmester. Senere deltog disse sammen med andre særligt indbudte i chefens frokost om bord.

Om eftermiddagen var der arrangeret fodboldkamp mod Flådestation Korsør (2-2) samtidig med, at der om bord var rundvisning for skolebørn. Om aftenen var chefen og ni befalingsmænd og menige inviteret til middag på restaurant Sølyst, hvor Korsørs borgmester var vært.

Lørdag formiddag afgik skibet fra Korsør for at afholde forældresejlads, men også mange gæster fra byen benyttede chancen til at opleve en dag til søs. 224 besøgende var kommet om bord. Minelæggeren forlagde ned mod farvandet nord for Langeland, hvor en minesprængning blev demonstreret. En 7-årig dreng fik lov til at udløse sprængningen. Derudover blev der demonstreret og fremvist en redningsflådes oppustning og indretning, skydning med forreste 76 mm pjece og demonstration af brandslukningsmateriel

SJÆLLAND fotograferet fra DRAKEN-flyet under forældredagen

på agterdækket. Men dagens absolutte topscorer var dog en af flyvevåbnets piloter, der i forbindelse med en rutineflyvning gav en imponerende og professionel opvisning i sit DRAKEN-fly.

I frokostpausen serveredes frikadeller og kold kartoffelsalat i messer, cafeteria og på minedæk, hvor der i alt blev sat 1400 frikadeller og 200 kg kartofler til livs.

Lørdag aften afholdt byen bal i Storebæltshallen for mine-læggerens besætning. 2 orkestre stod for underholdningen.

Dagen efter var der tovtræknings-, linekast- og splejsningskonkurrence på kajen mellem Marineforeningen, Flådestation Korsør og SJÆLLAND, hvor sidstnævnte vandt tovtrækningen i vanlig elegance; blev nr. 2 i splejsning og kom på 4 point med Marineforeningen i linekast og således sammenlagt blev nr. 2 efter Marineforeningen.

Om eftermiddagen fra kl. 14-16 var der traditionen tro offentligt besøg på skibet. 737 gæster havde trods det smukke strandvejr fundet vej ned om bord.

Søndag aften kl. 2200 blev der i overensstemmelse med god orlogsskik blæst tapto. Kl. 1000 mandag morgen afgik SJÆLLAND fra Korsør efter en båd fra flådestationens og skibets velfærdstjenestes side vel tilrettelagt weekend.

(SJND)

Torpedobåden BILLE besøger sin adoptionsby

Torpedobåden BILLE aflagde i dagene 18.-22. august besøg i adoptionsbyen Vejle. BILLE anduede Vejle-fjord i strålende solskin den 18. om aftenen og blev modtaget på havnen af borgmesteren, turistchefen og havnemesteren.

Dagen efter blev hele besætningen budt velkommen af borgmesteren ved en frokost på rådhuset. Om eftermiddagen assisterede Søværnets Flyvetjeneste ved en redningsmiddeldemonstration i havnen. Om aftenen var torpedobåden vært ved en reception om bord, der i det gode vejr kunne afholdes på fordækket.

Lørdag besøgte besætningen politigården, hvor der for første - og eneste - gang var lejlighed til at se detentionen indefra. Senere samme dag var officersmessen og sergentmessen værter ved en frokost om bord. Takket være den initiativrige sejlklub Neptun var der lørdag eftermiddag arrangeret en kapsejlad mellem hold fra Vejle kommune, fra havneudvalget, fra sejlklubben samt tre hold fra BILLE. Starten gik fra BILLE, hvilket gav de mange interesserede Vejleborgere, der på trods af varmen aflagde besøg om bord, endnu mere at se på.

Torpedobåden BILLE under gang med høj fart
(SVN FOT)

Søndag formiddag spillede et muntert påklædt hold fra BILLE fodbold mod et mindst ligeså muntert indstillet hold fra "Vejle-kammeraterne".

Søndag eftermiddag marcherede Søværnets Tamburkorps gennem byen, hvorefter de gav opvisning på kajen foran BILLE for de besøgende.

Det var et tilfreds adoptivbarn, der mandag forlod sine adoptivforældre for at indgå i øvelse Tactical Fighter Weaponry 83.
(BILLE)

INGOLF på adoptionsbesøg i Jakobshavn

Efter en vellykket tur nordpå, med flagskifte på Carey-øerne og Thulebesøg, kunne INGOLF fredag den 26. august stå ind i Jakobshavn for at indlede et tre dages langt besøg i skibets adoptionsby.

Efter at have taget borgmesteren om bord tillige med et antal unge handicappede og nogle af byens ældre borgere, i alt ca. 40 personer, satte INGOLF kurs mod Claushavn, tæt forbi Jakobshavn isbræ.

FLYVNING MED INGOLF'S HELIKOPTER OVER JAKOBSHAUVNISBRÆ

Kaj Walther

Skitse af Kaj Walther, tegnet under hans ophold på INGOLF sommeren 1983

Turen foregik i strålende solskin, og i Claushavn fik gæsterne, udover en let frokost, demonstreret en patientoverførsel ved hjælp af gummibåd. Herefter gik turen atter "hjemad" mod Jakobshavn, og denne gang blev INGOLF budt velkommen af byens salutbatteri.

Lørdagens første arrangement var et børneselskab, hvor ca. 150 børn fra byen var inviteret til cacao og pølser, en menu, der tilsyneladende bekom de unge mennesker overordentligt vel.

Byens frokost foregik på Hotel Hvide Falk, hvor 55 besætningsmedlemmer blev beværtet særdeles vel. Om eftermiddagen havde den lokale boldklub arrangeret en fodboldturnering, der i øvrigt endte med en flot andenplads til INGOLF.

Om aftenen blev der for anden gang stiftet bekendtskab med hotellets gastronomiske formåen, idet 25 besætningsmedlemmer var inviteret på grønlandsk middag med efterfølgende dans.

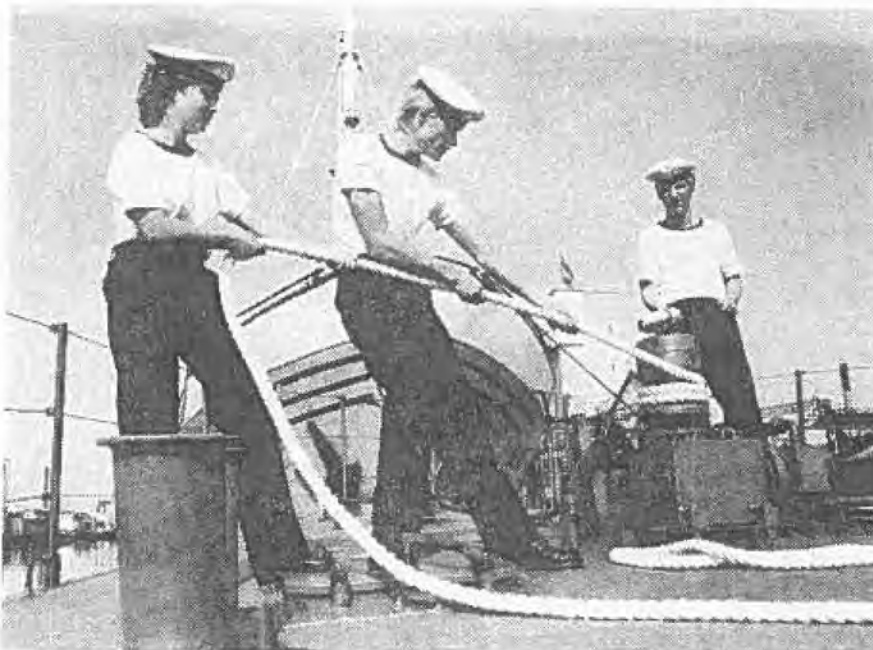
Om søndagen var der "åbent hus" på INGOLF, og der blev på et tidspunkt talt 450 personer og en enkelt hund om bord. Interessen var ligeledes stor, da helikopteren gav en opvisning, hvor man, udover LYNX'ens rent flyvetekniske egenskaber, fik demonstreret "hoist" af patient fra gummibåd.

Sidst på eftermiddagen stod INGOLF, under salutudveksling, atter til søs efter at have tilbragt tre dejlige dage i Jakobs-havn, hvor det gode venskab påny var blevet understreget.

(INGO)

Glimt fra søværnets hverdag

Siden august måned deltager også Torpedobådskadren i forsøgsordningen med kvindeligt personel til sejlene tjeneste.

Til venstre en kvindelig konstabelev sammen med to mandlige besætningsmedlemmer under fortøjning af torpedobåden BILLE (Foto: A.Simonsen)

Her en kvindelig konstabelev som rorgænger, ligeledes i torpedobåden BILLE (Foto: A.Simonsen)

(BILLE)

FALSTER på besøg hos vennerne i Nakskov

Fredag den 19. august stod minelæggeren FALSTER i strålende solskin ind i Nakskov Fjord, for med en salut på tre skud at forkynde sin ankomst til adoptivbyen Nakskov. Straks efter at faldrebet var sat, modtog chefen borgmesteren om bord, og ved det efterfølgende pressemøde afsløredes det, at netop i år er det 20 år siden, at FALSTER afleveredes til søværnet fra Nakskov Skibsværft. FALSTERs besøg faldt sammen med en anden jubilars besøg, nemlig Statsskoleskibet DANMARK, som blev bygget i Nakskov for 50 år siden. Samme weekend var der byfest i Nakskov, og FALSTERs og DANMARKs flagning med flag over toppene samt illumination om aftenen var med til at kaste yderligere glans over denne.

Minelæggeren FALSTER (SVN FOT)

Besøget indledtes i øvrigt med, at chefen for FALSTER var vært ved en frokost om bord. Om eftermiddagen spillede FALSTERs piger håndbold mod et hold fra Nakskov kommune og vandt 11-8, mens drengene var oppe imod svære odds i fodbold mod et stærkt hold fra Nakskov Børne- og Ungdomscenter; resultat 1-4. Kl. 1900 havde chefen indbudt til en sammenkomst på minedækket. Heri deltog en række af byens borgere samt kaptajn Benthzen og officerer fra DANMARK.

Lørdag var der arrangeret bustur til Knuthenborg dyrepark for FALSTERS og DANMARKS besætninger, og om formiddagen var der børnebesøg om bord fra Nakskov Børne- og Ungdomscenter med rundvisning, filmforevisning samt - ikke mindst - is og sodavand. Ved middagstid var Nakskov kommune vært ved en reception på rådhuset med efterfølgende frokost. Repræsentanterne fra FALSTER ankom standsmæssigt til rådhuset, idet Søværnets Tamburkorps på samme tidspunkt passerede dette under dets march gennem byen. Tamburkorpset havde som sædvanlig succes senere samme dag under det offentlige besøg om bord med tattoo på kajen ved FALSTER.

Søndag var der påny bustur, denne gang til Ålholm bilmuseum. Kl. 1230 var repræsentanter fra hjemmeværn, civilforsvar og marineforening indbudt til "Beer-Call" om bord, og om eftermiddagen var der igen offentligt besøg om bord med ca. 1300 gæster. Søndag aften var Nakskov kommune vært ved en middag i Børne- og Ungdomscentret.

Mandag den 22. var det hele slut og hverdag igen både for FALSTERS besætning og Nakskovitterne. Kl. 1000 afsejlede FALSTER efter en weekend med højt solskin og mange oplevelser for at deltage i øvelse BLIND BIRD/Tactical Fighter Weaponry 83.

(FALS)

Inspektionsskibet FYLLAs rutinebesøg i Dublin

I perioden 2.-5. september aflagde inspektionsskibet FYLLA et rutinebesøg i Dublin. Besøget, der fandt sted midt under FYLLAs togt under Færøernes Kommando, blev tilrettelagt i et samarbejde mellem inspektionsskibet, forsvarsattachéen i London og Den kongelige danske Ambassade i Dublin.

Efter ankomst til Dublin aflagde chefen visit i den danske ambassade, hvor Ambassadør G.F.K.Harhoff tog imod. Ambassadøren er godt kendt med maritime forhold fra sin tid som værnepligtig i orlogskutteren MAAGEN i tiden umiddelbart efter 2. verdenskrig, fra tidligere flådebesøg i Dublin og som ivrig sejlsportsmand. Chefen aflagde endvidere visit hos Brigadier General G.O'Sullivan, chef for Eastern Command og endelig hos Flag Officer Commanding Naval Service, Commodore L.S.Moloney, som var vært ved en frokost for en del af skibets officerer.

På ankomstdagen kvitterede FYLLA for den irske gæstfrihed ved en reception for ca. 40 indbudte gæster.

Under opholdet var der arrangeret to busture gennem det irske landskab til naturskønne og historiske områder ved Glendalough.

Inspektionsskibets fodboldhold havde udfordret et hold fra Sømandsklubben i Dublin, som blev besejret med 2-1.

Den irske offentlighed viste stor interesse for inspektionsskibets besøg, idet ca. 300 aflagde besøg om bord i de perioder, hvor skibet var åbent for besøgende. Skibets anløb var desuden omtalt i den lokale presse.

En meget hjertelig atmosfære og en enestående irsk gæstfrihed gjorde FYLLAs besøg i Dublin til en minderig begivenhed for alle om bord.

(FYLL)

INGOLF afholder gudstjeneste på gammel nordbobygd

En pragtfuld sensommerdag, lørdag den 3. september, ankrede inspektionsskibet INGOLF op i Qaqortoq Fjorden i Sydgrønland ud

Hvalsø kirkeruin - i baggrunden ses INGOLF

for ruinerne af den gamle nordbobygd Hvalsø, hvor bl.a. den smukke kirke, opført omkring år 1300, er bevaret i næsten fuld højde. Da INGOLF havde orlogspræst om bord, havde INGOLFs chef taget

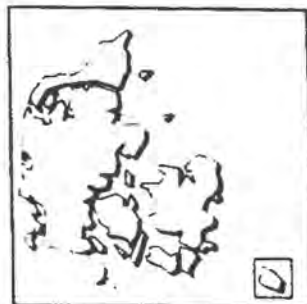
initiativ til, at der blev afholdt gudstjeneste i kirkeruinen.

Over middag blev 50 besætningsmedlemmer sejlet ind til kirken, hvor orlogspræst C. Rosenberg forrettede gudstjeneste, bistået af INGOLFs chef.

Natur, kirke, historie og fællesskab gjorde gudstjenesten til en god og uforglemmelig oplevelse.

(INGO)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet med ledsagere aflagde i perioden 13.-21. september besøg i Grønland. Udover at aflægge tjenestestedsbesøg ved Grønlands Kommando i Grønnedal havde Inspektøren for Søværnet lejlighed til at sejle med nogle af kommandoens underlagte enheder, i dette tilfælde inspektionsskibet BESKYTTEREN og inspektionsskutterne AGDLEK og AGPA.

Under opholdet i Grønnedal orienteredes Inspektøren for Søværnet om den praktiske afvikling af kommandoens opgaver, relationer til det grønlandske samfund, og aktuelle spørgsmål vedrørende organisation, faciliteter, herunder boligforhold, drøftedes.

Efter tjenestestedsbesøget havde Inspektøren for Søværnet i Godthåb hos Rigsombudsmanden og om bord i søværnets enheder lejlighed til at møde repræsentanter for Landsstyret og danske myndigheder, ligesom der fandt besøg sted hos Grønlandsfly A/S, Skiperskolen og Jern- og Metalskolen.

Hjemrejsen skete via Sønder Strømfjord, hvor Inspektøren for Søværnet på det fælles dansk/amerikanske forsvarsområde af den derværende amerikanske chef, Colonel Harvey, orienteredes om Basens organisation, opgaver og faciliteter. I forbindelse hermed aflagdes et orienteringsbesøg på Varslingsstationen DYE 2 på indlandsisen.

---oo0oo---

Vitus Bering i Bella-Centret. Vitus Bering (1681-1741) blev født i Horsens, kom tidligt ud at sejle og havnede ved skæbnens tilfældighed som 24-årig i den russiske zars tjeneste. Han blev forhyret til den russiske Østersø-flåde, deltog i flere søslag og skaffede sig et godt ry i flådestaben. Det var dog ikke for

sin indsats i Østersø-flåden, Bering indskrev sit navn i verdenshistorien, men for sine geografiske opdagelsesrejser, især Kamtjatka-ekspeditionerne, som fjernede de sidste virkeligt store hvide pletter fra verdenskortet.

På den sovjetiske nationaludstilling, som afholdes i Bella-Centret i København (21.-30. oktober), vil en hel afdeling skildre de russisk-danske relationers historie, og i den sammenhæng kommer man ikke uden om Vitus Bering. Udstillingen omfatter en model af sejlskibet SKT.PETER, jordhytten, hvor Bering tilbragte sine sidste dage, en af de originale skibskanoner, forskelligt grej, kort over hans største ekspeditioner og meget andet, meddeler pressebureauet APN.

---ooOoo---

F l å d e b e s ø g

En vesttysk styrke, bestående af minerydningsfartøjerne WOLFSBURG og WETZLAR (LINDAU-klassen), aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 30. september til 4. oktober. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant H.Kremling. Samlet besætning: 9 officerer samt 97 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En britisk styrke, bestående af inspektionsskibene LEEDS CASTLE (CASTLE-klassen), GUERNSEY, SHETLAND (ISLAND-klassen), CHRICTON, POLLINGTON og BICKINGTON (konverterede minestrygere af TON-klassen), aflægger uofficielt besøg i Esbjerg 7.-12. oktober. Chef for styrken vil være chefen for den britiske fiskeriinspektionstjeneste, kommandør P.J. Murison om bord i LEEDS CASTLE. Samlet besætning: 198 mand.

---ooOoo---

Udland kort

Ny britisk flådehelikopter. Westlandfabrikkerne præsenterede 11. september en ny og kraftigere flådehelikopter, der har fået typebetegnelsen NAVY LYNX 3.

Helikopteren, der har en egenvægt på 5445 kg, kan medføre et større udvalg af våben og søgesystemer, omfattende aktiv- og

passiv-sonarbøjer, dyppesonar, magnetisk anomali detektor, 360° radar og dertil en forøget aktionsradius. NAVY LYNX 3 kan udrustes med de nye STINGRAY MK 46 og MK 44 torpedoer og dybdebomber. SEA SKUA-missilet, der har været afprøvet i kamp, kan anvendes mod hurtiggående overfladeskibe, og til selvforsvar kan helikopteren udrustes med STINGER luft-til-luft-missiler eller en 20 mm kanon. NAVY LYNX 3 har som NAVY LYNX sammenfoldelig hale og rotorblade, hedder det bl.a. i pressemeddelelsen fra Westlandfabrikkerne.

---oo0oo---

Ny britisk bundmine udviklet. Firmaet British Aerospace Dynamics Bracknell afdeling fortsætter med at være den britiske flådes foretrukne leverandør inden for området minekrigsførelse. Den sidste af firmaet udviklede mine er SEA URCHIN-bundminen, der kræver forskellige påvirkninger for at aktiveres. Den er også forsynet med et programmerbart tælleapparat, der tæller skibspassager, indtil det valgte tal er nået. Minen er modulopbygget og kan rumme op til 3 ladninger, hver på 250 kg, skriver JANES DEFENCE REVIEW.

---oo0oo---

Krænkelser af de norske farvande. Den norske flåde har registreret 226 uautoriserede undervandskontakter inden for den norske territorialgrænse i perioden 1969-1982. Omkring halvdelen af disse blev i højere eller lavere grad identificeret som værende undervandsbåde. Områder, der i særlig grad rammes af krænkelser, er Hardangerfjord, Sognefjord, Tysfjord/Lofotfjord/Vestfjord og dele af kysten ved Finmarken, skriver "International Defence Review".

---oo0oo---

Metaller fra havbunden. Laboratorieforsøg i Leningrad har resulteret i udsmeltning af metaller fra malm, der var hentet op fra havdybder på henved 5000 meter.

Dr. Juriij Gull, som er seniormedlem af det videnskabelige råd ved instituttet, hvorunder laboratoriet sorterer, oplyser, at det er lykkedes at udsmelte flere forskellige ikke-jernholdige metaller separat.

Smeltningsforsøgene var led i et langtidsprojekt for udvikling af metoder til udvinding og oparbejdning af malme, som findes i præcist lokaliserede områder af havbunden.

Det ventes, at den fremtidige dybhavs mineteknik vil basere sig på udstrakt brug af robotter og søgående malmberigelsesanlæg, hedder det i pressemeddelelsen fra APN.

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Glimt fra helikopterdekkeet på en af øvelsesdeltagerne, det britiske amfibiekommandoskib HMS FEARLESS (Foto: Royal Navy)

Øvelse BOTANY BAY

I NATO-øvelsen BOTANY BAY, som afvikledes i september, deltog bl.a. danske og vesttyske flådestyrker samt marinedistrikter og - i en kortere periode - en engelsk/hollandsk amfibiestyrke. Øvelsens to første faser udspillede hovedsageligt i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat med henblik på at indøve støtte til de forstærkninger, som det måtte være nødvendigt at tilføre Danmark i en spændingssituation.

Chefen for flådestyrkerne i den sydlige del af NATOs Nord-region, viceadmiral H.Kampe, som besøgte HERLUF TROLLE, har konstateret, at flåderne er vel forberedte til at løse denne opgave med støtte af NATOs flystyrker i området, herunder danske og vesttyske fly, og de forstærkninger, der kommer fra allierede nationer.

Den tredie fase var koordineret med NATOs øvelse for landstyrker, AMPLE EXPRESS, som udspillede i Østersøen og bælterne som et forsvar mod et amfibieangreb mod Danmark. I denne fase spillede marinedistrikterne en væsentlig rolle i overvågningen af bevægelserne i området, og samarbejdet mellem skibe og distrikter samt flystyrker og landstyrker må betegnes som gnidningsløst; mange værdifulde erfaringer blev indhøstet både i hovedkvarterer og i de enkelte enheder.

Bortset fra kraftig blæst i de indledende faser var vejret godt, antallet af materielhavarier var meget begrænset, og der indtrådte ingen alvorligere personskader.

Foruden marinedistrikterne deltog på flådeside ca. 130 skibe, undervandsbåde og kuttere samt vesttyske flådefly. Ved afslutningen af øvelsen udtalte chefen for Søværnets operative Kommando bl.a., at søværnet må være fleksibelt og forberedt til at handle i overensstemmelse med truslen mod Danmark. Den nødvendige fælles forståelse heraf såvel som beredskabet synes at være til stede.

(SOK)

Tilgang af bugserbådene BALDER og HERMOD

Bugserbåden BALDER, den første af to bugserbåde under bygning til søværnet, blev afleveret af Assens Skibsværft A/S til Søværnets Materielkommando torsdag den 15. september og derefter videregivet til Flådestation København. BALDER skal erstatte bugserfartøjet FREMAD III, som det ikke findes lønsomt at holde i drift længere end til årets udgang.

Bygningen af bugserbåd nr. 2, der navngives HERMOD, forventes afsluttet således, at aflevering til Søværnets Materielkommando kan finde sted 15. november. HERMOD placeres indtil videre også ved Flådestation København, således at flådestationen kommer til at råde over 2 bugserbåde.

BALDER, der er et helsvejset stålskib på ca. 15 bruttotons, har en længde - bredde - dybgang på 12 x 4 x 2 meter og er forsy-

net med en hovedmotor, der yder 300 HK ved 1500 O/M, samt særskilt dieselgenerator med driftsspændinger på 220 volt vekselstrøm og 24 volt jævnstrøm.

Bugserbåden BALDER under forhaling af fregatten PEDER SKRAM i Flådens Leje (SVN FOT)

Med henblik på at indgå i flådestationens brandberedskab er BALDER desuden forsynet med en vand-/skumkanon, der kan fødes enten fra brand- og lensepumpe trukket af hovedmotoren eller af dieselgeneratoren.

Når bugserbåd nr. 2, HERMOD, tilgår, vil Flådestation København selv være i stand til at udføre alle de normalt forekommende slæbeopgaver ved flådestationen og Orlogsværftet, hvorved en udgift på ca. 350.000 kr. pr. år til bugserassistance udefra påregnes sparet.

Søværnet planlægger yderligere bygning af to bugserbåde i årene 1986/87. Disse skal placeres ved henholdsvis Flådestation Korsør og Flådestation Frederikshavn.

(SMK)

Materieltilgang og værkstedsetablering ved Søværnets Motorkøretøjstjeneste

Ved Søværnets Motorkøretøjstjeneste er der afsluttet nogle projekter, hvis formål har været at forbedre assistancen til brugere/tjenestesteder og for et enkelt tjenestesteds vedkommende at erstatte ældre materiel med materiel, der udover dets formålsanvendelse endvidere er opbygget under hensyn til de der herskende geografiske og klimatiske forhold.

Mobilt kranmateriel.

Krav og behov for mobilt materiel til tunge løft har i de senere år ikke kunnet tilgodeses i tilfredsstillende grad med søværnets eget materiel. Årsagen har dels været materiellets alder og nedslidning, dels tilgang af nyt skibsmateriel til Flåden med større krav til løftekapacitet og kranmanøvrering.

I erkendelse af disse forhold har interesseparterne (Søværnets Materielkommando/Søværnets operative Kommando/Søværnets Motorkøretøjstjeneste/bruger) behandlet erstatningsanskaffelserne som et projekt, hvor der er fastsat typekrav dækkende såvel hovedværkstedskrav til kapacitet som operative krav til mobilitet.

Den endelige behandling af typekravene blev afsluttet i foråret, og tilbudsindhentning foregik umiddelbart herefter. Alt i alt har dette resulteret i, at den samlede erstatning af mobilt kranmateriel vil være tilendebragt i indeværende finansår. Materieltilgangen omfatter:

3 stk. mobile kraner (kranvogn, 30 tons), der fordeles til de tre flådestationer, hvor de skal anvendes ved af-/tilrigning af skibe i forbindelse med hovedværkstedsarbejder, herunder arbejde i master og lignende fra påmonteret mandskabskurv, samt tungere løft af enhver art.

Kranerne, der er autoteleskopkraner af typen COLES SUPER-TRUCK 830, har følgende hoveddata:

Udlæg: Rækkevidde af hovedbom, 10-32 m, samt bomforlænger, der giver en total rækkevidde på 41 m.

Kapacitet: Max. 32 tons.

Hastighed ved fremføring på vej kan foregå med ca. 60 km/t, men størst tilladte hastighed er 45 km/t.

Her ses kranen under udtagnin-
gen af torpedorørene i PEDER
SKRAM (SVN FOT)

Den første af disse mobile kraner er leveret og tilgået Flådestation København. Umiddelbart efter modtagelsen blev den benyttet i afrigningen af PEDER SKRAM. Opgaverne, herunder nedtagning af radarantennen på forreste mast og udtagning af våbensystemer, forløb til alles tilfredshed.

1 stk. mobil kran (kranvogn, 15 tons), der vil tilgå Torpedobådenes mobile Base, som hermed får dækket behovet for løftekapacitet og manøvresikkerhed ved bl.a. arbejde med missiler.

Denne kran er ligeledes en autoteleskopkran, type COLES SUPERTRUCK 815 med følgende hoveddata:

Udlæg: Rækkevidde af hovedbom 9-21 m, samt bomforlænger, der giver en total rækkevidde på 29 m.

Kapacitet: Max. 16,5 tons.

Hastighed: Svarende til godkendelse som motorkøretøj med størst tilladte hastighed på 70 km/t.

1 stk. mobil kran, der tilgår Flådestation København for erstatning af 2 stk. kraner, der hidtil har været benyttet til mindre løfteopgaver for hovedværksteder og andre brugere på Holmens område.

Kranen er en autoteleskopkran, type COLES HUSKY 615 S med følgende hoveddata:

Udlæg: Rækkevidde af hovedbom 9-21 m, samt bomforlænger, der giver en total rækkevidde på 29 m.

Kapacitet: 15 tons.

Hastighed: Motorredskab med dispensation for større hastighed end 30 km/t.

Som nævnt er kranmateriellet af samme fabrikat (COLES). Dette medfører fordele med hensyn til komponentfællesskab samt uddannelse og betjening.

Uddannelse af personalet tilrettelægges således, at værkstedspersonel gennemgår kursus ved fabrikanten, og betjenings-

personel modtager instruktion ved leverandøren i takt med leveringen.

Det gamle mobilkranmateriel, der hermed udgår, er fortrinsvis våbenhjælpsmateriel, der har gjort god fyldest i søværnet i 23 år.

Motorkøretøjstjenestens værksted i hangar H med revisionsgrav m.m. (SVN FOT)

maskiner, personvogne m.m.) nu er blevet samordnet i denne hangar.

Motorkøretøjstjenestens værkstedssektion, der over en årrække har været opdelt i 2 geografisk adskilte værkstedsområder, er nu etableret i et fælles værkstedsområde i hangar H på Margretheholm.

Det indebærer, at de hidtidige værkstedsaktiviteter i Thorshavnsgade (reparation/genopbygning af lastvogne) og på Holmen (reparation/service på arbejdsmaskiner,

Hangaren, der er velkendt af enhver i søværnet, blev bygget i 1921 til Marinens Flyvevæsen. Senere blev den anvendt af Søartilleriet og derpå Søværnets Våbenskole, hvor der i uddannelsesøjemed har været opstillet diverse kanontyper.

Ved Østre Byggeadministrations foranstaltning er hangaren nu indrettet til et autoværksted, der er fuldt tidssvarende. Der er bl.a. etableret en bremseprøvestand i forbindelse med en revisionsgrav af en længde på 29,5 m. Denne installation, der i sin udformning svarer til, hvad der benyttes i bilsynshaller, afhjælper et mangeårigt behov for rimelige forhold ved arbejder på undervogn, herunder de årlige færdselssikkerhedsmæssige synsforretninger på motormateriellet i Københavns-området.

De afgivne værkstedsområder vil for fremtiden tjene andre formål. Værkstedet i Thorshavnsgade, der ligger i Ny Tøjhusområdet, og som har været benyttet af Motorkøretøjstjenesten, siden Hærens Materielkommando henlagde sine aktiviteter til andre områder, er således nu afgivet til EFG-formål. Området på Holmen vil blive udnyttet til brugervedligeholdelsesarbejder på transporttjenestens motorkøretøjsmateriel.

Brandslukningskøretøj. Til brug for brandtjenesten ved Grønlands Kommando i Grønnedal er der anskaffet et brandslukningskøretøj til erstatning for to brandbiler, der for 23 år siden tilgik som våbenhjælpsmateriel.

Det nye brandslukningskøretøj er opbygget på et MERCEDES chassis. Selve opbygningen baserer sig på de grundprincipper, der omfatter tilsvarende materiel ved kommunale brandvæsener og FALCK, samt udpræget hensyn til brugernes erfaringer og ønsker. Herudover har Søværnets Havariskole været medinddraget som konsulent.

Resultatet heraf er et køretøj, der med en 6 mands besætning kan iværksætte en førsteindsats og senere indgå i en samlet rednings- og slukningsindsats, primært ved bygningsbrand, sekundært ved brand i skibs- og luftfartsmateriel samt olieanlæg.

Det kan i forbindelse med de særlige tjenestestedsforhold nævnes, at:

- førerhus og mandskabskabine er særlig isoleret,
- den indbyggede vandtank (2.000 l kapacitet) er højisoleret og forsynet med EL-varmeelement, således at vandbeholdningen ved slukningstemperaturer på $\pm 20^{\circ}\text{C}$ holdes frostfrit, og ved strømsvigt kan henstå i 24 timer uden isdannelse,
- motoreffekten tillader kørsel i lokalområdet uden trækraftproblemer.

Inden køretøjet afleveres, foretages der funktionsprøver af det indbyggede brandbekæmpelsesudstyr ved Søværnets Teknikskoles foranstaltning, og tilkørsel af vognen udføres af Motor-køretøjstjenesten, således at bl.a. fejlretning kan tilgodeses inden for garantiperioden.

(MKT)

Inspektionsskibet BESKYTTEREN adopteret i Fredericia

I forbindelse med afholdelse af Fredericia Havns 175 års jubilæum blev der sat ekstra kolorit på festlighederne ved, at BESKYTTEREN den 27. august blev adopteret af Fredericia. Til stede var også torpedobåden SEHESTED.

Efter ankomsten den 26. august om eftermiddagen aflagde de to skibschefer visit hos Fredericias borgmester, garnisonskommandant og politimester. Disse aflagde genvisit i BESKYTTEREN og var samme aften inviteret til middag hos chefen for BESKYTTEREN.

Lørdag den 27. august var der "åbent hus" både formiddag og eftermiddag på de i havnen værende skibe, der bl.a. omfattede skonnerten FULTON og fartøjer fra det lokale marinehjemmeværn.

Kl. 1000 var BESKYTTERENS og SEHESTEDS besætninger opstillet på kajen i strålende solskin, og med spil fra Fredericias 6.

Der marcheres fra Vesthavnen til rådhuspladsen (Foto: P.A.Honoré)

Juli Garde i spidsen og Peder Most Garden fra Svendborg som afslutning marcherede processionen med borgmester og chefen for BESKYTTEREN i spidsen gennem byen til rådhuspladsen.

Der blev her holdt officielle adoptionstaler af borgmesteren og chefen for BESKYTTEREN samt udvekslet gaver. BESKYTTEREN modtog et stort byvåbenskjold i bronze. Herefter bød byen på en forfriskning i byrådssalen til de mange tørre ganer i det lune vejr samtidig med, at borgmesteren berettede om Fredericias historie.

Borgmester J.B.Nielsen og chefen for
BESKYTTEREN udveksler gaver (Foto: P.A.
Honoré)

BESKYTTERENS og SEHESTEDS besætninger marcherede herefter tilbage gennem byen til skibene, denne gang dog uden musikledsagelse. Kl. 1230 var byen vært ved frokostarrangementer for skibene og særligt indbudte gæster i sejl- og motorbådsklubberne.

I forbindelse med eftermiddagens "åbent hus" var der arrangeret en opvisning med BESKYTTERENS helikopter, men denne måtte imidlertid afbrydes kort efter start, idet der opstod problemer med den ene motor, der nødvendiggjorde, at helikopteren måtte flyve til Beldringe lufthavn for reparation.

BESKYTTEREN havde i dagens løb ca. 2000 besøgende, og om aftenen var skibet vært for ca. 50 indbudte gæster fra byen ved et cocktailparty i hangaren. Fra byens side var der uddelt billetter til besætningerne, omfattende gratis adgang (samt en "genstand") til 2 restauranter, hvilket også var tilfældet om søndagen.

Søndag var der arrangeret bustur til Legoland samt frokost med deltagelse fra begge enhederne.

Inden afgang mandag morgen kom borgmesteren om bord for at sige farvel, og fik samtidig overrakt et stort farvebillede af "barnet" til minde om det begivenhedsrige adoptionsophold.

(BSKN)

Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med inspektionsskibes og inspektionskutteres udøvelse af fiskerikontrol er det bl.a. nødvendigt, at inspektionsholdet foretager måling af maskestørrelser.

Her demonstreres, om bord i inspektionskutteren AGPA i grønlandsk farvand, måling af maskestørrelse på et konfiskeret net for politiassessor H.H. Borg, Godthåb, og Inspektøren for Søværnet.

(MST)

Bevogtningsfartøjet DAPHNE adopteret af Allinge-Gudhjem kommune

Efter at have deltaget i øvelse BOTANY BAY ankom DAPHNE til Allinge på Bornholm fredag den 23. september kl. 1700. Om aftenen blev der afholdt reception om bord for indbudte gæster, som repræsenterede de forskellige myndigheder i Allinge-Gudhjem kommune, samt Allinge-Sandvig Sømands- og Gymnastikforening.

Bevogtningsfartøjet DAPHNE under gang
(SVN FOT)

Lørdag formiddag var ca. 30 mennesker mødt op på administrationsbygningen i Tejn i anledning af adoptionen. Borgmesteren bød velkommen og oplyste i sin tale bl.a., at bestræbelserne for at kommunen kunne adoptere et af søværnets skibe allerede var startet i 1981, men de var først blevet ført ud i livet, da Allinge-Sandvig Sømands- og Gymnastikforening "skubbede på" i forbindelse med årets sommerfest. Borgmesteren fandt, at Allinge-Gudhjem kommune med sin 30 km lange kyst og fire havne, der kan anløbes af større fartøjer, var velegnet som adoptionskommune.

"Vi lever ved havet", sagde han, "vi har respekt for havet, og vi har respekt for de mennesker, der arbejder på havet, inklusive dem, der virker inden for søværnet. Det er ikke helt tilfældigt, at der i kommunens skjold er et anker og bølger".

Borgmesteren overrakte derefter en gave til skibet med ordene: "Det er jo sparetider for os alle. I mærker det vel også. I får hverken krudt eller kugler af os, men i stedet vil vi forære jer en kanon".

Chefen for DAPHNE takkede på skibets og besætningens vegne og overrakte bl.a. skibets våbenskjold.

Kanonen, som DAPHNE modtog, er en gammel signalkanon, som i mange år er blevet opbevaret på havnekontoret i Allinge, men som nu var pudset op og sat i stand.

Den gamle signalkanon fotograferet på DAPHNEs fordæk

Efter adoptionshandlingen kørte deltagerne til Sandvig, hvorefter turen gik ud mod Hammerodde fyr. Her lagde chefen for

DAPHNE en krans ved mindestenen for de ved skoleskibet KØBENHAVNS forlis i 1928 omkomne søfolk. Herefter havde kommunen arrangeret frokost for den del af besætningen, som var vagtsfri.

Lørdag eftermiddag var bl.a. havneudvalget på sejlads med DAPHNE til Tejn og Gudhjem, hvor Bornholmergarden gav koncert. Tidligere havde garden spillet i Allinge.

Søndag eftermiddag spillede en fodboldkamp mellem besætningen og et udvalgt hold fra gymnastikforeningen. Under kampen mødte det lokale brandvæsen op under fuld udrykning og uddelte forfriskninger, således at spillerne blev i stand til at fuldføre kampen, som blev vundet af gymnastikforeningen med 4-1.

Efter kampen var der mulighed for en svømmetur i svømmehallen, hvor der ad mekanisk vej frembringes bølger.

Søndag var sømandsforeningen vært ved en hyggelig frokost, og dermed var den officielle del af besøget forbi.

Både lørdag og søndag var der "åbent hus" om bord, og nogle hundrede interesserede benyttede lejligheden til at kigge skibet efter i sømmene.

Mandag morgen kl. 0700 stod DAPHNE ud af Allinge havn efter en begivenhedsrig weekend.

(DAPH)

Indland kort

I perioden 2.-4. oktober aflagde den amerikanske militære repræsentant i NATOs Militærkomite, general R. Robinson jr., officielt besøg i Danmark.

Tirsdag den 4. oktober stod i søværnets tegn. Generalen blev, ledsaget af Inspektøren for Søværnet, afhentet med chalup fra trappen ved Amaliehaven og sejlet til Holmen. Her gav chefen for Fregateskadren indledningsvis en orientering om søværnets enheder, opgaver m.v., hvorefter der var rundvisning og frokost på korvetten PETER TORDENSKIOLD. Om eftermiddagen fik generalen under sejlads i Øresund med torpedobåden HUITFELDT bl.a. demonstreret torpedobådens manøvreegenskaber. Besøget ved søværnet afsluttedes med HUITFELDTs ankomst til Langelinie, hvor generalen steg i land.

---ooOoo---

Efter indstilling fra Søværnets Våbeninspektør har konstabel Steen U.Frederiksen, fregatten HERLUF TROLLE, og hjemsendt værnepligtig, Thomas Hoch, Munke-Bjergeby, af Marineforeningen fået tildelt Admiral Carstensens Mindebæger som en anerkendelse for god tjeneste og skydning i søvænet.

Tildelingen fandt sted ved foreningens Jubilarstævne på Holmen den 28. august, meddeler Marineforeningen.

---oo0oo---

F l å d e b e s ø g

Det vesttyske forsøgsskib FREIDRICH VOGT er meddelt tilladelse til rutineanløb af Frederikshavn i perioden 18.-23. oktober. Chef vil være skibsfører E.Kleefeld. Samlet besætning: 13 civile.

---oo0oo---

Den vesttyske destroyer LÜTJENS (modificeret CHARLES F. ADAMS-klassen) aflægges rutinebesøg i København i perioden 21.-24. oktober. Chef vil være kommandørkaptajn J.Kleemann. Samlet besætning: 19 officerer samt 318 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Det vesttyske bjærgningsfartøj LANGEORG aflægges rutinebesøg i Aalborg i perioden 21.-24. oktober. Chef vil være skibsfører P.M. Gluschke. Samlet besætning vil være 3 officerer, 11 andre befalingsmænd og menige samt 23 civile.

---oo0oo---

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet LÜNEBURG (LÜNEBURG-klassen), ministrygerne POLLUX, SIRIUS, MARS, SPICA og SCHÜTZE (SCHÜTZE-klassen), aflægges rutinebesøg i Rønne i perioden 22.-24. oktober. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Dräger om bord i SIRIUS. Samlet besætning vil være 26 officerer samt 161 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Det vesttyske forsøgsskib HANS BÜRKNER aflægges rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 24.-27. oktober og 4.-14. november. Chef vil være skibsfører G.Hasselbach. Samlet besætning 40 civile.

Det vesttyske depotskib COBURG (LÜNEBURG-klassen) aflægger rutinebesøg i København 28.-31. oktober. Chef vil være kommandørkaptajn G.Schwarzin. Samlet besætning: 5 officerer samt 78 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Den vesttyske destroyer ROMMEL (modificeret CHARLES F. ADAMS-klassen) aflægger rutinebesøg i København 28.-31. oktober. Chef vil være kommandør J.Reschke. Samlet besætning: 19 officerer samt 317 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Den vesttyske undervandsbåd U 16 (Type 206-klassen) er meddelt tilladelse til rutinebesøg (daglige anløb) i Frederikshavn i perioden 28. oktober til 18. november. Chef vil være orlogskaptajn Wheet. Samlet besætning: 4 officerer samt 18 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

Det vesttyske forsøgsskib WALTHER VON LEDEBUR aflægger rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 1.-17. november. Chef vil være skibsfører H.Bittermann. Samlet besætning: 20 civile.

---oo0oo---

Den britiske fregat LONDONDERRY (ROTHESAY-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg 2.-7. november. Chef vil være orlogskaptajn H.S.Drake. Samlet besætning: 230 mand.

---oo0oo---

Udland kort

Første ordrer på BOFORS MK 2 57 mm kanon. De svenske BOFORS fabrikker har modtaget en ordre på MK 2-udgaven af firmaets 57 mm skibs- og luftmålspecce til installation i missilbåde af STOCKHOLM-klassen, der er i ordre på Karlskrona Skibsværft. Ligeledes har firmaet modtaget en eksportordre. 57 mm MK 2-speccen er en videreudvikling af den velkendte 57 mm skibs- og luftmålspecce, der anvendes af den svenske flåde i SPICA- og

HUGIN-klassen, samt adskillige andre flåder. Den nye pjece er ubemandet og har fået skudhastigheden øget til 200 skud i minuttet. Pjecen kan om ønsket leveres i en lokalrettet version. Et nyt servosystem sikrer, at pjecen har en særdeles stor nøjagtighed, selv i hård sø. Kanonens spredning er under 0,5 mrad. Der anvendes til MK 2-versionen samme højeffektive ammunition som til den oprindelige pjece. Den netop udviklede 57 mm HCER-sømålsgranat har øget rækningen til mere end 17 km. Mod luftmål er den velgennemprøvede BOFORS 57 mm forfragmenterede granat med radio-brancher til rådighed. Under prøveskydningen til søs med sidstnævnte granat har den svenske flåde nedskudt et anti-skibsmissil, skriver "MARITIME DEFENCE".

---ooOoo---

WILHELM BAUER, den sidste tyske ubåd fra 2. verdenskrig, som under typebetegnelse XXI var konstrueret til en ny form for undervandskrigsførelse, men som først var færdig på et sent tidspunkt af krigen, skal bevares. Den blev som U 2540 bygget i 1944-45 på skibsværftet Blohm & Voss i Hamborg. Få uger efter kommandohejsning og kun få dage før krigens slutning blev den sænket af engelsk TYPHOON-jagerbomber i området uden for Flensborg. Den blev efter 12 års forløb hævet og istandsat, hvorefter den i 1960 indgik i den vesttyske flåde som skole- og forsøgsubåden WILHELM BAUER. I marts 1982 blev den taget ud af tjeneste, og det blev besluttet, at den skulle overdrages til det tyske skibsfartsmuseum i Bremerhaven, skriver tidsskriftet "SOLDAT UND TECHNIK".

---ooOoo---

Brasilien køber dansk ishavsskib. Brasilien har af Rederiet J.Lauritsen købt ishavsskibet M/S THALA DAN. Under brasiliansk flag bærer skibet navnet BARAO DE TEFFÊ med skrognummeret H 42. I forbindelse med en ombygning er skibet blevet forsynet med helikopterlandingsplatform. THALA DAN blev søsat i 1957.

G. Mathiesen
G.Mathiesen

Stabschef ved Inspektøren for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Her ses en af 150 mm pjecerne under ildafgivelse
(Foto: R.Petersen)

Mønstring ved Langelands Marinedistrikt

I dagene 12.-17. september afholdtes ved Langelands Marinedistrikt en genindkaldelse af 33 mobiliseringsudstukne menige til 150 mm halvbatteriet.

Genindkaldelsen af mobiliseringspersonellet var et led i en række mønstringer ved forskellige tjenestesteder. Formålet med mønstringen var at repetere den viden og de færdigheder, som det genindkaldte personel tidligere har erhvervet sig, samt at afprøve mobiliseringsbesætningens anvendelighed.

Mønstringen var delt op i tre faser med hver sine mål:

Fase I, indkaldelsesdagen, omfattede:

Modtagelse,
registrering,
iklædning,
mønstring samt
velkomst/orientering/præsentation af befalingsmænd.

Fase II omfattede mobiliseringsuddannelse i:

Artilleri (150 mm K M/30 Ka med ildledelses anlæg
M/51),

ABC/SA-tjeneste, håndvåben og
bevogtning og nærforsvarstjeneste.

Her gennemgås repetitionsskydning med gevær i forbindelse med bevogtnings- og nærforsvarstjeneste

Førstehjælp under "krigsmæssige" forhold

Fase III omfattede:

Krigsmæssig øvelse i 24 timer med deltagelse af det lokale hjemmeværn og sluttelig hjemsendelse.

Langelands Marinedistriktets indtryk af de genindkaldte var yderst positivt - de gik til opgaverne med åbenhed og forståelse, hvilket gjorde, at programmet med discipliner og øvelser fra kl. 0700 morgen til kl. 2300 aften blev afviklet upåklageligt, og hele mønstringen forløb fuldt tilfredsstillende, hvilket de genindkaldte også gav udtryk for.

(LAM)

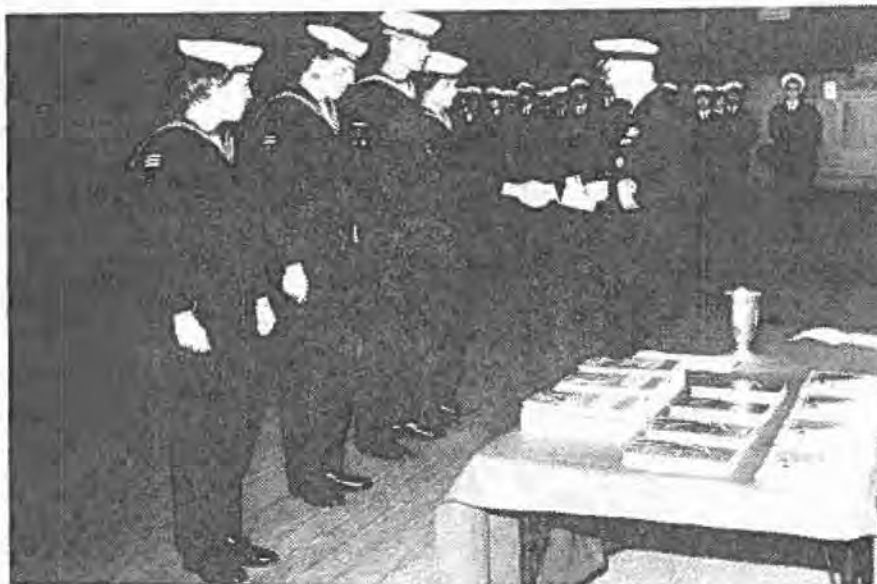
Søværnets Kommunikationskonkurrence 1983

I dagene 28., 29. og 30. september afvikledes Søværnets Kommunikationskonkurrence 1983 ved Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus, på Holmen. I konkurrencen deltog 91 operatører fordelt på 25 hold, hvilket er det største antal siden konkurrencens start.

Konkurrencen blev åbnet af stabschefen ved Inspektøren for Søværnet ved en parade i Planbygningen på Holmen. I sin velkomsttale udtrykte stabschefen sin glæde over at se så mange kommunikatører samlet og fremhævede vigtigheden af, at kommunikationspersonellet besidder en høj professionel standard, og at det er denne, vi nu er kommet for "at tage pulsen på". Stabschefen udtrykte ønsket om en god og fair dyst og erklærede herefter konkurrencen for åbnet.

Konkurrencen afvikles over 3 dage med såvel praktiske som teoretiske opgaver, der når ud i alle hjørner inden for kommunikationens verden. Undervejs blev der ydet mange god præstationer. Her skal nævnes, at torpedobåden BILLEs hold satte en flot rekord i blinksignalering, hvor et signal skal sendes og modtages på max. 4 min. Denne opgave klarede holdet fejlfrit på 2 min. 44 sek.

Vinder af Søværnets Kommunikationskonkurrence 1983 blev fregatten HERLUF TROLLEs hold I med 91 points af 100 opnåelige. 2. præmien blev vundet af torpedobåden KRIEGER med 90 points og 3. præmien af skoleskibet MØEN med 86 points. Alle 3 hold fik tildelt en bogpræmie. Søværnskommandoens Vandrepokal For God Kommunikation tilfaldt torpedobåden KRIEGER, der havde det hø-

Det vindende hold fra HERLUF TROLLE lykønskes af Inspektøren for Søværnet (SVN FOT)

jeste tjenestestedsgennemsnit. Den udsatte vandrepokal blev indstiftet i 1967.

Inspektøren for Søværnet lykønsker vinderne af vandrepokalen - holdet fra torpedobåden KRIEGER (SVN FOT)

Ved den afsluttende parade for Inspektøren for Søværnet udtalte denne sin påskønnelse af de opnåede resultater, som viser en fortsat stigende tendens, idet gennemsnitsresultatet de sidste 3 år har været jævnt stigende. Inspektøren opfordrede dog såvel den enkelte som tjenestestederne til fortsat at søge at forbedre kommunikationsstandarden. Inspektøren udtrykte sin påskønnelse af det store arbejde, som konkurrencetilrettelæggerne havde lagt for dagen for at sikre en retfærdig afgørelse. Inspektøren

havde med stor tilfredshed konstateret, at 9 mindre enheder havde udnyttet bestemmelserne om, at holdene kan kompletteres med ikke-kommunikatører, f.eks. KI-personel.

(TAS/SIS)

Søværnets officersuddannelser

Efter vedtagelsen af den nye personellov i maj 1982 har Personelforvaltningsafdeling Søværnet (PS) arbejdet for at skabe tilgang til den nye officersgrunduddannelse inden for

- operativ linie
- teknisk linie (maskin- og elektronikretningen).

For søværnets stampersonel er der skabt adgangsmulighed til officersgrunduddannelsen gennem det HF-enkeltfagskursus, der er etableret ved Københavns Amtskommunes Forberedelseskursus i Gladsaxe, og som findes beskrevet bl.a. i Personelbefaling Søværnet nr. 39 af 5. oktober d.å.

Foruden stampersonel optages der på officersgrunduddannelsen Hfere med tilvalg i matematik og fysik og studenter af de matematiske studentereksamensretninger. For dette personel gælder - som hidtil - at det efter rekrutteringen gennemgår ca. 14 måneders indledende uddannelse før eventuel optagelse på Søværnets Officerssskole.

De uddannelses- og rekrutteringstiltag, der således er foretaget og påregnes fortsat, giver håb om, at følgende uddannelsesretninger kan oprettes ved Søværnets Officerssskole de kommende år:

- 1983: Operativ linie.
- 1984: Operativ linie samt teknisk linies maskinretning.
- 1985: Operativ linie og teknisk linie (maskin- og elektronikretningen).

(FST/PS)

Glimt fra søværnets hverdag

Under øvelse AMPLE EXPRESS anløb vesttyske og britiske landgangsskibe Flådestation Korsør.

18. september indskibedes fra flådehavnen 1 kampvognseskadron fra II/Sjællandske Livregiment samt dele af 45 CDO Royal Marines i vesttyske landgangsfartøjer af BUTT-klassen. I alt ca.

220 mand med 14 pansrede mandskabsvogne (kampvognsattrapper), 4 SCIMITARS (opklaringskampvogne) og 12 landrovers.

Pansrede mandskabsvogne under ombordkørsel
(SVN FOT)

24. september indskibedes fra flådehavnen og civilhavnen i Korsør personel og materiel fra UK Mobile Force og 45 CDO Royal Marines, ca. 1.000 mand med 150 køretøjer, til RFA SIR GERAINT, RFA SIR PERCIVALE og HMAV ARDENNES.

RFA SIR GERAINT ved kaj (SVN FOT)

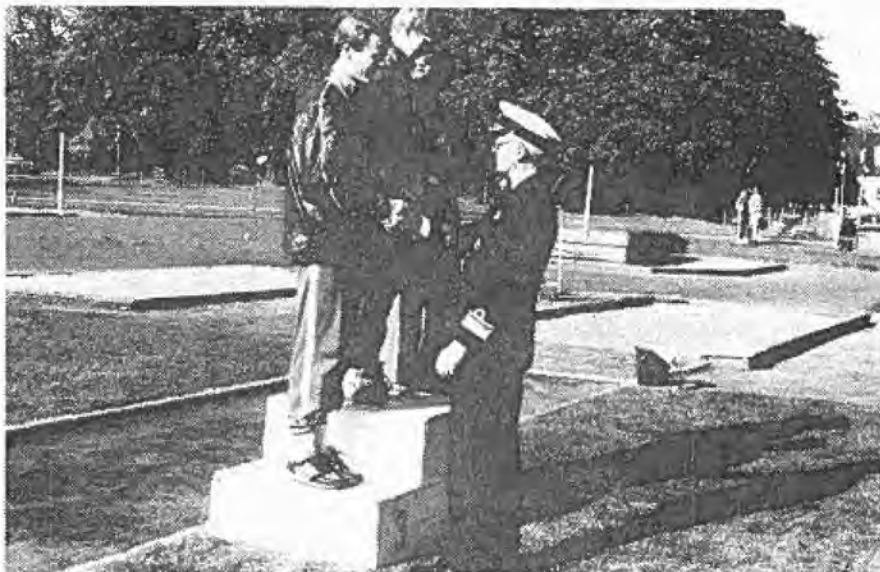
(FLS KOR)

Søværnets atletikstævne 1983 afviklet

Søværnets årlige atletikstævne blev afholdt 30. september på Holmens idrætsanlæg. Der var tilmeldt 100 deltagere, og trods

en del afbud blev stævnet gennemført planmæssigt.

Stævnet var for en gangs skyld begunstiget af særdeles fint efterårsvejr, og der blev opnået gode resultater, bl.a. 2 nye flåderekorder i 5000 m og kuglestød.

Præmietagerne i 1500 meter løb lykønskes af Inspektøren for Søværnet (SVN FOT)

Flåderekorder i henholdsvis kuglestød og 5000 meter løb blev sat af seniorsergent F.Jensen, Søværnets Eksercerskole, med et stød på 13,53 m, og konstabelelev P.E.Poulsen, Søværnets Konstabelskole, der løb distancen på 16 minutter og 33,1 sekunder.

Præmietagerne i kuglestød - Inspektøren for Søværnet konstaterer, at der er sat ny flåderekord (SVN FOT)

Der var som altid udsat præmier af bl.a. personelorganisationerne og Marineforeningen, og disse blev sammen med søværnets

smukke vindermedaljer i guld, sølv og bronze overrakt af de indbudte repræsentanter og gæster.

(IKO)

Svendeprøve ved Søværnets Konstabelskole, Fagskolen

Fredag den 30. september kunne chefen for Søværnets Konstabelskole overrække 8 nye maskinarbejdere (overkonstabler MS) deres uddannelsesbeviser.

De 8 dimittender foto med - fra
venstre - lederen af - en for Søvær-
nets Konstabelskole og laggruppen (SVN FOT)

Dette er det første hold konstabelelever, der som en 2. dels EFG-uddannelse har modtaget en maskinarbejderuddannelse i søværnet. De fortsætter alle ca. 12 måneders egentlig nyttetjeneste i Flådens skibe.

(SKS/FAS)

Mineuskadeliggørelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i juli kvartal haft 34 udrykninger, hvoraf de 15 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

1 stk. hornmine, 1 stk. dydbombe, 1 stk. 87 mm brisantgranat, 1 stk. 88 mm pansergranat, 1 stk. håndgranat, 2 stk. 40 mm granater, 1 stk. mortargranat, 1 stk. pansermine, 400 stk. håndvåbenammunition, 1 stk. faldskærmsblus, 3 stk. håndblus,

SVN ORT

Nr.19/83

4 stk. markører, 1 stk. "float and flame", 3 stk. sonarbøjer, 17 stk. mineankre, 1 stk. sideplade til mineanker, 1 stk. wire-tromle til mineanker, 1 del af en mineskal, 2 stk. bundplader, 3 stk. topplader, 1 stk. torpedoluftkedel og 1 stk. 220 l olie-tromle.

Dykkere samt holdledere har assisteret i Kalø Vig ved diverse øvelser samt torpedoskydninger ved Torpedostation Kongsøre. Der har været sejlet med orlogskuttere og kørt 5200 km.

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold har i samme periode haft 8 udrykninger, der bl.a. omfattede:

1 stk. mineskal fra engelsk kontaktmine, 6 stk. markeringsblus, 6 stk. marker location MK 25-3, 2 stk. 100 g legemer TNT, 3 stk. nødraketter, 2 stk. Weesex blus, 1 stk. float MK D-4 Mod 6, 1 stk. hjemmelavet røgbombe, 100 stk. håndvåbenammunition, 1 stk. minestrygningsflyder og 1 stk. støbejernsgryde.

Holdet kørte i alt 2005 km.

(FLS FRH)

Kvindeligt Marinekorps Musikkorps til "Nationernes Musikparade" i Hannover

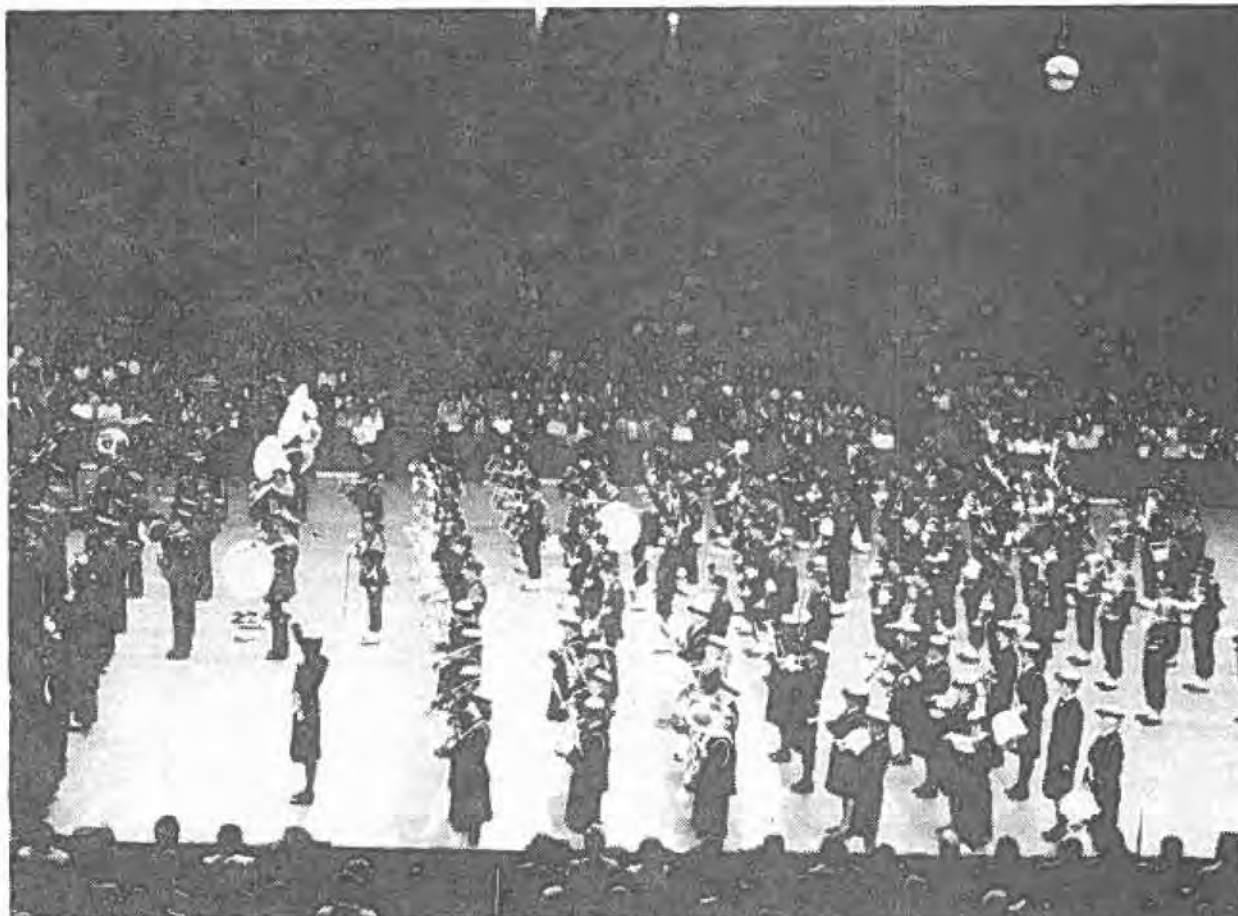
Hannovers "Stadionsporthalle" var den 7. og 8. oktober rammen om "Nationernes Musikparade", hvor mere end 500 medvirkede, heriblandt det hollandske musikkorps "Limburgse Jagers", som er kendt herhjemme fra det sidste Slagelse Tattoo.

Danmark var repræsenteret af Kvindeligt Marinekorps Musikkorps.

Glimt fra Kvindeligt Marinekorps tattoo-program

På trods af sin amatørstatus gjorde musikkorpset sig pænt gældende blandt de professionelle King's Own Borders, 1. Groupe-Chasseurs fra Reims, US-Army Berlin Brigade Band og værtsfolkenes egne både militære og civile musikkorps. Polen var repræsenteret af folkløregruppen "Zespół Tańca Ludowego" fra Posen; gruppen vakte megen beundring såvel for deres danseudfoldelser som for deres meget smukke dragter.

Fra den afsluttende parade. Kvindeligt Marinekorps Musikkorps ses forrest i billedet

Efter en festlig afsluttende parade, hvor alle deltagerlandenes musikkorps var samlet, kunne Kvindeligt Marinekorps Musikkorps om søndagen trætte og tilfredse rejse hjem til hverdagen.

(KMK/MUK)

Torpedobåden HUITFELDT's besøg i adoptionsbyen Køge

Fredag den 19. august kl. 1400 ankom HUITFELDT til adoptionsbyen Køge for weekendophold. Med om bord ved ankomsten var 11 gæster fra Køge byråd, Marinehjemmeværnet og Marineforeningen. De pågældende var gået om bord kort tid før afgang fra Holmen om

formiddagen. Under turen til Køge var der blandt andet rundvisning i torpedobåden.

Efter ankomsten til Køge gav en af søværnets LYNX-helikoptere en redningsdemonstration, hvorunder også de fremragende flyveegenskaber blev demonstreret.

Om aftenen var HUITFELDTs besætning vært ved en reception om bord for særligt indbudte. Der var dækket op gennem hele skibet, og forbanjen var bestemt ikke det mindst besøgte sted om bord.

Lørdag formiddag marcherede besætningen sammen med Køge Marineforenings musikkorps til rådhuset, hvor byrådet var vært ved en frokost for et bredt udsnit af besætningen.

Om eftermiddagen var der offentligt besøg om bord i HUITFELDT. I forbindelse med dette var der tovtrækningskonkurrence på kajen mellem hold fra Kvindeligt Marinekorps, Marinehjemmeværnet, Køge Marineforening samt HUITFELDT. Holdet fra Kvindeligt Marinekorps vandt dysten.

Glimt fra tovtrækningskonkurrencen

Efter dette arrangement var der optimistjollekapsejls mellem repræsentanter fra HUITFELDT, Køge byråd, Marinehjemmeværnet og Køge Marineforening. Denne match blev vundet af HUITFELDTs repræsentant.

Marineforeningen var vært for besætningen ved en middag med efterfølgende dans i Fiskerhytten lørdag aften.

Søndag formiddag var besætningen igen inviteret ud af marineforeningen - denne gang til "Fregatskydning". Besætningen nød det uformelle samvær med marineforeningens medlemmer og forlod skydningen med en betragtelig del af de udsatte præmier.

Om eftermiddagen var der igen offentligt besøg på HUITFELDT. Det samlede besøgstal for weekenden var på knapt 2000.

Mandag formiddag var der afgang kl. 0930 med Holmen som næste destination. På denne tur fik en halv snes medlemmer fra marineforeningen lejlighed til en demonstration af båden.

HUITFELDTs besætning ser frem til næste besøg i adoptionsbyen. Dette bliver antageligt i forbindelse med en øvelse med Marinehjemmeværnet.

(HUIT)

Indland kort

Inspektøren for Søværnet inspicerede den 11. oktober inspektionsskibet VEDDEREN under sejlads i Sundet og Kattegats sydlige del.

Blandt de mange aktiviteter skal nævnes demonstration af, hvorledes overførsel ved hjælp af helikopter af trawlerhold finder sted.

VEDDEREN afgik fra Flådestation Frederikshavn den 17. oktober og skal forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste ved Færøerne og Grønland. VEDDERENS hjemkomst er planlagt til den 12. januar 1984.

---oo0oo---

Redaktør L.G.Vejlstrup skrev i 1973 "Det militære forsvar" til serien "Forsvaret i samfundet". Nu foreligger 5. reviderede udgave af hæftet, som hermed er trykt i 115.000 eksemplarer, og det er foreløbig det største oplag, som en enkelt publikation har nået.

Forfatteren beskriver nøgternt og dokumenterende, hvad hær, søværn, flyvevåben og hjemmeværn består af, og de indkaldte værnepligtige har i "Det militære forsvar" en klar og let læst redegørelse for både det værn, de selv tilhører, og for de øvrige dele af forsvaret.

Forsvarets opgaver, dets ledelse og ansatte gives der information om, ligesom der siges noget om Danmarks stilling i den

internationale politik og om de konventionelle våben samt om kernevåbnene.

Det er en koncentreret og omfattende fremstilling - også illustrationsmæssigt - som hermed fremlægges.

Eksemplarer kan rekvireres telefonisk og skriftligt fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, Trommesalen 4, 1614 København V. Telefon: (01) 11 45 11, meddeler Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

---oo0oo---

9 om NATO 1983 er titlen på en lille pjece, udgivet af Atlantsammenslutningen, i hvilken Folketingets 9 partiformænd har svaret på en række aktuelle sikkerhedspolitiske spørgsmål.

Pjecen kan fås gratis ved skriftlig henvendelse til "Atlantsammenslutningen", Nikolaj Plads 26, 3. sal - 1067 København K.

---oo0oo---

F l å d e b e s ø g

En vesttysk styrke, bestående af minestrygerne MINERVA, DIANA, LORELEY og ATLANTIS (FRAUENLOB-klassen) samt tankfartøjet HARZ, aflægger uofficielt besøg i Rønne i perioden 11.-14. november. Chef for styrken vil være orlogskaptajn H.J.Bubke om bord i ATLANTIS. Samlet besætning: 13 officerer, 128 andre befalingsmænd og menige samt 41 civile.

---oo0oo---

De britiske minerydningsfartøjer BRECON og BROCKLESBY (HUNT-klassen) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg 19.-25. november. Chef for BRECON vil være orlogskaptajn N.R.Moskin, og

chef for BROCKLESBY vil være kaptajnløjtnant A.S.Lawrence. Samlet besætning: 90 mand.

---ooOoo---

Den norske korvet SLEIPNER (SLEIPNER-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 18.-21. november. Chef vil være orlogskaptajn F.Schlanbusch. Samlet besætning: 140 officerer samt 46 andre befalingsmænd og menige. Besøget finder sted i forbindelse med Kong Haakons Kirkes 25 års jubilæum. Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Grimstvedt, vil komme til København i anledning af jubilæet og hejse sit kommandotegn i SLEIPNER den 18. november.

---ooOoo---

Den vesttyske undervandsbåd U 181 THOMSON (nybygning) samt ledsagefartøjet PEGASUS er meddelt tilladelse til daglige anløb af Skagen i perioden 22. oktober til 6. december. Chef vil være skibsfører J.Rath i PEGASUS. Samlet besætning: 36 civile.

---ooOoo---

Udland kort

Nye minekrigsfartøjer til den vesttyske flåde. Det tyske firma Messerschmidt-Bölkow-Blohm (MBB) skal i konkurrence med et andet tysk foretagende forestå "definition" af den tyske flådes ny 343-klasse hurtiggående minekrigsfartøjer i henhold til en kontrakt med Det tyske Forbunds-kontor for militær teknologi og Anskaffelse (BWB). Udtrykket "definition" omfatter en langtrækkende plan inden for områderne udformning og systemudvikling, der leder op til konstruktionsfasen. De nye 343 minekrigsfartøjer, af hvilke der skal bygges 10, skal hejse kommando inden udgangen af firserne. De skal erstatte den tyske flådes LINDAU-klasse minerydningsfartøjer, af hvilke nogle har været i tjeneste i næsten 25 år.

De nye fartøjer vil blive konstrueret af umagnetisk rustfrit stål, og det nyeste og bedste materiel inden for området vil blive anvendt til deres udrustning.

Skibsværftsarbejdsgruppen omfatter firmaet Abeking & Rasmussen i Lemwerder, firmaet Lürssen i Bremen-Vegesack og Krügerværft i Rendsburg, skriver tidsskriftet "DEFENCE".

---ooOoo---

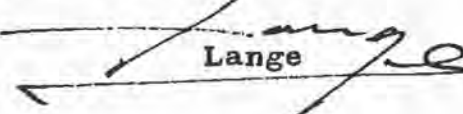
Den amerikanske flåde søsatte henholdsvis 27. august og 24. september to nye atomdrevne angrebsubåde HYMAN G. RICKOVER (SSN-709) og HONOLULU (SSN-718). Tidligere på året hejste ALBUQUERQUE (SSN-706) og NORFOLK (SSN-714) kommando. Alle fire enheder er af LOS ANGELES-klassen, der har et neddykket displacement på nærlig 6.900 tons. Klassen er armeret med MK 48 anti-ubåds- og anti-skibstorpedoer, HARPOON, undervands-til-overflade-missiler samt TOMAHAWK krydsermissiler. Besætningen består af 12 officerer og 115 andre befalingsmænd og menige, hedder det bl.a. i de amerikanske pressemeddelelser.

---ooOoo---

Canadisk fregatprogram. Den canadiske regering har meddelt, at firmaet Saint John skibsværft og tørdok er blevet valgt som hovedleverandør i det nye canadiske patruljefregatprogram (CPF-program). Der skal bygges seks fregatter, hvoraf tre på Saint John's værft, New Brunswick, og tre ved firmaet Marine Industries, Sorel i Quebec. Den første fregat skal være færdig i 1989 og den sidste i 1992. Det blev ligeledes meddelt, at fire destroyere vil blive moderniseret for et beløb på 650 millioner dollars, hedder det bl.a. i artiklen i "DEFENCE REVIEW".

---ooOoo---

TRAFALGAR, den første af den britiske flådes nye klasse af atomdrevne angrebsubåde, hejste kommando 27. maj på skibsværftet Vickers. Nummer to, TURBULENT, blev søsat i december sidste år, og der er kølstrakt yderligere tre, der navngives TIRELESS, TORBAY og TALENT. TRAFALGAR-klassen har et neddykket displacement på 4500 tons, har en neddykket fart på over 30 knob og er armeret med torpedoer og undervands-til-overflade-missiler af typen SUB HARPOON. Med tilgangen af TRAFALGAR har den britiske flåde nu 12 atomdrevne angrebsubåde i tjeneste.

Lange